

ingediend op **160** (2024-2025) – Nr. 1
10 december 2024 (2024-2025)

Voorstel van decreet

van Bart Dochy, Arnout Coel, Kris Verduyckt,
Andy Pieters, Jurgen Callaerts, Maxim Veys en Stijn De Roo

tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003
betreffende het integraal waterbeleid,
gecoördineerd op 15 juni 2018,
en het Mestdecreet van 22 december 2006

INHOUD

TOELICHTING	3
VOORSTEL VAN DECREET	60
BIJLAGE	95

TOELICHTING

Algemene bespreking**A. Totstandkoming**

Uit de resultaten van de waterkwaliteit blijkt dat een snelle bijsturing van de mestregelgeving noodzakelijk is. Ook de Europese Commissie heeft op verschillende momenten duidelijk aangegeven dat ze verwacht dat Vlaanderen de uitvoering van de Nitraatrichtlijn versterkt en extra maatregelen neemt die nodig zijn om deze vervuiling terug te dringen.

De Europese Commissie heeft op 15 februari 2023 België in gebreke gesteld voor het uitblijven van verscherpte maatregelen tegen nitraatverontreiniging in Vlaanderen. De Europese Commissie stelt dat de opeenvolgende mestactieplannen voor Vlaanderen sinds 2015 niet de verwachte resultaten hebben opgeleverd en meent dat de Vlaamse autoriteiten uiterlijk tegen juni 2020 aangescherpte maatregelen hadden moeten nemen en dringt aan om onmiddellijk actie te nemen. Als antwoord op de aanmaningsbrief, heeft Vlaanderen een voorstel voor bijgestuurde maatregelen overgemaakt aan de Europese Commissie. Deze bijgestuurde maatregelen waren gebaseerd op het principiële akkoord van de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties van 7 maart 2023.

Op 28 september 2023 volgde een 'met redenen omkleed advies' van de Europese Commissie. Dat is een tweede formele stap in de inbreukprocedure. Omdat de Europese Commissie de voorgestelde bijgestuurde maatregelen nog onvoldoende uitgewerkt vond en geen zicht had op het effect van de maatregelen op de waterkwaliteit, achtte men het niet aangewezen om de maatregelen in deze fase verder te analyseren en te beoordelen.

Op 25 juli 2024 daagde de Europese Commissie België voor het Europees Hof van Justitie omdat het in het Vlaamse Gewest onvoldoende maatregelen heeft genomen tegen nitraatverontreiniging, zoals vereist op grond van de Nitraatrichtlijn. Als het Hof oordeelt dat Vlaanderen onvoldoende maatregelen heeft genomen om de nitraatverontreiniging aan te pakken, zal Vlaanderen hiervoor door het Hof veroordeeld worden.

Naast de Europese inbreukprocedure, werd het Vlaamse Gewest in juni 2023 veroordeeld door de Rechtbank van Eerste aanleg te Brussel in de Nitraatzaak die 5 milieuorganisaties aangespannen hadden. Het vonnis stelt dat de Vlaamse Regering te weinig acties neemt om de waterkwaliteit te beschermen en geeft de Vlaamse Regering 6 maanden om aanvullende of verscherpte maatregelen te nemen in het kader van de Nitraatrichtlijn.

Op 26 maart 2024 klaagden dezelfde vijf natuurorganisaties het Vlaamse Gewest opnieuw aan. De Brusselse Rechtbank van Eerste aanleg deed uitspraak op 26 juni 2024 en legde het Vlaamse Gewest een dwangsom op van 1.000 euro per dag zolang er geen bijkomende maatregelen genomen worden die garantie bieden op een structurele verbetering van de waterkwaliteit.

In het licht van bovenstaande is het dan ook dringend noodzakelijk om de nodige bijsturingen aan het Mestdecreet door te voeren. Dit geldt des te meer aangezien zowel de planning als een belangrijk deel van de uitvoering van de bemestingsactiviteiten (vroeg) in het voorjaar gebeuren en heel wat aspecten in het mestbeleid op jaarbasis bekeken worden, waardoor bijsturingen zo vroeg mogelijk en best voor het begin van het jaar (minstens van het bemestingsseizoen) moeten gebeuren, opdat deze in dat jaar nog ten volle hun effect kunnen genereren.

Om deze reden is er gekozen om de nodige bijstellingen reeds via voorliggend voorstel van decreet door te voeren. Dit in overeenstemming met het in het regeerakkoord opgenomen engagement om *“uiterlijk begin 2025 alle wederzijds afgesproken maatregelen tussen de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties in dit kader uit te voeren”*.

De vertrekbasis voor dit voorstel van decreet is dan ook het eerder vermeld principiële akkoord van de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties.

B. Analyse van de doeltreffendheid en de kosten/baten van de voorgestelde maatregelen

Een snelle aanpassing is nodig om op korte termijn een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit te realiseren. Centraal in de voorgestelde aanpassingen staat de realisatie van de waterkwaliteitsdoelen door uitvoerbare maatregelen en het verhogen van de gedragenheid op het terrein, van de te nemen maatregelen.

Het voorliggend voorstel van decreet beoogt een versnelde verdere verbetering van de waterkwaliteit in Vlaanderen. Ondanks de eerder getroffen maatregelen tonen de meetcampagnes van het oppervlakte- en grondwater in het landbouwgebied aan dat bijkomende inspanningen nodig zijn om de Europese waterkwaliteitsnormen te behalen. De voorgestelde verscherpte maatregelen richten zich op het verder terugdringen van nutriëntenverliezen naar oppervlakte- en grondwater, in overeenstemming met het Vlaams milieubeleid en Europese richtlijnen.

De verscherpte maatregelen zijn gebaseerd op het eerder vermeld principiële akkoord van de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties. Binnen het Opvolgingsorgaan - waarin naast de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties ook de administraties betrokken waren – werden in een intensief overlegproces o.m. de details van de maatregelen uit het principiële akkoord verder uitgewerkt en de doorrekening van delen ervan via NEMO besproken.

De voorgestelde maatregelen zijn tevens onderbouwd door de resultaten van relevante onderzoeken en studies en doorrekeningen met het nutriëntenemissiemodel (NEMO).

Studies en onderzoeken:

- In het onderzoek ‘Statistische analyse waterkwaliteit’ werden inzichten verkregen in de oorzaken van een goede of slechte waterkwaliteit.
- Uit de studie ‘Mestproductie reduceren via voedermaatregelen’ bleek dat de forfaitaire mestuitscheidingscijfers voor zoogkoeien en hoogproductieve melkkoeien (>10.000 kg melk/j) onderschat zijn.
- In de studie ‘Klimaatadaptieve praktijken voor het terugdringen van nutriëntenverliezen’ werden maatregelen en innovaties voorgesteld om bij wijzigende klimaatomstandigheden de verliezen van nutriënten te vermijden.
- In de studie over ‘Bemestingsvrije stroken langs waterlopen’ werden verschillende scenario's onderzocht, zoals de toepassing van bemestingsvrije stroken met verschillende breedte, alleen langs geklasseerde ofwel langs alle waterlopen en het vervangen van de huidige gebruikte bemestingstechnieken door de best beschikbare technieken.
- De studie ‘Optimaliseren van bemestingsstrategieën vanuit de principes van de biologische landbouw’ geeft duidelijke handvaten voor het voeden van de bodem bij lage fosforbemestingsnormen en hoge kunstmestprijzen.

- In de studie 'Nitraatrijke bronnen - invloed van grondwater op oppervlaktewaterkwaliteit' werd het effect van nitraatrijk grondwater op oppervlaktewater bekeken. De waterkwaliteit in oppervlaktewater wordt immers bepaald door oppervlakkige afspoeling en een baseflow van grondwater.

Met het NEMO-model (NutriëntenEmissieModel, Vlaamse Milieumaatschappij) werden de effecten van bepaalde maatregelen doorgerekend op de oppervlaktewaterkwaliteit teneinde het maximaal potentieel ervan in te schatten. NEMO berekent vanuit de bemesting op landbouwpercelen hoe stikstof en fosfor in waterlopen in landbouwgebied terecht komt. Dit verloopt doorheen de bodem en het grondwater.

Via NEMO worden maatregelen doorgerekend als een scenario (set van maatregelen) aangezien een doorrekening van een afzonderlijke maatregel niet mogelijk is. Bij deze modellering wordt uitgegaan van de volledige toepassing van elke maatregel van het scenario.

De maatregelen die werden gemodelleerd zijn o.m. de beschermingsstroken, lagere bemestingsnormen, inzaaien van vanggewassen (geen afname t.o.v. MAP 6), minder gebruik van dierlijke mest door daling van de varkensstapel, aangepaste uitscheidingscijfers, aangepaste uitrijregeling (maïs en aardappelen), verhogen van het aandeel niet-nitraatgevoelige teelten, (toepassing van) kwalitatievere bemestingsadvisering en begeleiding.

NEMO laat niet toe om op heel lokaal niveau conclusies te trekken wat betreft de effecten van de maatregelen op N- en P vrachten. Dat gebeurt enkel op het niveau van gebiedstypes. Daarnaast kunnen verschillende maatregelen door het NEMO-model niet doorgerekend worden. Denk aan maatregelen als de bodemkwaliteit, de nieuwe regeling rond effluent, aanpassingen aan de mestverwerking en emissiearme aanwending.

Bij het selecteren van de maatregelen is rekening gehouden met de doeltreffendheid (o.b.v. wetenschappelijke inzichten en doorrekening met NEMO), kostenefficiëntie en draagvlak (via participatieve uitwerking binnen het Opvolgorgaan). De inbreng van landbouw-, milieu-, en natuurorganisaties en de overheidsdiensten bij de totstandkoming van de maatregelen was cruciaal om zowel het draagvlak als de praktische uitvoerbaarheid te garanderen.

De voorgestelde bijstellingen hebben onder meer betrekking op volgende aspecten:

- beschermingsstroken/bufferstroken: ruimere stroken waar louter meerjarige teelten kunnen plaatsvinden;
- voorziene bemestingsreducties worden vergroot, maar deze kunnen terugverdiend worden door het toepassen van wetenschappelijk bewezen duurzame praktijken;
- gewijzigde aanpak nitraatresidu, om dit accurater te kunnen bepalen;
- 'kalenderlandbouw': er wordt een afwijkingmogelijkheid voorzien op datums in het decreet omwille van weersomstandigheden voor bemesten, inzaaien, planten, aanhouden of oogsten van teelten, om zo kalenderlandbouw te vermijden;
- mesttransporten en uitrijregeling: deze regelingen worden verstrengd;
- stijging van uitscheidingscijfers zoogkoeien en hoogproductieve melkkoeien;
- principe van auto-executieve maatregelen indien de waterkwaliteit niet wordt gehaald;
- aanpassen sanctionering o.a. bij:

- 1) het niet toepassen van goede teelt en bemestingspraktijken i.f.v. het terugverdienen van de bemestingsreductie;
- 2) bij het overschrijden van de 2^e drempelwaarde nitraatresidu (bedrijfsevaluatie).

C. Vervoltraject

Dit voorstel van decreet is geen eindpunt, maar eerder een volgende stap in de verbetering van de waterkwaliteit. Zowel op het terrein, als op het gebied van regelgeving, onderzoek, ... zijn er nog stappen te zetten. Het Vlaams Parlement verzoekt de bevoegde minister om in dat kader dan ook de volgende zaken in uitvoering te brengen:

1. Achtergrond

Zoals hoger reeds vermeld, bepaalt het regeerakkoord het volgende:
"Vlaanderen voert uiterlijk begin 2025 alle wederzijds afgesproken maatregelen tussen de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties uit."

Omwille van deze reden wordt het Mestdecreet aangepast om zo klaar te zijn voor het bemestingsseizoen van 2025. Nadien moeten echter nog een aantal elementen worden opgenomen, die, hetzij nog niet klaar zijn om al in het decreet te worden opgenomen, hetzij een ander type initiatief vergen. De meerderheidspartijen engageren zich om hiermee onverwijld van start te gaan.

2. Het opvolgingsorgaan

Het opvolgingsorgaan wordt na goedkeuring van het decreet onverwijld opgestart. Dit opvolgingsorgaan ziet er als volgt uit.

- Een aantal kernleden:
 - Een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving;
 - Administraties: 3 leden van de VLM, 1 van de VMM, 1 van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, 1 van het Dept. Omgeving;
 - Landbouworganisaties: 7 leden van de landbouworganisaties waarvan minstens 1 uit de biologische sector;
 - Milieu- en natuurorganisaties: 7 leden waarvan minstens 1 met een regionaal gebonden werking;
- Uitgebreide leden:
 - Naargelang de behandelde thema's nemen andere organisaties of administraties deel. Niet limitatieve voorbeelden zijn: Belgapom, Vegebe, groepering van drinkwatermaatschappijen, VBT;
- Experts
 - Naargelang de behandelde thema's nemen experts terzake deel aan de vergaderingen zoals academici, vertegenwoordigers van onderzoeksinstituten of praktijkcentra.

Het voorzitterschap van het opvolgingsorgaan wordt waargenomen door de vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving, en bij diens afwezigheid, door een plaatsvervangend voorzitter van de VLM. Het secretariaat wordt waargenomen door de VLM.

Het opvolgingsorgaan bereidt voorstellen en standpunten voor over de opdrachten die in deze Toelichting zijn opgenomen. In de vergadering wordt per agendapunt gestreefd naar consensus. Indien geen consensus kan worden bereikt binnen een redelijke termijn,

worden de verschillende standpunten genotuleerd. Indien er geen consensus is binnen de gevraagde termijn wordt het punt opgenomen door de Vlaamse Regering.

3. Milieu-effectenrapportage

De milieu-effectenrapportage blijft lopen, met volgende timing:

- Februari 2025: Afwerken MER;
- Maart – Juni 2025: Openbaar onderzoek over plan en plan MER.

De resultaten van het milieu-effectenrapport worden meegenomen als basis bij de vooropgestelde evaluatie en monitoring, die in Vlaanderen zal gebeuren. Op basis hiervan wordt het gesprek in het opvolgingsorgaan omtrent de evaluatie van het mestbeleid opgestart. Indien er uit de MER maatregelen blijken waarover consensus bestaat, dan zal de Vlaamse Regering die versneld invoeren.

4. Gesprek met Europa

Om aan Europa aan te tonen dat we effectief stappen zetten, en de procedures die vandaag lopen tegen het mestbeleid stop te zetten is verdere studie en onderbouwing en gesprek met Europa van groot belang.

Zowel naar aanleiding van de goedkeuring van voorliggend voorstel van decreet, als van zodra de resultaten uit de MER ter beschikking zijn, zal Vlaanderen in overleg gaan met de Europese Commissie om de aanpak en resultaten toe te lichten. En desgevallend te horen waar volgens de Commissie nog aanpassingen nodig zijn of verdere uitdagingen liggen. Deze feedback vormt mee de basis voor de eventuele bijkomende maatregelen die in werking treden uiterlijk in het voorjaar van 2027.

Vlaanderen gaat conform het regeerakkoord en het principiesakkoord het gesprek aan met Europa rond derogatie op grasland en RENURE. Het voert deze in, mits de doelafstand hierdoor niet vergroot.

5. Monitoring en evaluatie

De voorliggende aanpassing van het Mestdecreet vormt geen eindpunt.

Volgende punten worden opgenomen om te evalueren en te verscherpen indien nodig. Het regeerakkoord stelt daarover helder:

Als uit de monitoring in 2025 en 2026 blijkt dat er bijkomende maatregelen nodig zijn om de waterkwaliteitsdoelstellingen te halen, zullen die genomen worden. Op dat moment treden ook de auto-executieve maatregelen in werking. We geven bovengenoemde organisaties 4 maanden de tijd om over de bijkomende maatregelen een akkoord te bereiken met het oog op het bereiken van een positieve milieueffectrapportage (MER). Als dat niet lukt, beslist de Vlaamse Regering met dezelfde finaliteit. De maatregelen treden uiterlijk in werking in het voorjaar van 2027. Om deze bepaling uit te voeren zal:

- De VLM opgedragen worden om jaarlijks te blijven evalueren en precieze data te blijven aanleveren met het oog op deze evaluatie.
- De minister van Omgeving onmiddellijk na het goedkeuren van het Mestdecreet initiatief nemen om het opvolgingsorgaan opnieuw samen te brengen.
- Het opvolgingsorgaan na goedkeuring onmiddellijk starten met een plan van aanpak om de auto-executieve maatregelen (cfr. verder de maatregelen die in artikel 38 van het Mestdecreet toegevoegd worden) verder te verduidelijken.

- Het opvolgingsorgaan na goedkeuring onmiddellijk starten met het uitwerken van potentiële nieuwe maatregelen, zodat we die desgevallend tijdig kunnen invoeren.

6. Waterveiligheid

Een aantal aanpassingen aan de beschermingsstroken moeten worden afgestemd met het bredere waterbeleid.

Door Minister van Omgeving wordt een advies gevraagd aan de betrokken waterloopbeheerders over de aandachtspunten die in acht dienen genomen te worden, rekening houdend met de aangepaste regelgeving. Het advies wordt gecoördineerd vanuit de CIW (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid) en opgeleverd tegen uiterlijk 1 juli 2025. Nadien wordt dit besproken in het opvolgingsorgaan.

Na positief advies van de waterloopbeheerders en mits dit geen risico's voor de waterveiligheid met zich meebrengt, kan de Vlaamse Regering beslissen om op de 1m-bufferstrook bepaalde maatregelen toe te laten. Zolang de Vlaamse Regering hiertoe geen maatregelen neemt, blijft de 1m bewerkingsvrije strook behouden.

We zorgen ervoor dat de VHA- referentie, om de 3- en 5m beschermingsstrook langs waterlopen aan te duiden, zorgt voor een juridisch en praktisch werkbaar kader. Zodat land- en tuinbouwers kunnen uitgaan van 1 juridisch robuuste kaartlaag en niet met verschillende administratieve kaartlagen moeten rekening houden. Welke kaart hiertoe het meest juridisch robuust en onderbouwd is, wordt bevraagd bij de waterloopbeheerders.

7. Bodembeleid

Een gezonde bodem is belangrijk om de uitspoeling van nutriënten tegen te gaan. Dit dient te worden opgenomen. In dit kader worden de volgende afspraken gemaakt:

- Het regeerakkoord stelt dat er werk gemaakt wordt van een bodemplan waarin onder andere maatregelen rond erosie zijn opgenomen. De Vlaamse Regering maakt hier onverwijld werk van en stemt dit af op het mestbeleid, zodat sedimentverlies een essentieel onderdeel hiervan vormt.
- Conform het principesakkoord wordt de verplichte registratie van maatregelen inzake erosie opgenomen in de verzamelaanvraag.
- Er wordt onderzoek verdergezet rond chemische erosie en de mate waarin dit een risico vormt voor de waterkwaliteit.

8. Begeleiding

Begeleiding is een bijzonder belangrijk onderdeel van het principesakkoord. Omwille van de aard van begeleiding is dit technisch uitwerken in het decreet te restrictief. Rond begeleiding worden de volgende afspraken gemaakt:

- De kwaliteitsborging van de advisering en begeleiding wordt, in samenwerking met het opvolgingsorgaan, uitgerold. Hier wordt nauw samengewerkt met de vormingsmaatregelen die reeds binnen het GLB aanwezig zijn.
- Er komt een stimulerende aanpak rond begeleiding en advisering (naast de verplichte adviezen en begeleiding), waarbij de nadruk sterk komt te liggen op agro-ecologische praktijken. Dit wordt binnen het opvolgingsorgaan uitgewerkt.

- We voorzien de mogelijkheid om de nodige steun hiervoor te voorzien zodat de opleiding laagdrempelig blijft voor actieve landbouwers.

9. De keten

De keten draagt een grote verantwoordelijkheid inzake teeltkeuze en teeltmethode van de landbouwers. Zij neemt namelijk de producten af van de land- en tuinbouwers. Daartoe worden volgende maatregelen genomen:

- Het bestaande charter tussen de landbouwsector en de ketenactoren wordt versneld omgevormd naar een charter dat ook gesteund wordt door de milieu- en natuursector. Hierin komen maatregelen die verantwoordelijkheid leggen bij de verwerkende keten. Dit wordt afgerond in 2025.
- In eerste instantie wordt dit charter onderhandeld door de agrovoedingsketen, samen met de landbouw- en milieuorganisaties. Indien dat niet lukt, zal de minister van omgeving dit opnemen.

10. MAP-meetpunten

MAP-meetpunten dienen te voldoen aan volgende criteria:

- stroomgebied is agrarisch van karakter;
- geen invloed van industriële afvalwaterbronnen;
- geen invloed van overstorten & RWZI's;
- beperkte invloed van huishoudelijk afvalwater.

Dit is niet steeds het geval meer. Omwille van die reden zullen binnen het opvolgingsorgaan, in samenwerking met VLM en VMM, alle meetpunten besproken worden die potentieel niet voldoen aan bovenstaande criteria. Voor elk van die punten zal indien nodig een schrapping of verplaatsing bekeken worden.

Slapende MAP-meetpunten worden op vandaag te traag geactiveerd, indien een overschrijding wordt gemeten. Dit wordt binnen het opvolgingsorgaan aangepakt en de manier om dit te versnellen wordt besproken.

11. Grondgebondenheid en veedichte gebieden

In voorliggend voorstel van decreet zijn enkele maatregelen opgenomen rond grondgebondenheid. Deze worden verder uitgewerkt in het opvolgingsorgaan. Ook de definitie van veedichte gebieden en de consequenties hiervan worden opgelijst. In dit kader worden de volgende afspraken gemaakt:

- De definitie van grondgebondenheid wordt in het opvolgingsorgaan besproken.
- De beperkingen en mogelijkheden wat betreft mestverwerkingsplicht voor deze bedrijven wordt in het opvolgingsorgaan besproken.
- De stimulerende maatregelen voor grondgebonden bedrijven worden in het opvolgingsorgaan besproken.
- Het opvolgingsorgaan definieert wat een "veedicht gebied" wil zeggen, en welke consequenties hieraan worden verbonden.
- Resultaten van deze denkoefening kunnen ook meegenomen worden in de opmaak van de visie 2030-2050.

12. Gebiedscoalities

Na het goedkeuren van voorliggend voorstel van decreet wordt onmiddellijk van start gegaan met de gebiedscoalities. Deze worden in samenwerking met het opvolgingsorgaan opgestart. Het opvolgingsorgaan zal ook hun rol en verantwoordelijkheid mede bepalen. De gebiedscoalities worden in 2025 opgezet.

13. Wetenschappelijk onderzoek

Rond de volgende punten zal wetenschappelijk onderzoek worden opgestart, zodat het mestbeleid gerichter gevoerd kan worden. De resultaten worden steeds besproken in het opvolgingsorgaan:

- Er wordt onderzocht in welke mate er alternatieve technieken kunnen zijn voor de injectie van mest in grasland, die minstens een even grote emissiebeperking realiseren op niveau van de landbouwsector.
- De excretiefactoren voor extensieve vleesveerassen worden verder onderzocht.
- Er wordt verder werk gemaakt van het onderzoek naar de link tussen een hoog koolstofgehalte in de bodem en het nitraatresidu.
- De NIRS-sensor, die stikstof continu kan meten, wordt verder getest. Indien dit klaar is voor implementatie, wordt dit ingevoerd.
- Onderzoek naar de juiste teeltrotaties wordt verdergezet.
- De meerjarige studies rond milieukundige bemestingsnormen worden verdergezet.
- Er wordt na goedkeuring van voorliggend voorstel van decreet, onmiddellijk een nieuwe studie gestart over de mogelijke terugverdieneffecten. Eens deze opgeleverd is, worden de werkbare terugverdieneffecten ingevoerd.

14. Grondloze tuinbouw

De grondloze tuinbouwsector heeft omwille van haar specificiteit een nauwere opvolging en aanpak nodig. Daartoe werd een tuinbouwactieplan ontworpen, wat verder uitgewerkt dient te worden.

Het tuinbouwactieplan wordt verder uitgewerkt en aangescherpt binnen het opvolgingsorgaan. Het geleverde werk wordt na goedkeuring onmiddellijk verdergezet en wordt afgerond medio 2025.

15. Vergistingsinstallaties

Co-vergisters en vergisters die andere stoffen dan mest vergisten vallen op vandaag vaak buiten de mestwetgeving. Daartoe wil het principiële akkoord actie ondernemen.

Vanuit de minister van omgeving komt een aanpak voor extra opvolging wat betreft outputstromen van vergistingsinstallaties. Die aanpak deelt de minister uiterlijk eind 2025.

16. Beschermingsstroken

Rond beschermingsstroken langs waterlopen worden de volgende afspraken gemaakt:

- De 5m-beschermingsstrook is in 2025 van kracht.
- De 3m-beschermingsstroken worden in 2026 ingevoerd.
- De 4%-regel, gedefinieerd in het principiële akkoord, wordt in het opvolgingsorgaan verder besproken, om tot een werkbare aanpak te komen.

17. Terugverdieneffecten

Er wordt na goedkeuring van voorliggend voorstel van decreet, onmiddellijk een nieuwe studie gestart over de mogelijke terugverdieneffecten, die uiterlijk eind 2025 wordt afgerond. Eens deze opgeleverd is, worden de werkbare terugverdieneffecten ingevoerd.

Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1.

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 2. Wijziging aan artikel 1.3.2.1 van het decreet integraal waterbeleid-minimale bepalingen bij oeverzones uit oeverzoneprojecten

Dit artikel, evenals het volgende artikel, wijzigen de bepalingen opgenomen in het decreet integraal waterbeleid, met betrekking tot de bemesting in de buurt van waterlopen.

Een eerste wijziging wordt doorgevoerd aan artikel 1.3.2.1 van het decreet integraal waterbeleid. In dit artikel wordt de Vlaamse Regering de mogelijkheid gegeven om in bepaalde gevallen, via zogenaamde afgebakende oeverzones in oeverzoneprojecten, bredere oeverzones af te baken. Hieraan wordt toegevoegd dat in de oeverzones de bepalingen die er moeten gelden, minimaal gelijk moeten zijn aan de nieuwe bepalingen die gelden in de oeverzones rond oppervlaktewaterlichamen in de VHA, en die door voorliggend voorstel van decreet ingevoerd worden.

Artikel 3. Wijziging aan artikel 1.3.2.2 van het decreet integraal waterbeleid-bijkomende regeling voor oeverzones langs VHA-waterlopen

Met het volgende artikel van voorliggend voorstel van decreet wordt een regeling voor oeverzones langs VHA-waterlopen ingevoerd.

Deze regeling verruimt in een aantal gevallen de teeltvrije strook die langs waterlopen aanwezig moet zijn. Vandaag de dag kan en mag daar in een aantal gevallen nog een teelt aanwezig zijn, die volgens deze nieuwe regeling niet meer toegelaten is. Deze teelten zijn echter in het voorbije jaar daar ingezaaid of geplant, toen dit nog toegelaten was. Het is dan ook zowel milieukundig als landbouwkundig niet aangewezen dat deze teelten nu vroegtijdig verwijderd zouden worden, om de verruimde beschermingsstrook al ingang te laten vinden. Om deze reden wordt met dit artikel de nieuwe regeling rond oeverzones gradueel ingevoerd. Een eerste deel van de aanpassingen die met dit artikel worden doorgevoerd, gaan reeds in vanaf 2025, en houden in dat langs alle waterlopen die opgenomen zijn in de Vlaams Hydrografische Atlas een beschermingsstrook van 5 meter breed aangehouden dient te worden, indien het aangrenzende perceel in gebiedstype 2 of 3 gelegen is en indien een nitraatgevoelige hoofdteelt wordt verbouwd. In 2025 mag op de beschermingsstrook ook geen nitraatgevoelige teelt aanwezig zijn.

Met deze aanpassing wordt gefocust op de gebieden met de slechtste waterkwaliteit en de teelten die daarenboven het meest gevoelig zijn voor nitraatuitspoeling. Voor 2025 wordt in die gevallen reeds een extra inspanning gevraagd.

Voorliggend artikel voert daarnaast ook een regeling in voor de beschermingsstroken langs VHA waterlopen vanaf 2026.

Hoe verder bemesting van de waterlopen wordt opgebracht, hoe kleiner de kans dat nitraat in de waterloop uitspoelt. De verplichte afstanden voor teeltvrije, bemestingsvrije alsook pesticidevrije stroken langs waterlopen varieert. Om éénvoudigheid te bewaken alsook handhaafbaarheid te optimaliseren, worden met voorliggend voorstel van decreet de afstandsregels langs waterlopen die zijn opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas en grenzend aan een perceel landbouwgrond aangepast. Deze worden uniform getrokken voor zowel de teeltvrije, bemestingsvrije als pesticidevrije strook.

Om een duidelijk onderscheid te bewerkstelligen met bufferstroken in het kader van ecoregelingen of beheerovereenkomsten, worden deze stroken 'beschermingsstroken' genoemd, omwille van hun beschermingsfunctie van de waterlopen.

Deze beschermingsstroken zijn pesticide- en bemestingsvrij, met inbegrip van bemesting door rechtstreekse uitscheiding, tenzij op het aangrenzende perceel gras wordt verbouwd als hoofdteelt of indien het om tijdelijke begrazing voor onderhoud gaat. Bovendien mogen beschermingsstroken enkel met spontane vegetatie of een meerjarig buffergewas bedekt zijn. Onder meerjarige buffergewassen worden gras, meerjarige vlinderbloemigen of meerjarige mengsels met vlinderbloemigen of houtige gewassen verstaan. Bewerkingen op beschermingsstroken zijn uitgesloten, op enkele uitzonderingen na. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de eerste meter van de beschermingsstrook en het overige gedeelte van de beschermingsstrook. Op het overige gedeelte van de beschermingsstrook zijn in voorliggend voorstel van decreet een aantal uitzonderingen op het bewerkingsverbod opgenomen. Deze uitzonderingen zijn restrictief en kunnen door de Vlaamse Regering nog aangepast worden. Bovendien moet bij het uitvoeren van handelingen in de beschermingsstrook er steeds voor gezorgd worden dat de stabiliteit van het talud gegarandeerd wordt.

Ter bescherming van de stabiliteit van het talud is in voorliggend voorstel van decreet daarom een principiële verbod op bewerkingen in de zone 1 meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud opgenomen.

Na positief advies van de waterloopbeheerders en mits dit geen risico's voor de waterveiligheid met zich meebrengt, kan de Vlaamse Regering beslissen om op de 1m-bufferstrook bepaalde maatregelen toe te laten. Zolang de Vlaamse Regering hiertoe geen maatregelen neemt, blijft de 1m bewerkingsvrije strook behouden.

Beschermingsstroken langs waterlopen opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas dienen minstens 3 meter breed te zijn vanaf de bovenste rand van het talud van de waterloop. Aangezien nitraatgevoelige teelten het risico op nitraatuitspoeling verhogen, moeten percelen gelegen in gebiedstype 2 en 3 een beschermingsstrook van 5 meter vanaf de bovenste rand van het talud van de waterloop aanhouden. Percelen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk of percelen waar een helling grenst aan de waterloop moeten 10 meter breed zijn.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het Mestdecreet van 22 december 2006

Artikel 4. Wijziging aan artikel 2 van het Mestdecreet dat de doelstellingen van het Mestdecreet beschrijft

Met artikel 2 van voorliggend voorstel van decreet wordt aan de doelstellingen van het Mestdecreet, ook een verwijzing naar de drinkwaterrichtlijn toegevoegd. Immers bevat ook de drinkwaterrichtlijn doelstellingen die aan het mestbeleid gerelateerd zijn. Voor de duidelijkheid en om het belang te benadrukken van een geïntegreerde aanpak, wordt met voorliggend artikel dan ook een verwijzing naar de drinkwaterrichtlijn toegevoegd.

Artikel 5. Wijzigingen betreffende de lijst van definities zoals terug te vinden in artikel 3 van het Mestdecreet

In artikel 3 van het Mestdecreet zijn de verschillende definities opgenomen, die van toepassing zijn in de mestregelgeving. Deze definities zijn per thema en vervolgens alfabetisch geordend. Met dit artikel 3 van voorliggend voorstel van decreet worden zowel een aantal nieuwe definities toegevoegd als een aantal bestaande definities gewijzigd.

Verschiede wijzigingen hebben geen of slechts een beperkte inhoudelijke impact. Zo worden onder meer voor de leesbaarheid een aantal definities toegevoegd, zoals een definitie van algemene verordening gegevensbescherming, van drinkwaterrichtlijn of van VEN. Daarnaast zijn er ook een aantal aanpassingen nodig aan definities die verwezen naar bijvoorbeeld regelgeving genomen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en die ondertussen, door wijzigingen aan de regelgeving waarnaar verwezen werd, geactualiseerd moesten worden.

De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Paragraaf 2 van artikel 3 van het Mestdecreet, bevat de definities die gerelateerd zijn aan het thema "wetgeving en waterkwaliteit". De wijzigingen aan deze paragraaf zijn beperkt tot het toevoegen, voor de duidelijkheid, van definities van "algemene verordening gegevensbescherming", drinkwaterrichtlijn en VEN.

Daarnaast wordt er nog een wijziging doorgevoerd aan de definitie van afstroomzones. In het verleden werden de verschillende afstroomzones aangeduid op een kaart die als bijlage bij het Mestdecreet gevoegd was. De aanduiding van de afstroomzones kan echter na verloop van tijd, wijzigen, onder meer door evoluties op het terrein. De bij het decreet gevoegde kaart was daarom niet langer actueel. De verwijzing wordt daarom geschrapt. De meest actuele aanduiding van de afstroomzones is echter nog steeds in de regelgeving opgenomen. Immers, bij de aanduiding van de verschillende gebiedstypes, wordt ook steeds een kaart gevoegd van de verschillende afstroomzones, met daarbij hun indeling in de verschillende gebiedstypes.

Door de verschillende aanpassingen aan de definities in paragraaf 2 door voorliggend voorstel van decreet en eerdere wijzigingsdecreten, is er voor gekozen om de volledige paragraaf te vervangen en de definities te hernummeren.

Paragraaf 3 van artikel 3 van het Mestdecreet, bevat de definities die gerelateerd zijn aan het thema "landbouwbedrijf".

Voor de leesbaarheid worden in deze paragraaf een definitie van bio-perceel en van gewestgrensoverschrijdend bedrijf toegevoegd.

De definitie van bio-perceel verwijst naar de al bestaande definitie van bedrijf dat de biologische productie toepast. Omdat binnen een bedrijf dat de biologische productie toepast niet steeds alle percelen als "bio-perceel" beschouwd kunnen worden, wordt hiervoor verder verduidelijkt dat het gaat om die percelen van een bedrijf dat de biologische productie toepast, die onder de controle staan van een controleorgaan en niet gedeclasseerd zijn.

Deze definitie is gebaseerd op de omschrijving van een bio-perceel in de regelgeving uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid (hierna GLB), meer bepaald op de criteria opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (artikel 60, §1, tweede lid).

Er wordt ook een nieuw punt 3°/1 toegevoegd dat de definitie van gewestgrensoverschrijdend bedrijf omvat, teneinde de regeling voor gewestgrensboeren en de transporten van meststoffen van deze bedrijven over de gewestgrenzen heen te verduidelijken. Deze aanpassing hangt samen met de aanpassingen die verder worden doorgevoerd aan artikel 47 van het Mestdecreet.

Tenslotte wordt in paragraaf 3, ook punt 7°, gewijzigd, dat de definitie van "tot het bedrijf behorende landbouwgronden" bevat. Deze definitie wordt in lijn gebracht met de bepalingen die vastleggen wie recht heeft op de rechtstreekse betalingen in het kader van het GLB. In die regelgeving staat dat de landbouwer die de hoofdteelt verbouwt, recht heeft op de rechtstreekse betalingen, inclusief ecoregelingen waarin soms bemestingsbeperkingen opgelegd worden. Dat is logisch omdat de landbouwer van de hoofdteelt de grootste risico's draagt (teeltmislukking, weersomstandigheden, ...). Dat houdt in dat hij de risico's die hij zelf in de hand heeft, zijnde de bemesting (juiste tijdstip, juiste mestsoort, juiste hoeveelheid, ...) zal beperken en meer geneigd zal zijn om oordeelkundig te bemesten. Het is dan ook logisch dat voor de uitvoering van het Mestdecreet diezelfde landbouwer de mestgebruiksruimte in zijn mestbalans toegewezen krijgt. Het is die landbouwer die recht heeft op ecoregelingen en eventueel ook kiest voor bepaalde beperkingen of voorwaarden.

Met deze aanpassing wordt een grote administratieve vereenvoudiging doorgevoerd aangezien hiermee binnen de mestregelgeving en het GLB eenzelfde criterium gebruikt wordt. Deze aanpassing is ook logisch in het licht van de in het GLB opgenomen conditionaliteit die onder meer inhoudt dat landbouwers om in aanmerking te komen voor EU-inkomenssteun een aantal basisregels in acht moeten nemen, waaronder ook een aantal uit de Europese regelgeving voortvloeiende beheerseisen, zoals deze uit de Nitraatrichtlijn.

Paragraaf 5 van artikel 3 van het Mestdecreet, bevat de definities die gerelateerd zijn aan het thema "de meststoffen en de wijze van toediening van meststoffen".

Met voorliggend voorstel van decreet wordt er een beperkte wijziging doorgevoerd aan de bestaande definitie van "stalmest", opgenomen in artikel 3, §5, 19°.

Klassiek bestaat stalmest uit een mengsel van stro en uitwerpselen. Naast stro worden soms ook andere materialen gebruikt om dieren op te huisvesten. Om deze opkomende praktijken te ondersteunen wordt daarom met voorliggend voorstel van decreet de

definitie van stalmest uitgebreid, waardoor ook mest vermengd met houtkrullen, miscanthus of vlaslemen beschouwd kan worden als stalmest. Dit aangezien deze producten een gelijkaardige koolstof-stikstofverhouding als stro hebben. Middels de uitbreiding van deze definitie wordt de toepassing van boerderijcompost verder aangemoedigd. Volledigheidshalve dient er wel op gewezen te worden dat de toevoeging van deze andere producten, de andere voorwaarden die vereist zijn opdat er sprake kan zijn van stalmest (met name het feit dat het mengsel een drogestofgehalte van minimum 20% moet hebben en dat het enkel mengsels van mest afkomstig van runderen, paarden, schapen, geiten of varkens kunnen zijn) niet wijzigt. Deze voorwaarden dienen dus nog steeds vervuld te zijn en zijn cruciaal om te bepalen of een product al of niet stalmest is.

Daarnaast wordt in paragraaf 5, 27°, nog een aanpassing doorgevoerd aan de definitie van werkzame stikstof, specifiek voor wat betreft boerderijcompost. Boerderijcompost is een waardevolle mestsoort, mede omwille van diens grote hoeveelheid aan organische koolstof die de bodemkwaliteit verbetert. Een ruimere inzet van boerderijcompost past ook in een streven naar meer circulariteit in de landbouw, mede met het oog op een meer duurzame bodemkwaliteit. Naar werkzame stikstof sluit boerderijcompost dichter aan bij de gft- en groencompost. Daarom wordt bij de definitie in punt 27°, boerderijcompost gelijkgeschakeld met de andere composten, zijnde gecertificeerde gft – en groencompost. Hierdoor daalt het percentage werkzame stikstof van 30% naar 15% voor boerderijcompost. Deze aanpassing, die beter aansluit bij de kenmerken van boerderijcompost, zal ook helpen om het gebruik van deze waardevolle mestsoort verder te stimuleren.

Paragraaf 6 van artikel 3 van het Mestdecreet bevat de definities die gerelateerd zijn aan “de verschillende soorten bemesting”.

De bestaande definitie van hoofdteelt, zoals vermeld in paragraaf 6, punt 12° van artikel 3 van het Mestdecreet wordt gewijzigd. De in het Mestdecreet opgenomen definitie wordt vervangen door een verwijzing naar de GLB-regelgeving. De definitie waarnaar verwezen wordt, luidt:

“25° hoofdteelt: de teelt die volgens de gangbare teeltpraktijk op een perceel overwegend aanwezig is van 15 mei tot en met 31 augustus;”.

De aanpassing van de definitie van hoofdteelt komt er om in lijn te zijn met de definitie van hoofdteelt die in het kader van het landbouwbeleid gebruikt wordt. Landbouwers dienen de percelen die ze gebruiken aan te geven, zowel in het kader van het landbouwbeleid als in uitvoering van het Mestdecreet. Hiervoor is er al 15 jaar één gezamenlijke aangifte. De begrippen die gehanteerd worden binnen het mestbeleid en deze binnen het landbouwbeleid worden voor de eenvoud en de duidelijkheid dan ook het best maximaal op elkaar afgestemd. Op heden verschillen de beide definities van elkaar (de huidige definitie van hoofdteelt in het Mestdecreet luidt: 12° *hoofdteelt: de teelt die op 31 mei van een jaar op het perceel aanwezig is of in afwezigheid van een teelt op deze datum, de eerstvolgende teelt die op deze datum, de eerstvolgende teelt die op het perceel wordt ingezaaid*”).

In de praktijk is er in de meeste gevallen geen enkele twijfel over welke teelt de hoofdteelt is. Het verschil tussen beide definities zorgt dan ook voor weinig tot geen problemen. Desalniettemin is het voor de duidelijkheid en de rechtszekerheid aangewezen dat eenzelfde definitie wordt gehanteerd. Des te meer aangezien alternatieve teeltvormen waarbij het minder duidelijk is welke teelt de hoofdteelt is, zoals combinatieteelten en telten in onderzaai, aan belang winnen.

Door de definitie van hoofdteelt in het Mestdecreet te veranderen en te verwijzen naar de definitie in het kader van de regelgeving ten gevolge van het nieuwe GLB worden het mestbeleid en het landbouwbeleid op elkaar afgestemd.

Om deze reden wordt ook de definitie van voorteelt, opgenomen in punt 23°, vervangen door een verwijzing naar de overeenkomstige regelgeving uit het GLB.

Daarnaast gebeurt er nog een actualisering van de definitie van niet-nitraatgevoelige teelt. Hiervoor werd in het verleden verwezen naar een ministerieel besluit van 2015. Aangezien dit ministerieel besluit momenteel echter opgeheven is, wordt de oplijsting die voorheen in dat ministerieel besluit opgenomen was, hier hernomen. Aan deze oplijsting is toegevoegd dat de Vlaamse Regering deze lijst kan wijzigen. Het lijkt aangewezen om dit in de nabije toekomst nader te bekijken, mede aangezien het belang van al of niet een "nitraatgevoelige teelt" te zijn, met de wijzigingen die door voorliggend voorstel van decreet doorgevoerd worden, toeneemt.

Voor de leesbaarheid wordt ook de definitie van nitraatgevoelige teelt toegevoegd, als spiegelbeeld van de eerdere definitie van "niet-nitraatgevoelige teelt".

In paragraaf 6, wordt daarnaast ook punt 22°, dat de definitie van vanggewas bevat, aangepast. Deze definitie verwees nog naar de oude term van groenbedekker, zoals die in de vorige periode, onder het GLB, van toepassing was. In de plaats van de verwijzing komt nu een oplijsting van de verschillende teelten die in het kader van het Mestdecreet als vanggewas beschouwd worden. Het gaat hier in eerste instantie over de teelten die ook vroeger als vanggewas beschouwd werden. Daarnaast wordt de definitie van vanggewas uitgebreid met winterharde vlinderbloemigen, alsook met mengsels van een of meerdere vanggewassen (op voorwaarde dat deze voor minstens 75 % uit een of meerdere van de vermelde teelten bestaan). De winterharde vlinderbloemigen fixeren de stikstof gedurende de hele winterperiode en zullen pas ondergewerkt worden en mineraliseren na de winter waardoor ze een perfecte voedingsbodem vormen voor de nieuwe hoofdteelt. Zodoende zijn de risico's op te vroege uitspoeling van nutriënten nihil. Specifiek worden vanaf nu volgende teelten als een vanggewas beschouwd: bladrammenas, boekweit, festulolium, gele mosterd, gras in onderzaai, grasklaver, graskruiden mengsel, grasland, graszoden, incarnaatklaver, Japanse haver, komkommerkruid, luzerne, nootzoetraapzaad, nyger, phacelia, rode klaver, sareptamosterd, snijrogge, sorghum, tagetes, voederkool (bladkool), winterhaver, winterraapzaad, witte klaver, zaaizaad grassen, zomerhaver, zomerraapzaad, zwaardherik evenals alle mengsels die voor minimaal 75% bestaan uit een of meerdere van deze teelten.

Tenslotte worden er nog een aantal aanpassingen doorgevoerd aan de definities opgenomen in paragraaf 9. Deze definities zijn gerelateerd aan andere aspecten van het Mestdecreet.

In deze paragraaf wordt onder 1°/2 de definitie van gebiedscoalitie toegevoegd. Dit zijn lokale samenwerkingsverbanden met alle actieve actoren in betreffende gebieden. Naast de generieke maatregelen in functie van de gebiedstypes, wordt in dit decreet gekozen om samen met de lokale stakeholders, daar waar er nog een grote doelafstand is, te werken met een mix aan maatregelen om de waterkwaliteit lokaal te verbeteren. In deze gebieden kunnen coalities experimenteeruimte krijgen om het landbouwgebied in te richten en gericht te bemesten om de uitspoeling van nutriënten uit het gebied te verminderen. De initiatieven worden begeleid en gefaciliteerd door de

Vlaamse Landmaatschappij en in samenspraak met de lokale coalitie uitgevoerd en gemonitord. De gebiedscoalities komen in de plaats van de waterkwaliteitsgroepen. Tegelijk met de invoering van een definitie van gebiedscoalitie wordt dan ook de definitie van waterkwaliteitsgroepen, die opgenomen was in punt 6°, geschrapt.

Daarnaast wordt voor de leesbaarheid ook een definitie toegevoegd van gekwalificeerde adviesinstanties. Deze definitie verwijst naar de voorwaarden en kwaliteitseisen die aan dergelijke adviesinstanties gesteld worden, in artikel 61, §9, van het Mestdecreet.

Artikel 6. Wijziging aan de definitie van nitraatresidu, opgenomen in artikel 3, §9, 3°/1, van het Mestdecreet

Met artikel 4 van voorliggend voorstel van decreet wordt de definitie van nitraatresidu, zoals opgenomen in artikel 3, §9, 3°/1, van het Mestdecreet, vervangen door een nieuwe definitie. Deze wijziging is, voor de duidelijkheid, in een apart artikel opgenomen, aangezien voor deze wijziging een afwijkende inwerkingtreding voorzien is. Zoals vermeld in de inwerkingtredingsbepaling voor voorliggend voorstel van decreet, treedt deze wijziging immers pas op 1 januari 2026 in werking.

De wijziging die doorgevoerd wordt, heeft betrekking op de periode waarin het nitraatresidu gemeten mag worden. Met een meting van het nitraatresidu wordt de hoeveelheid stikstof bepaald die achterblijft in het bodemprofiel die niet meer door de gewassen opgenomen wordt en kan/zal uitspoelen. Enerzijds mag de meting niet te vroeg uitgevoerd worden omdat dan stikstof die nog door groeiende gewassen zou kunnen opgenomen worden onterecht zou beschouwen als een 'residu', waardoor het nitraatresidu overschat wordt. Anders mag er niet te laat bemonsterd worden want van zodra er een neerslagoverschot optreedt begint nitraatstikstof effectief uit te spoelen en dan wordt niet meer de nitraatstikstof gemeten die zal uitspoelen maar enkel het gedeelte ervan dat dan nog niet tot onder de 90 cm uitgespoeld is, waardoor het nitraatresidu onderschat wordt.

Door de wijzigende klimaatomstandigheden, en dan vooral de hogere temperaturen, zet de periode van actieve gewasgroei en dus ook stikstofopname zich langer door dan in het verleden het geval was. Sommige teelten worden ook pas geoogst na de uiterste datum van 15 november. Hierdoor is het aangewezen om voor bepaalde teelten de nitraatresidubepaling later te kunnen doen om te vermijden dat nitraatstikstof die nog door de gewassen zou kunnen opgenomen worden, onterecht gemeten zou worden als een uitspoelbaar nitraatresidu.

Vanaf 2026 zal de periode waarin de bemonsteringen voor nitraatresidubepaling uitgevoerd mogen worden daarom verlengd worden met 2 weken van 15 november tot 30 november. Er wordt tevens een delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien om deze data aan te passen. Er is voor gekozen om deze aanpassing pas vanaf 2026 door te voeren. Vanaf 2026 wordt immers een nieuwe methode voor nitraatresidubemonstering van kracht. (Zie verder bij de aanpassing aan de tabel opgenomen in artikel 15, §1, van het Mestdecreet). Het is aangewezen om de verschillende aanpassingen ter zake op hetzelfde moment in werking te laten treden.

Artikel 7. Wijziging aan artikel 4 van het Mestdecreet, wat betreft het ondersteunen van gebiedscoalities en aangaande de bewaartermijn voor bepaalde documenten

Met voorliggend artikel wordt aan artikel 4, §1, dat de taken die opgedragen zijn aan de VLM in het kader van het Mestdecreet, bevat, een extra punt toegevoegd, met name "j). Het ondersteunen van gebiedscoalities.". Hierdoor krijgt de VLM als bijkomende opdracht deze gebiedscoalities te ondersteunen.

Daarnaast wordt aan artikel 4 een nieuwe paragraaf 6 toegevoegd.

De nieuwe paragraaf 6 heeft betrekking op de bewaartermijn van de documenten die opgemaakt worden in het kader van het Mestdecreet en van alle bewijsstukken. Dit betreft een decretale verankering van de inhoud van het huidige artikel 1.3.1 van de VLAREME van 28 oktober 2016. De termijn gedurende dewelke gegevens bijgehouden moeten worden, is een belangrijk element binnen het ruimere kader van de gegevensbescherming. In overeenstemming met de vereisten uit de algemene verordening gegevensbescherming is het dan ook aangewezen dat deze bepaling op decretaal niveau verankerd wordt. Met voorliggende wijziging wordt daarom het bestaande artikel 1.3.1. van de VLAREME decretaal hernomen, waardoor er dus inhoudelijk niets wijzigt.

Voor de duidelijkheid en gelet op het feit dat, zeker voor wat betreft de mestadministratie, de digitale processen een steeds ruimere rol spelen, dient erop gewezen te worden dat deze verplichting in de praktijk hoe langer hoe minder belangrijk wordt aangezien heel veel processen rechtstreeks en digitaal gebeuren via een van de door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloketten of toepassingen. Er is in veel gevallen dan ook geen sprake meer van bewijsstukken die apart ter inzage gehouden moeten worden aangezien deze stukken automatisch ingeladen zijn in de loketten en reeds ter inzage zijn in de loketten. Waardoor dus automatisch aan de verplichting tot het bijhouden en ter inzage houden van stukken is voldaan aangezien deze geconsulteerd kunnen worden via het loket.

Artikel 8. Invoegen van een artikel 4bis dat de essentiële elementen in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming bevat en nadere regels rond digitale loketten

Voorliggend artikel voegt een nieuw artikel 4bis in, in het Mestdecreet.

Het artikel 4bis bevat in het kader van de verwerking van persoonsgegevens een nadere uitwerking van verschillende essentiële elementen die ter zake een rol spelen, zoals de doeleinden waarvoor de gegevens verwerkt worden, de categorieën van te verwerken gegevens, de ontvangers, Deze nadere uitwerking op decretaal niveau is vereist volgens het legaliteitsbeginsel en de invulling ervan door de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State.

In paragraaf 1 zijn de doeleinden opgesomd waarvoor in het kader van het Mestdecreet gegevens verwerkt worden binnen de VLM. Aangezien voorliggend artikel een alomvattende regeling bevat voor alle verwerkingen van persoonsgegevens die de VLM in het kader van het Mestdecreet uitoefent en gelet op het zeer ruime, complexe en diverse takenpakket, is deze bepaling zeer omvangrijk. Door de complementaire aard en interne verwevenheid van de verschillende taken van de VLM in dit kader overlappen een aantal van deze doeleinden ook met elkaar. Daarenboven kan éénzelfde gegevensverwerking ook meerdere doeleinden dienen. Dit maakt ook dat een verdere opsplitsing per taak of doeleind, niet mogelijk is. Voor de duidelijkheid en de transparantie is het echter aangewezen om zo volledig mogelijk al de doeleinden op te sommen waarvoor gegevens verwerkt worden.

Paragraaf 2 duidt de rechtsgronden waarop de VLM de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het Mestdecreet baseert, met name voor de uitvoering van haar taken van algemeen belang en wanneer van toepassing, om te voldoen aan de opgelegde wettelijke verplichtingen die zij moet vervullen. De VLM als verwerkingsverantwoordelijke voldoet aan de vereisten gesteld door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG) en bijhorende wetgeving en bewaart de rechten zoals gegarandeerd door artikelen 13 tot en met 22 AVG.

In functie van de duidelijkheid en transparantie is ook de lijst van categorieën van persoonsgegevens, die vermeld zijn in paragraaf 3, zeer divers en uitgebreid. Bepaalde categorieën van persoonsgegevens die de VLM verwerkt maken een inmenging uit in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, gezien de verwerkingen van persoonsgegevens door het agentschap speciale categorieën van (gevoelige) persoonsgegevens betreffen in de zin van artikel 9 of 10 van de AVG. Deze categorieën van persoonsgegevens worden in dit artikel decretaal bepaald.

Niet alle vermelde categorieën worden in dezelfde mate verwerkt. Voor een aantal van de vermelde categorieën is het zo dat deze slechts een heel beperkt aandeel uitmaken van de totale gegevensverwerking door de VLM in het kader van het Mestdecreet. Zo bijvoorbeeld zijn ook medische gegevens vermeld. In de praktijk betreft dit een heel beperkt aantal gevallen. Echter, voor een aantal van haar taken, zullen dergelijke gegevens toch noodzakelijk zijn. Het gaat bijvoorbeeld over de regelgeving bij de overdracht van nutriëntenemissierechten, waar voorheen een gunstregime voorzien is in geval van ernstige ziekte. (Cfr. artikel 34 §1, eerste lid, 2°, f), 6°, van het Mestdecreet, zoals het van kracht was voor de wijziging door het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof)

Paragraaf 4 somt de categorieën van betrokkenen op waarvan het agentschap de persoonsgegevens verwerkt. Het gaat hier in het algemeen over eenieder die door een of meerdere van de taken die de VLM in het kader van het Mestdecreet uitoefent, wordt gevat. Aangezien de verschillende taken van de VLM zeer sterk met elkaar verweven zijn en de VLM actief is op verschillende terreinen met betrekking tot de open ruimte in Vlaanderen, gaat het ook hier over een zeer ruime groep. Gaande van landbouwers en anderen, actief in de agrarische of een para-agrarische sector, over eigenaars of gebruikers van gronden, of beroepsgroepen waarop, voor de uitvoering van de taken, een beroep wordt gedaan zoals wetenschappers, diervoederproducenten, erkende laboratoria,

Paragraaf 5 bepaalt de regels voor de maximale bewaartermijnen die van toepassing zullen zijn op de persoonsgegevens die de VLM verwerkt. Hiervoor wordt in het algemeen verwezen naar de bepalingen van het Bestuursdecreet. Naast deze algemene verwijzing worden er echter ook reeds voor een aantal basistermijnen vastgelegd. Zo onder meer voor de bestuursdocumenten die verwerkt worden voor de uitvoering van controletaken, waarvoor een maximale bewaartermijn van 30 jaar vermeld is. Op te merken valt ook dat de globale maximale bewaartermijn voor bestuursdocumenten in het kader van dit decreet, op 80 jaar vastgelegd is. Hetgeen een ruime termijn is. Dit is echter noodzakelijk aangezien er een aantal aspecten zijn, binnen de mestregelgeving, die op zeer lange termijn bekeken worden. Zo onder meer wordt in het kader van de ontheffingenregeling, opgenomen in artikel 41bis, voorzien dat een ontheffing éénmalig familiaal overgenomen kan worden. Om dit te kunnen opvolgen dienen deze gegevens quasi gedurende de hele loopbaan van de betrokken landbouwer opgevolgd worden. Vandaar de ruime termijn van 80 jaar.

Paragraaf 6 somt de ontvangers op waaraan de VLM-persoonsgegevens kan meedelen. Naast andere overheidsinstanties gaat het hier ook over derden waarop de VLM voor haar taken een beroep doet en natuurlijk ook over de betrokkene zelf. Wanneer de verwerking de elektronische mededeling van persoonsgegevens betreft, leeft de VLM de bepalingen uit het e-gov decreet na.

Met paragraaf 7 wordt speciale aandacht besteed aan het werken met digitale loketten. In het kader van het Mestdecreet wordt er reeds gedurende vele jaren gebruik gemaakt van digitale loketten voor verschillende aspecten van de mestregelgeving. Om deze reden was een aparte paragraaf, waarin de principes rond deze loketten opgenomen zijn, aangewezen.

Paragraaf 8 ten slotte bevat een aantal delegaties naar de Vlaamse Regering die moeten toelaten om, hetgeen in dit artikel reeds uitgebreid is opgenomen, waar nodig verder te detailleren.

Artikel 9. Wijzigingen aan artikel 8 van het Mestdecreet, wat betreft de wijzigingen aan de uitrijregeling en het gebruik van mestzakken

Voorliggend artikel wijzigt artikel 8 van het Mestdecreet. In dit artikel zijn de nadere regels opgenomen rond de "Periodes die niet geschikt zijn voor het op of in de bodem brengen van meststoffen", de zogenaamde "uitrijregeling". Dit is een van de types van maatregelen die vereist zijn overeenkomstig bijlage II en III van de Nitraatrichtlijn. De uitrijregeling bevat de bepalingen over wanneer welke mestsoorten mogen opgebracht worden. Momenteel is de uitrijregeling zeer complex en bevat ze verschillende uitzonderingen. Voorliggende wijziging tracht dit enigszins te vereenvoudigen. Daarnaast worden er nog een aantal aanpassingen doorgevoerd om te verzekeren dat de opbrenging van de meststoffen afgestemd is op de groei van de gewassen en rekening houdt met de klimatologische omstandigheden. Op deze manier moet, meer nog dan nu, gezorgd worden dat de meststoffen die opgebracht worden, ook effectief opgenomen worden door de planten en niet uitspoelen naar het leefmilieu. De basisbepalingen rond de uitrijregeling zijn terug te vinden in artikel 8 van het Mestdecreet. In het kader van de uitrijregeling worden de meststoffen hiervoor ingedeeld in drie groepen (meststoffen type 1, 2 en 3), op basis van het percentage werkzame stikstof dat ze bevatten.

Meststoffen type 1 zijn stalmest, champost of traagwerkende meststof (= o.a. compost). Meststoffen type 3 zijn kunstmest, spuistroom en effluenten. Alle overige meststoffen zijn meststoffen type 2 (zoals vb. vloeibare dierlijke mest die geen effluent is).

De bepalingen voor de uitrijregeling voor de verschillende types meststoffen, die terug te vinden zijn in de paragrafen 1 tot en met 4 van artikel 8 van het Mestdecreet, worden met voorliggend voorstel van decreet deels aangepast.

In paragraaf 1 wordt in het derde lid, punt 3° geschrapt. In het derde lid is de mogelijkheid opgenomen om van 1 november tot en met 15 januari type 1 meststoffen aan te brengen op een perceel met fruitbomen, en dit pleksgewijs rond de stam van fruitbomen. Dit is een praktijk die wordt toegepast ter bescherming van de bomen tegen vorst. Deze uitzondering blijft behouden, maar de verplichte melding wordt geschrapt. Hiermee wordt een administratieve vereenvoudiging gerealiseerd. Door het schrappen van deze verplichte melding, daalt de controleerbaarheid en opvolgbaarheid van deze afwijking, doch deze daling is te verantwoorden. Het gaat immers om een praktijk die

zeer beperkt toegepast wordt, arbeidsintensief is en enkel mogelijk is op een duidelijk afgebakend (en relatief beperkt) areaal, met name op percelen waar fruitbomen geplaatst zijn. Het risico op misbruiken is dan ook laag. En de controleerbaarheid is nog steeds afdoende aangezien de percelen waar fruitbomen op aanwezig zijn, en waar deze maatregel dus potentieel kan toegepast worden, gekend zijn, waardoor hier toch nog steeds gerichte controles op kunnen gebeuren.

In paragraaf 4 van artikel 8 wordt de vermelding 'meststoffen type 3' telkens vervangen door 'kunstmest en spuistroom'. Meststoffen type 3 zijn kunstmest, spuistroom en effluent. De bestaande afwijking om onder voorwaarden nog meststoffen van type 3 op te brengen in de periode van 1 september tot 31 oktober en 16 januari tot en met 15 februari blijft behouden voor kunstmest en spuistroom. Voor effluent met een lage stikstofinhoud wordt een andere afwijking uitgewerkt. Deze afwijking wordt in paragraaf 4 als een nieuw vierde lid toegevoegd.

In dat nieuwe vierde lid wordt de mogelijkheden om effluent waarvan de stikstofinhoud laag is, op te brengen vanaf 1 september ingeperkt. In deze nieuwe afwijking wordt het gebruik van effluent met een lage stikstofinhoud beperkt tot gebruik op zware kleigronden in de periode van 1 september tot en met 15 oktober. Bovendien zijn er aan het gebruik van effluent in deze periode voorwaarden verbonden:

- 1) Er moet een gewas aanwezig zijn op het moment van de opbrenging of een gewas moet ingezaaid worden uiterlijk de zevende dag na het opbrengen van het effluent;
- 2) Het vervoer van het effluent gebeurt met opvolging via een AGR-GPS-systeem: het vervoer moet gebeuren door een erkende mestvoerder, met een burenenregeling en gebruik van de AGR-GPS-app en ook in geval van eigen mest naar eigen grond, moet het vervoer met de AGR-GPS-app;
- 3) De hoeveelheid effluent, kunstmest en spuistroom waarvan de stikstofinhoud laag is, die in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober opgebracht wordt, samen met de hoeveelheid kunstmest en spuistroom die in de daaropvolgende periode vanaf 16 januari tot en met 15 februari opgebracht wordt, is beperkt tot 30 kg stikstof per hectare waarvan maximaal 10 kg minerale stikstof, en de hoeveelheid effluent die na 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 25 ton per hectare;
- 4) De hoeveelheid effluent die in de periode vanaf 1 juli tot en met 31 augustus opgebracht wordt, is beperkt tot 50 ton per hectare en tot maximum 36 kg werkzame N/ha.

De aangescherpte uitrijregeling voor effluent komt er omdat in het geval de nutriënteninhoud van effluent hoger is dan vermeld, dit een hoog milieueffect kan hebben in het najaar. Op het terrein wordt soms vastgesteld dat de nutriëntensamenstelling van effluënten hoger is dan vermeld en hierdoor niet altijd overeenstemt met de vereisten die aan een meststof met lage stikstofinhoud gesteld worden. Naast deze aangescherpte uitrijregeling zal er echter op terrein ook onderzocht worden hoe men een betere opvolging van de nutriëntensamenstelling van effluënten kan realiseren. In dat kader kan bijvoorbeeld gekeken worden naar de mogelijkheid om de nutriëntensamenstelling van effluënten via Near Infra Red (NIR) of een ander alternatief in de toekomst beter te verzekeren.

Wanneer minder effluent uitgereden kan worden, is er ook voldoende opslagcapaciteit nodig voor de extra hoeveelheid effluent die in opslag moet blijven tijdens deze periode. Dit geldt zeker aangezien effluent een mestsoort is, die een zeer groot volume inneemt voor (in principe) relatief beperkte nutriëntenhoeveelheden. Om op terrein in voldoende

opslag te kunnen voorzien is er in voorliggend voorstel van decreet ook een overgangsregeling voor 2025 toegevoegd aan artikel 84 van het Mestdecreet.

Aan paragraaf 4 van artikel 8 van het Mestdecreet wordt een zevende lid toegevoegd waarin een extra verbod wordt opgelegd om meststoffen van type 2 of type 3 op te brengen tot en met 15 maart op percelen landbouwgrond waarop als hoofdteelt maïs of late aardappelen wordt verbouwd, zonder dat de hoofdteelt maïs of de hoofdteelt late aardappelen voorafgegaan wordt door een voorteelt. Zowel maïs als aardappelen zijn nitraatgevoelige hoofdteelten die in normale omstandigheden worden geplant vanaf half april en waarvoor het niet aangewezen is om reeds vóór 16 maart meststoffen op te brengen. Door het bemesten van deze teelten pas toe te laten vanaf 16 maart, wordt de uitrijperiode beter afgestemd op de groeiperiode van deze gewassen.

Tenslotte wordt aan artikel 8, §4, van het Mestdecreet, nog een achtste lid toegevoegd waarin een nieuwe afwijking wordt voorzien om op bio-percelen andere meststoffen op te brengen in de periode van 1 augustus tot en met 31 oktober. Hieraan zijn voorwaarden verbonden, met name:

- 1) In de periode van 1 augustus tot en met 31 oktober:
 - Is de som van de hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 die in deze periode opgebracht worden, beperkt tot 100 kg werkzame stikstof per hectare;
 - Is de hoeveelheid die binnen een periode van twee weken opgebracht wordt, beperkt tot 60 kg werkzame stikstof per hectare;
 - Is voorafgaand aan het opbrengen van de meststoffen een bodemanalyse met bijhorende bemestingsadvies uitgevoerd. De hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 die in de periode vanaf 1 augustus tot en met 31 oktober opgebracht mag worden, is beperkt tot de hoeveelheid opgenomen in het bemestingsadvies;
- 2) In de periode van 16 januari tot en met 15 maart wordt de hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 beperkt tot 50 kg werkzame stikstof per hectare.

Deze mogelijkheid is gelijkaardig aan de afwijking om nog kunstmest en spuiroom op te brengen bij de teelt van specifieke teelten. De nieuwe afwijking voorziet dat dit voor bio-percelen ook mogelijk is op alle andere bioteelten en niet enkel voor specifieke teelten. Bovendien wordt de mogelijkheid voorzien voor "andere meststoffen", omdat landbouwers in de biologische teelt vaak gebruik maken van organo-minerale meststoffen ter vervanging van kunstmest en deze organo-minerale meststoffen "andere meststoffen" zijn.

Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de afwijkingen in de paragraaf, afwijkingen zijn op de basis uitrijperiode, opgenomen in §3, eerste lid (voor meststoffen type 3. Of op §2, eerste lid, voor meststoffen type 2). Dit betekent dat de voorwaarden die verder in paragraaf 3 (of paragraaf 2) opgenomen zijn, wel van toepassing blijven.

Deze voorwaarden hebben betrekking op het verbod om na de oogst van de hoofdteelt nog meststoffen type 3 op te brengen, tenzij na de hoofdteelt uiterlijk 31 juli een nateelt wordt ingezaaid, na 31 juli en uiterlijk 15 september een vanggewas wordt ingezaaid en de hoofdteelt nitraatgevoelig is met een bijkomende hoeveelheidsbeperking van 36 kg werkzame N per hectare of na 31 juli en uiterlijk 31 augustus een specifieke teelt wordt ingezaaid. De afwijkingen in artikel 8, §4, kunnen enkel toegepast worden als aan de voorwaarden in artikel 8, §3, tweede lid, voldaan is.

Aan paragraaf 7 wordt een vijfde lid toegevoegd aangaande de niet permanente opslag van meststoffen in mestzakken. Dit artikel bepaalt dat bij opslag van vloeibare meststoffen op landbouwgrond in niet-permanente mestzakken de afstand van de opslag tot een oppervlaktewaterlichaam ten minste 10 meter moet bedragen. Voor dergelijke tijdelijke opslagen dient men te zorgen dat de afstand van de opslag tot oppervlaktewater minstens 10 meter bedraagt. Het gaat hier over tijdelijke mestzakken die soms op landbouwgrond gelegd worden, om hier bijvoorbeeld een tijdelijk opslagprobleem mee te overbruggen of om de bemesting van verschillende landbouwgronden efficiënter aan te pakken door tijdelijk een voorraad aan te leggen op een perceel die men dan snel en gemakkelijk kan verspreiden over de naburige percelen. Bij de plaatsing van deze mestzakken moet men echter zorgen dat deze op een voldoende grote afstand liggen van de waterloop. Dit zodat er bij calamiteiten met de mestzak of bij morsen bij het aanvoeren en afvoeren van mest in de mestzak geen nutriënten afspoelen naar het oppervlaktewater. De voorwaarde die hier in het Mestdecreet wordt toegevoegd is beperkt tot niet-permanente mestzakken. Bij permanente constructies wordt deze voorwaarde niet toegevoegd, aangezien deze in principe ook vergunningsplichtig zijn. Daarnaast zijn permanente constructies ook beter verstevigd en beveiligd dan een tijdelijke mestzak, en zijn er ook voorzieningen om het morsen bij het aan- en afvoeren van mest te vermijden. Het risico op afspoelingen naar het oppervlaktewater is bij dergelijke permanente constructies dan ook kleiner. Echter, het spreekt voor zich dat het ook hier steeds aangewezen is om, indien mogelijk de opslag op een voldoende grote afstand van het oppervlaktewater te plaatsen. Tenslotte wordt er een paragraaf 10 toegevoegd, waarmee de mogelijkheid wordt gegeven om van bepaalde data af te wijken. Meer bepaald wordt de mogelijkheid gegeven om van die bepalingen in het Mestdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op de periodes en tijdstippen gedurende dewelke er bemest mag worden en aangaande het inzaaien, planten, aanhouden of oogsten van teelten, omwille van weersomstandigheden, een afwijking toe te staan. De afwijking kan maximaal 14 kalenderdagen bedragen, kan gekoppeld worden aan extra voorwaarden en kan onder meer beperkt worden tot bepaalde gebieden, bepaalde teelten of bepaalde types bedrijven. Bovendien moet een advies gevraagd worden aan een adviescommissie. Het is zo dat door de klimaatverandering het weer onvoorspelbaarder is geworden. Er is daarom ook nood aan een meer flexibele manier om, omwille van weersomstandigheden, aanpassingen aan de bepalingen in het Mestdecreet door te voeren. De toevoeging van deze paragraaf zorgt voor meer flexibiliteit en geeft de mogelijkheid om in te spelen op de omstandigheden wanneer de bemesting, oogst of inzaai in de praktijk niet mogelijk is binnen de kalenderdata die door het Mestdecreet werden vastgesteld. Het aanstellen van een adviescommissie zorgt ervoor dat toegestane afwijkingen milieukundig en landbouwkundig verantwoord worden.

Artikel 10. Wijziging aan artikel 9 van het Mestdecreet wat betreft de capaciteit van de opslagtanks

Het artikel 9 van het Mestdecreet bevat een aantal verplichtingen aangaande de opslagcapaciteit voor meststoffen die landbouwers moeten hebben. Naast de opslagcapaciteit voor dierlijke mest, voor landbouwers die dieren houden, zijn er ook verplichtingen voor bepaalde types tuinders.

Meer bepaald is er een verplichting voor de opslagcapaciteit voor spuiroom. Deze verplichting, vermeld in paragraaf 2 van artikel 9 van het Mestdecreet, was er voor telers die gebruik maken van een groeimedium en mits de teelt gebeurde onder een permanente overkapping. Met voorliggend voorstel van decreet wordt deze bepaling aangepast zodat de plicht tot het hebben van voldoende opslagcapaciteit tevens geldt

voor landbouwers met een teelt onder niet-permanente overkapping. Het hebben van voldoende opslagcapaciteit is een belangrijk element in de strijd tegen onoordeelkundige bemesting. Het gebeurt immers al te vaak dat meststoffen op een minder ideaal tijdstip opgebracht worden, louter omdat het bedrijf geen capaciteit meer heeft om de meststoffen langer op te slaan. Met voorliggend voorstel wordt daarom de verplichting uitgebreid tot alle telers die gebruik maken van een groeimedium en hiervoor soms een overkapping gebruiken, ook als die overkapping niet permanent is.

Er mag immers vanuit gegaan worden dat de overkapping vooral gebruikt zal worden om het teeltseizoen te vervroegen of te verlengen, of zelfs om de volledige winterperiode te overbruggen. De spuistroom die op dat moment geproduceerd wordt kan echter dan niet op landbouwgrond gebruikt worden, waardoor het noodzakelijk is om deze op het bedrijf op te slaan. Vandaar dat ook bedrijven met een niet-permanente overkapping over eenzelfde opslagcapaciteit moeten beschikken zodat ze de mogelijkheid hebben om de op hun bedrijf geproduceerde spuistroom op te slaan zodat deze gebruikt kan worden binnen de daarvoor voorziene uitrijperiode en op het meest ideale tijdstip.

In paragraaf 3 van artikel 9 is de verplichting opgenomen om te beschikken over een firstflushsysteem. Aan dit artikel wordt een derde lid toegevoegd. Hierbij wordt een delegatie naar de Vlaamse Regering ingeschreven die de Vlaamse Regering de mogelijkheid geeft om afwijkingen toe te staan op de verplichting tot het hebben van een firstflushsysteem. Belangrijk hierbij is wel dat op basis van wetenschappelijk onderzoek moet aangetoond zijn dat dit alternatieve systeem minstens even goed is als een firstflushsysteem, hetgeen beoordeeld zal worden in het licht van de doelstellingen van dit decreet. Met de invoering van deze delegatie wordt voorzien dat er snel en adequaat kan ingespeeld worden op nieuwe innovaties in de sector. Om de verschillende uitdagingen waarmee een moderne teler geconfronteerd wordt aan te pakken, gebeurt er voortdurend onderzoek en worden er steeds nieuwe technieken en methodes ontwikkeld. Dit geldt zeker op het gebied van de ontwikkeling van systemen die het watergebruik helpen sturen en beheersen. Vandaar deze nieuwe delegatie, zodat deze nieuwe technieken en methodes, van zodra ze wetenschappelijk gevalideerd zijn, ook in de wetgeving ingeschreven kunnen worden zodat ze ook op het terrein gebruikt kunnen worden. En aangezien de landbouwsector, en dit geldt zeker voor de containerteelt en dergelijke, een zeer diverse sector is waarbij de behoeften en mogelijkheden, van deelssector tot deelsector en soms zelfs van teelt tot teelt, sterk kunnen verschillen, wordt voorzien dat de Vlaamse Regering bij het toestaan van alternatieve systemen of technieken een onderscheid kan maken tussen verschillende teelten of tussen verschillende teeltmethodes.

Artikel 11. Wijzigingen aan artikel 13 van het Mestdecreet wat betreft de beperkingen van het op of in de bodem brengen van meststoffen

In artikel 13 van het Mestdecreet zijn verschillende bepalingen opgenomen rond de hoeveelheid meststoffen die op een perceel opgebracht mag worden. Verschillende van deze bepalingen worden met voorliggend voorstel van decreet gewijzigd.

Zo zijn in paragraaf 3 van artikel 13 van het Mestdecreet de basisbepalingen rond de toegelaten hoeveelheid fosfaat die opgebracht mag worden, terug te vinden. Hiervoor worden percelen ingedeeld in 4 klassen, op basis van de resultaten van een bodemanalyse. Hier wordt een beperkte aanpassing doorgevoerd. Momenteel is nl. opgenomen dat de indeling wijzigt het jaar volgend op het jaar waarin de Mestbank het resultaat van de analyses valideerde. In plaats van de validatie door de Mestbank wordt nu als uitgangspunt het jaar van overmaken van de analyse genomen. Op heden is het

zo dat de validatie door de Mestbank van de analyses die in een bepaald jaar overgemaakt worden, steeds gevalideerd en verwerkt zijn voor het begin van het volgende bemestingsseizoen. Het uitgangspunt van de termijn wordt daarom aangepast, zodat zo snel mogelijk met de meest correcte indeling gewerkt kan worden. Dit zorgt ook voor extra zekerheid naar de landbouwer toe, die niet afhankelijk is van het tijdstip waarop de administratie zijn analyse verwerkt heeft.

Paragraaf 5 van artikel 13 van het Mestdecreet bevat een regeling ter bevordering van het organische koolstofgehalte in de bodem. Voor een aantal mestsoorten, waarvan bewezen is dat deze een gunstig effect hebben op het organische koolstofgehalte, wordt de fosfaatbemesting slechts voor de helft in rekening gebracht.

Voor gecertificeerde gft- en groencompost gold dit generiek, ongeacht het bedrijfstype en dit voor alle types percelen waar ze opgebracht worden.

Daarnaast is er ook nog een regeling voor stalmest. Ook voor stalmest kan onder bepaalde voorwaarden slechts de helft van de opgebrachte hoeveelheid fosfaat in rekening gebracht worden. Deze mogelijkheid is echter beperkt tot de volgende drie gevallen:

- 1° bio-bedrijven;
- 2° circulaire stalmestbedrijven;
- 3° percelen van fosfaatklasse I of II.

Boerderijcompost werd in het verleden gelijkgesteld met stalmest en kan ook in de hogervermelde drie gevallen gebruik maken van deze afwijking. Met voorliggend voorstel van decreet wordt boerderijcompost echter geschrapt uit het tweede lid (dat de hogervermelde regeling voor stalmest bevat) en toegevoegd aan het eerste lid. Hierdoor zal ook voor boerderijcompost, ongeacht het bedrijfstype of het type perceel waarop de boerderijcompost wordt opgebracht, slechts de helft van de opgebrachte hoeveelheid meststoffen als opgebracht beschouwd worden.

Boerderijcompost is nl. een waardevolle mestsoort, mede omwille van diens grote hoeveelheid aan organische koolstof die de bodemkwaliteit verbetert. Om het gebruik hiervan verder te stimuleren wordt de gebruiksmogelijkheid voor boerderijcompost dan ook verruimd.

Daarnaast wordt met voorliggend voorstel van decreet een nieuw vijfde lid ingevoegd, dat een technische correctie bevat inzake de definitie van een circulair stalmestbedrijf. Om te spreken over een circulair stalmestbedrijf stelt de definitie nu dat 90% van de dierlijke mestproductie, stalmest moet zijn. Dit moet echter 90% van de dierlijke mestproductie die in stallen gebeurt, zijn. De mest die via beweiding opgebracht wordt, moet hiervan uitgesloten worden. Met het nieuw ingevoegde vijfde lid wordt deze aanpassing doorgevoerd zodat ook landbouwbedrijven wiens dieren geruime tijd buiten de stal lopen toch ook als een circulair stalmestbedrijf beschouwd kunnen worden.

Het is belangrijk te benadrukken dat de regeling uitgewerkt in paragraaf 5, louter betrekking heeft op de hoeveelheid opgebrachte P die in aanmerking genomen wordt. Deze regeling wijkt op geen enkele manier af van de bemestingsnormen voor stikstof of eventueel andere bemestingsbeperkingen vermeld in het Mestdecreet. De betreffende regels ter zake moeten dan ook onverkort nageleefd worden en kunnen de beperkende factor zijn bij het bepalen van de uiteindelijke hoeveelheid meststoffen die kan opgebracht worden.

Ten slotte worden er ook nog een aantal aanpassingen doorgevoerd aan paragraaf 9.

In de eerste plaats wordt toegevoegd dat geen meststoffen mogen opgebracht worden als de landbouwer tot wiens bedrijf een perceel behoort, niet ook de hoofdteelt verbouwt. Deze voorwaarde was in het verleden reeds van toepassing in de gebiedstypes 2 en 3. Met voorliggend voorstel van decreet wordt deze voorwaarde als gebiedsgerichte maatregel geschrapt en veralgemeend toegepast. Dat is logisch omdat de landbouwer van de hoofdteelt de grootste risico's draagt (teeltmislukking, weersomstandigheden, ...). Dat houdt in dat hij de risico's die hij zelf in de hand heeft, zijnde de bemesting (juiste tijdstip, juiste mestsoort, juiste hoeveelheid, ...) zal beperken en meer geneigd zal zijn om oordeelkundig te bemesten.

Deze aanpassing heeft betrekking op de zogenaamde bedrijfsbenadering. Het Mestdecreet hanteert een bedrijfsbenadering, waarbij op basis van de bemestingsnormen uit het decreet bepaald wordt hoeveel meststoffen er in totaal op alle percelen van het bedrijf opgebracht mogen worden. Aan deze bedrijfsbenadering zijn grenzen gesteld. In paragraaf 9 van dit artikel werd ter zake bepaald dat op een individueel perceel landbouwgrond een hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg werkzame stikstof per hectare en in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, opgebracht mocht worden, die maximaal gelijk is aan het dubbele van de toepasselijke stikstofnorm. Teneinde een meer oordeelkundige bemesting te stimuleren en een betere opvolging van het gebruik van meststoffen op individuele percelen landbouwgrond mogelijk te maken, wordt, voor wat betreft de dierlijke mest, de totale hoeveelheid nutriënten die op een betreffend perceel mag opgebracht worden, aangepast tot maximum 150% van de in artikel 13 bepaalde hoeveelheid, of 200% indien het vaste dierlijke mest of rechtstreekse begrazing betreft. De opgebrachte werkzame nutriënten mogen maximum 125% van de in artikel 13 bepaalde hoeveelheid betreffen. Deze bedrijfsbenadering laat de landbouwers enige flexibiliteit toe, zodat met een aantal omstandigheden, zoals vb. aangevoerde meststoffen waarvan uit de analyse blijkt dat deze rijker aan nutriënten waren dan ingeschat, rekening gehouden kan worden. Doch excessen worden hiermee vermeden.

Ten aanzien van het mestbeleid en het landbouwbeleid maximaal op elkaar af te stemmen, wordt op percelen landbouwgrond de hoeveelheid nutriënten die opgebracht mag worden, beperkt door aangevraagde agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen, indien een bemestingsbeperking in de voorwaarden hiervan is opgenomen.

Artikel 12. Wijzigingen aan artikel 14 van het Mestdecreet wat betreft de gebiedsgerichte maatregelen

Artikel 14 bevat onder meer de bepalingen aangaande de maatregelen die gelden in het kader van de gebiedsgerichte aanpak dewelke gehanteerd wordt om de waterkwaliteitsdoelstellingen te bereiken, waaronder ook de algemeen geldende vanggewasverplichting, en de hieraan verbonden mogelijkheid tot het uitvoeren van equivalenten maatregelen.

Teneinde de effectiviteit en de uitvoerbaarheid van de gebiedsgerichte aanpak te verhogen wordt de algemene vanggewasregeling vervangen door de toepassing van een systeem van duurzame teelt- en bemestingspraktijken, dat is uitgewerkt in een nieuw artikel 14bis van het Mestdecreet. De bepalingen rond de gebiedsgerichte maatregelen, die voorheen opgenomen waren in artikel 14, §4 en volgende, zijn hierdoor ofwel niet langer relevant of minstens dienen ze hierdoor aangepast te worden. Voor de duidelijkheid is er daarom gekozen om vanaf paragraaf 4 van artikel 14 alle paragrafen

te vervangen (of op te heffen, aangezien na de wijziging artikel 14 minder paragrafen bevat).

Na de wijziging zal artikel 14 nog acht paragrafen tellen. De vier vervangen paragrafen bevatten:

- 1° een overzicht van de gebiedsgerichte maatregelen (terug te vinden in paragraaf 4);
- 2° de nadere regels om een vrijstelling van de maatregelen te bekomen (paragraaf 5);
- 3° de wijze waarop de bemestingsvermindering berekend moet worden (paragraaf 6);
- 4° en twee algemene paragrafen met procedurebepalingen, duiding en delegaties (paragrafen 7 en 8).

In paragraaf 4 zijn de gebiedsgerichte maatregelen terug te vinden.

Het gaat hier enerzijds om een bemestingsvermindering in de gebiedstypes 1, 2 en 3. En anderzijds om een verplichting om vanaf 1 juli mesttransporten uit te voeren door een erkend mestvoerder als het een transport van vloeibare dierlijke mest betreft naar een perceel in gebiedstype 2 of 3.

In paragraaf 5 zijn de nadere regels opgenomen om een vrijstelling te bekomen.

Artikel 14, §6 van het Mestdecreet (die nu §5 wordt) bepaalt onder welke voorwaarden bedrijven een vrijstelling van de maatregelen, vermeld in artikel 14, §4, kunnen verkrijgen op basis van goede nitraatresultaten (dit criterium zal in de VLAREME ook gebruikt worden om een soepelere registratie van het kunstmestgebruik toe te kennen). Een van de voorwaarden is dat er geen overtredingen mogen vastgesteld worden tegen de bepalingen omtrent bemesting en grondbewerking die gelden in en rond de afgebakende oeverzones. De bijkomende bepaling (met name §1/1) die met dit voorstel van decreet aan art 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid toegevoegd wordt, wordt ook toegevoegd aan de bepalingen waartegen geen overtreding mag begaan worden om een vrijstelling te verkrijgen.

Voor het overige zijn de bepalingen rond de vrijstelling grotendeels een overname van hetgeen nu reeds in het Mestdecreet vermeld is, met dien verstande dat er een beperkt aantal actualisaties doorgevoerd worden. Zo wordt een aanpassing doorgevoerd aan de procedure voor het verlenen van een vrijstelling zodat bedrijven die een goede bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu hebben (ongeacht of ze de bedrijfsevaluatie zelf aangevraagd hebben of deze verplicht moesten laten uitvoeren) en voldoen aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van een vrijstelling, de vrijstelling automatisch krijgen hiervoor niet eerst nog eens een aanvraag moeten indienen.

De vrijstelling wordt verleend voor onbepaalde duur en blijft behouden tot zolang aan de voorwaarden, zoals die gelden voor het verkrijgen van de vrijstelling, voldaan blijft. De Mestbank kan een bedrijf dat over een vrijstelling beschikt opleggen om opnieuw een bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu te laten uitvoeren, ter evaluatie van de vrijstelling. Als deze bedrijfsevaluatie niet positief is of het bedrijf voert deze bedrijfsevaluatie niet uit, dan verliest het zijn vrijstelling.

Elk jaar evalueert de Mestbank of een bedrijf de vrijstelling behoudt of krijgt en publiceert deze beoordeling op het Mestbankloket. Dit gebeurt in het begin van het jaar zodat de landbouwer voor de start van het bemestingsseizoen (op 15 februari) weet of hij vrijgesteld is van de maatregelen vermeld in art 14, §4 en van de registratie van het kunstmestgebruik op percelen. Een van de voorwaarden voor het behouden van een vrijstelling is echter ook tijdig aan de aangifteplicht voldoen. Of hieraan voldaan is, wordt pas in de loop van het jaar duidelijk (indienen van de Mestbankaangifte kan namelijk tot

15 maart en voor de verzamelaanvraag, die ook onderdeel is van de aangifteplicht in het kader van het Mestdecreet, is dit tot eind april). Als in de loop van het jaar blijkt dat niet tijdig voldaan is aan de aangifteplicht voor de mestbankaangifte of de verzamelaanvraag, wordt de vrijstelling alsnog ingetrokken en wordt deze beslissing ook via het Mestbankloket bekend gemaakt. Dit kan evenwel geremedieerd worden indien de betrokken landbouwer uiterlijk op 15 april alsnog zijn aangifte ingediend heeft, conform artikel 63, §6, lid 4.

In paragraaf 6 is nader bepaald op welke wijze de bemestingsvermindering berekend moet worden. Inhoudelijk komt dit grotendeels overeen met de wijze waarop de bemestingsvermindering die vroeger gold in de gebiedstypes 2 en 3, werd berekend. Weliswaar zijn hieraan enkele actualisaties toegevoegd, zoals onder meer een verwijzing naar de agromilieuo- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken en naar de beperkingen aangaande het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen.

In paragrafen 7 en 8 ten slotte zijn enkele procedurele bepalingen opgenomen evenals een definitie van winterjaar en een delegatie naar de Vlaamse Regering. Deze bepalingen zijn grotendeels een overname van hetgeen nu reeds in het Mestdecreet opgenomen was.

Artikel 13. Invoeging van een nieuw artikel 14bis aan het Mestdecreet, houdende de verlaging van de bemestingsvermindering, als de landbouwer één of meerdere goede of duurzame bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, naleeft

In artikel 14, §4, 1°, is een algemene bemestingsvermindering opgenomen in de gebiedstypes 1, 2 en 3.

De algemene bemestingsvermindering in gebiedstype 1,2 en 3 ziet er als volgt uit:

Gebiedstype	Niet-nitraatgevoelige teelt ¹	Nitraatgevoelige teelt
Gebiedstype 1	-0%	-5% (kan volledig wegvallen bij goede landbouwpraktijken)
Gebiedstype 2	-10% (kan volledig wegvallen bij goede landbouwpraktijken)	-20% (kan gedeeltelijk wegvallen bij goede landbouwpraktijken, tot -5%)
Gebiedstype 3	-20% (kan volledig wegvallen bij goede landbouwpraktijken)	-30% (kan gedeeltelijk wegvallen bij goede landbouwpraktijken, tot -10%)

¹ Niet-nitraatgevoelige teelten zijn granen, grasland, bieten, spruitkool, sommige teelten met lage N-behoefte (o.a. vlas, witloof en chicorei), sommige leguminosen (o.a. erwten, bonen, klaver en lupine) en sommige overige teelten (o.a. koolzaad)

Deze bemestingsreducties kunnen geheel of gedeeltelijk terugverdiend worden door het toepassen van duurzame bodem-, teelt- en bemestingspraktijken die het nitraatresidu's in het najaar beperken en dus aanleiding geven tot minder nitraatuitloging naar grond- en oppervlaktewater. Het uitgangspunt is dat deze praktijken tenminste even effectief zijn als de bemestingsreductie. Dit wordt wetenschappelijk onderbouwd.

De vraag werd gesteld aan het Onderzoeks- en voorlichtingsplatform duurzame bemesting – verder Onderzoeksplatform genoemd – om te kijken welke duurzame praktijken in aanmerking zouden kunnen komen en om een begroting te maken van deze terugverdienpercentages. Het Onderzoeksplatform heeft hiervoor een wetenschappelijke nota opgemaakt met een overzicht van duurzame bodem-, teelt- en bemestingspraktijken die kunnen bijdragen aan de hierboven vermelde doelstelling. Ze hebben aangegeven wat de effectiviteit van deze duurzame praktijken is in het reduceren van de milieubelasting van grond- en oppervlaktewater met minerale N, uitgedrukt in terugverdienpercentage van de bemestingsreductie.

Deze voorstellen werden verder binnen de administratie afgetoetst naar implementeerbaarheid, handhaafbaarheid en of dit voldoende kan geborgd worden.

Op basis van deze criteria zijn er 2 goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken weerhouden:

1° het inzaaien van een vanggewas uiterlijk op 15 september;

2° het inzaaien van een vanggewas uiterlijk op 15 oktober .

Deze goede praktijken zijn in voorliggend voorstel van decreet opgenomen, met de vermelding van het effect die ze hebben op de bemestingsreductie.

Ook de voorwaarden die moeten worden nageleefd zijn beschreven. Er wordt hierbij maximaal gebruik gemaakt van voorwaarden die al bestonden voor bestaande praktijken in een andere context zoals voorwaarden bij de equivalente maatregelen of de voorwaarden voor het inzaaien van vanggewassen.

De administratieve opvolging gebeurt via de verzamelaanvraag. Er zal echter onderzocht moeten worden welke impact een combinatie van bepaalde maatregelen zal hebben op de bemestingsreductie. Momenteel is dit nog niet duidelijk.

Er is in dit artikel ook een borging voorzien dat de vermindering van de bemestingsreductie niet meer kan toegepast worden wanneer er recidive optreedt van niet naleving binnen een periode van 5 jaar. Dit geldt dan voor deze teeltgroepen waar de voorwaarden van duurzame praktijk niet correct werd nageleefd.

Er zijn nog heel wat innovaties die in de nabije toekomst kunnen worden opgenomen. Daartoe kan de Vlaamse Regering de lijst met goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken aanvullen. Deze praktijken moeten gebaseerd zijn op de meest recente wetenschappelijk onderbouwing en moeten ten minste even effectief zijn als de bemestingsreductie. Vooraleer ze kunnen worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, worden ze voorgelegd aan het opvolgingsorgaan.

De Vlaamse Regering dient, vóór 15 februari, de nodige initiatieven te nemen, zodat de eerste aanvullingen aan de lijst al in 2025 toegepast kunnen worden. Later kunnen nog steeds bodem-, teelt- en bemestingspraktijken aangevuld worden. Volgende technieken worden minstens verder besproken in het opvolgingsorgaan, met oog op eventuele toevoeging:

- het onderzaaien van een vanggewas bij maïs;
- het inzaaien van een nateelt wintergranen uiterlijk op 15 oktober;
- het inzaaien van een nateelt wintergranen uiterlijk op 15 november;
- het inzaaien van een nateelt winterkoolzaad uiterlijk op 15 september;
- het inzaaien van onbeteelde stroken;
- het afvoeren van oogstresten van teeltgroep 4: doperwtten, rode kool, bloemkool, spruitkool of broccoli;
- het afvoeren van oogstresten van teeltgroep 3: suikerbieten, courgette, savooikool of witte kool;
- het afvoeren van oogstresten van teeltgroep 2: aardbeien, ijsbergsla, prei, koolrabi, Chinese kool, voederbieten, stamslaboon, bladselder, bleekselder, rode biet, knolselder, knolvenkel, boerenkool, groene selder of venkel;
- het afvoeren van oogstresten van teeltgroep 1: chrysanten, sla, spinazie, schorseneren, witloof, andijvie, koolraap, veldsla, raketsla of wortelen
- onderwerken van stro;
- geen beweiding vanaf 1 september;
- doorgroeien van oogstresten van bloemkool of rode kool;
- doorgroeien van oogstresten van savooikool of witte kool;
- bijbemesting na een bodemstaalname met bemestingsadvies;
- het inzaaien van een tussenvanggewas;
- het toepassen van een teeltrotatie waarin aardappelen maximaal 1 op 4 teeltjaren voorkomt;
- het toepassen van een teeltrotatie waarin groenten minimaal 1 op 4 teeltjaren niet de hoofdteelt vormt.

De Vlaamse Regering kan ook nadere regels bepalen voor goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken voor het bekomen van voordelen of het vermijden van beperkingen in het kader van dit decreet of het landbouwbeleid.

Artikel 14. Wijziging aan artikel 15 van het Mestdecreet, wat betreft de nitraatresidu-evaluatie op bedrijfsniveau en de eraan gekoppelde gevolgen

Het nitraatresidu-instrument bestaat momenteel uit verschillende deelaspecten waarbij het nitraatresidu ofwel gemeten wordt op één perceel (de zogenaamde perceelsevaluatie) ofwel op meerdere percelen van een bedrijf (de zogenaamde bedrijfsevaluaties). De bedrijfsevaluaties werden ingevoerd met MAP 5 vanuit een algemeen aanvoelen dat een meting van het nitraatresidu op een enkel perceel van een bedrijf een indicator is/kan zijn voor een potentieel probleem en dus louter een knipperlicht is, maar eigenlijk niet voldoende is om de bemestingspraktijken van een volledig bedrijf te beoordelen.

Het nitraatresidu werd tot nog toe doorgaans gebruikt als "default" controle/opvolg-instrument. Zo moest elk bedrijf dat een vrijstelling heeft jaarlijks een perceelsevaluatie uitvoeren (ondertussen hebben ruim 5.000 bedrijven een vrijstelling). Dit maakt dat een vrij grote groep bedrijven elk jaar opnieuw het nitraatresidu moet laten bepalen op één perceel zelfs al werd er nooit een overschrijding vastgesteld.

Daarnaast kwam een bedrijf van zodra er op een bepaald moment een overschrijding was, ongeacht de nitraatresidu 'historiek' op het bedrijf of de ernst van de overschrijding, de facto in een opvolgtraject en moest er opnieuw een nitraatresidubepaling uitgevoerd worden, wat volgens de bestaande regeling in quasi alle gevallen een bedrijfsevaluatie is.

Ook bedrijven waar gedurende een periode van meerdere jaren telkens positieve perceelsevaluaties waren, kwamen vanaf de eerste overschrijding in een opvolgtraject. Aangezien een perceelsevaluatie een knipperlicht is, dringt zich hier de vraag op of deze default opvolging in alle gevallen van een eenmalige negatieve perceelsevaluatie wel zinvol is.

Anderzijds is het traject om bij bedrijven waar op basis van bepaalde risicofactoren een vermoeden van problemen/onoordeelkundige bemesting bestaat, tot een bedrijfsevaluatie en maatregelen op basis van nitraatresidu te komen (te) lang. Dergelijke bedrijven konden wel aangeduid worden voor een controlestaal op één perceel maar pas wanneer dat niet orde was, kon een bedrijfsevaluatie opgelegd worden.

De nitraatresiducampagne omvatte dus jaarlijks weliswaar een zeer groot aantal bedrijven maar een aanzienlijk deel van de capaciteit ging telkens naar dezelfde bedrijven omwille van de default verplichtingen of het voorziene opvolgtraject terwijl er bij bedrijven waar er vermoedens van problemen zijn in het beste geval pas na 2 jaar – op basis van een bedrijfsevaluatie - nitraatresidu-maatregelen konden opgelegd worden.

Om het nitraatresidu-instrument effectiever en doeltreffender te maken wordt er daarom voor geopteerd om enkel nog bedrijfsevaluaties te laten uitvoeren. De bedrijven die een bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu moeten laten uitvoeren, zullen door de Mestbank aangeduid worden op basis van een risicoanalyse. Bedrijven waar een bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde vastgesteld wordt (of binnen de 5 jaar tweemaal een bedrijfsevaluatie boven de eerste drempelwaarde) zullen sowieso minstens binnen de 5 jaar opnieuw een bedrijfsevaluatie moeten uitvoeren.

Bedrijven kunnen uiteraard ook op eigen initiatief een bedrijfsevaluatie laten uitvoeren. Dit kan zijn omdat ze een vrijstelling willen of om de maatregelen die ze ten gevolge van eerdere overschrijdingen opgelegd kregen, te kunnen stopzetten. De modaliteiten voor het aanvragen van een bedrijfsevaluatie, zoals die al van toepassing waren voor landbouwers die vrijstelling wensten te bekomen maar nog geen verplichte bedrijfsevaluatie moesten uitvoeren, werden hier overgenomen. Enkel de uiterste datum voor het indienen van de aanvraag die voorheen 1 juni was werd in het kader van administratieve vereenvoudiging aangepast naar 31 mei zodat deze samenloopt met andere administratieve data.

De aanpassingen aan de paragrafen 2 tot en met 8 van artikel 15 die door voorliggend artikel worden doorgevoerd, voeren de hoger vermelde nieuwe aanpak rond nitraatresidu in.

Daarnaast zijn er de maatregelen die een bedrijf moet toepassen als hij, bij een nitraatresiduevaluatie de eerste of de tweede drempelwaarde overschrijdt.

De nieuwe paragrafen 9 en 10 bepalen de maatregelen die een bedrijf moet naleven wanneer de bedrijfsevaluatie de eerste drempelwaarde overschrijdt.

Wanneer de bedrijfsevaluatie de eerste drempelwaarde overschrijdt maar nog beneden de tweede drempelwaarde ligt, moet het bedrijf een bemestingsplan bijhouden en teeltfiches opmaken. Deze zijn een hulpmiddel voor de landbouwer om zijn bemestings- en teeltpraktijken op te volgen en bij te sturen.

Als de bedrijfsevaluatie boven de tweede drempelwaarde uitkomt, betekent dit dat er met zekerheid ernstige overschrijdingen zijn. Het bedrijf moet dan niet alleen een

bemestingsplan en teeltfiches bijhouden maar zich bovendien verplicht laten begeleiden door een gekwalificeerde adviesinstantie. Deze begeleiding is niet vrijblijvend; de landbouwer moet zich houden aan de adviezen van de gekwalificeerde adviesinstantie (zie ook met voorliggend voorstel van decreet gewijzigde §9 van artikel 61). Deze bedrijven kunnen ook geen gebruik maken van de mogelijkheid om de bemestingsvermindering (zoals vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 2°) door het toepassen van bepaalde teelt- en bemestingspraktijken terug te verdienen (zoals vermeld in artikel 14, §5). Als er in het jaar waarin de overschrijding boven de tweede drempelwaarde vastgesteld werd weersomstandigheden waren waardoor een verhoogde tweede drempelwaarde van toepassing was (zoals bepaald in de met voorliggend voorstel van decreet toegevoegde paragraaf 7 aan artikel 64) dan geldt deze laatste maatregel enkel wanneer de bedrijfsevaluatie de verhoogde tweede drempelwaarde overschrijdt. Dezelfde maatregelen gelden eveneens voor een bedrijf dat een bedrijfsevaluatie niet laat uitvoeren of deze hindert aangezien dit (zoals bepaald in artikel 15, §7 van het Mestdecreet) beschouwd wordt als een bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde.

Ook als in een periode van 5 jaar bij een bedrijfsevaluatie tweemaal een overschrijding tussen de eerste en tweede drempelwaarde vastgesteld wordt, wat betekent dat de situatie op het bedrijf niet verbeterde, wordt – naast het bijhouden van een bemestingsplan en het opmaken van teeltfiches – de verplichte begeleiding door een adviesinstantie van toepassing.

De maatregelen van §§ 9 en 10 zijn gedurende 5 jaar van toepassing of tot zolang er geen positieve bedrijfsevaluatie is.

De maatregelen opgenomen in paragrafen 9 en 10 zijn grotendeels een overname van de huidige maatregelen. Met dien verstande dat deze geactualiseerd zijn, onder meer om meer in lijn te zijn met de nieuwe aanpak rond nitraatresidu of met de nieuwe maatregelen in gebiedstypes 1, 2 en 3 (de bemestingsvermindering).

Op percelen met een hoog tot zeer hoog koolstofgehalte kan de mineralisatie dermate hoog zijn dat quasi onmogelijk is – zelfs met een uitermate oordeelkundige bemesting – om het nitraatresidu beneden de eerste drempelwaarde te krijgen. Bovendien is een hoog koolstofgehalte in de bodem aan te moedigen omwille van de ecologische, klimatologische en agronomische effecten. De nieuwe paragraaf 14 voorziet daarom de mogelijkheid om een specifieke regeling uit te werken voor percelen met een hoog koolstofgehalte. Dit betreft onder meer de wijze waarop het hoge koolstofgehalte moet vastgesteld worden (bijvoorbeeld op basis van een bodemanalyse) en in welke mate desgevallend aangepaste drempelwaarden gehanteerd moeten worden voor bepaalde teelten of bodemtypes.

De nitraatresidudrempelwaarden die op een perceel van toepassing zijn worden in sé bepaald door de hoofdteelt (tenzij de nateelt aardappelen of een specifieke teelt is, dan is de nateelt bepalend voor de drempelwaarde). Wanneer op eenzelfde perceel tegelijkertijd meerdere teelten verbouwd worden, wat soms het geval is bij bio-bedrijven, bij strokenteelt en pluktuinen, dan is de hoofdteelt en dus het teelttype dat de nitraatresidudrempelwaarde bepaalt niet eenduidig. De nieuwe paragraaf 15 voorziet dat de Vlaamse Regering voor dergelijk gevallen kan bepalen welk teelttype – en bijhorende nitraatresidudrempelwaarden – van toepassing is op het perceel.

Bij een bedrijfsevaluatie wordt er per teelttype dat voorkomt op een bedrijf een perceel aangeduid voor een nitraatresidubepaling. Bij biobedrijven en zelfpluk-bedrijven, die vaak gekenmerkt worden door een groot aantal verschillende teelten en een relatief klein

areaal; kan dit als gevolg hebben dat er – in verhouding tot de oppervlakte van het bedrijf – relatief veel teelgroepen voorkomen waardoor deze bedrijven in verhouding tot hun oppervlakte soms relatief veel percelen moeten laten bemonsteren. Voor dergelijke bedrijven kan de Vlaamse Regering eveneens een aangepaste regeling voor de selectie van de percelen en desgevallend de beoordeling ervan uitwerken.

Artikel 15. Wijziging aan artikel 15, tot invoering van aangepaste tweede drempelwaarden

De tweede drempelwaarden die van toepassing zijn voor verschillende teeltgroepen en bodemtypes worden aangepast. De tweede drempelwaarden zoals vastgelegd in het Mestdecreet zijn bepaald rekening houdende met de meetonzekerheid op de bepaling van een nitraatresidu waarbij de tweede drempelwaarde de waarde is waarvoor kan worden gesteld dat elke meting boven deze waarde met een zekerheid van 95% de drempelwaarde overschrijdt. De relatieve hoge meetonzekerheid die momenteel bestaat op een nitraatresidubepaling, is te wijten aan het feit dat de huidige bemonsteringsmethode leidt tot een bias bij de staalname waardoor de hoge veldvariabiliteit – die inherent is aan de verdeling van nitraat op een perceel in het najaar – niet ondervangen wordt en dus onvoldoende representatief is.

De afgelopen jaren werd er door de VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) onderzoek verricht om te komen tot een aangepaste bemonsteringsmethode die voldoende representatief is en dus met een lagere meetonzekerheid (het onderzoeksrapport hierover is te raadplegen op de Emis-website). Dit resulteerde in een nieuwe monstername methode van het type "Stratified Simple Random Sampling" of SSRS. Deze methode houdt in dat er 40 boorsteken zullen genomen moeten worden, in plaats van de huidige 15 boorsteken, op vooraf bepaalde gelote plekken (die door een algoritme random bepaald worden na stratificatie van het perceel). Doordat de meetonzekerheid op een nitraatresidubepaling met deze gestratificeerde bemonsteringsmethode daalt, kan ook de tweede drempelwaarde navenant aangepast worden.

Het implementeren van een nieuwe bemonsteringsmethode vergt de nodige aanpassingen; niet enkel op wetgevend vlak omwille van de aanpassing van het zogenaamde compendium ("methodenboek met bemonsterings- en analysemethodes voor meststoffen, bodem en diervoeders in het kader van het Mestdecreet") maar zeker ook bij de erkende laboratoria. Zij moeten voldoende tijd krijgen om de monsternemers op te leiden voor het toepassen van deze methode en ook de nodige aanpassingen aan soft- en/of hardware uit te voeren om de vastgelegde bemonsteringspunten te velde te kunnen lokaliseren. De gestratificeerde bemonstering voor een nitraatresidubepaling zal daarom maar pas vanaf 2026 kunnen en moeten toegepast worden. De verlaging van de tweede drempelwaarden, die het gevolg is van de verlaagde meetonzekerheid bij een gestratificeerde bemonstering, zal bijgevolg ook pas vanaf 2026 ingaan.

Deze wijziging is, voor de duidelijkheid, in een apart artikel opgenomen, aangezien voor deze wijziging een afwijkende inwerkingtreding nodig is. Zoals vermeld in de inwerkingtredebepaling voor voorliggend voorstel van decreet, treedt deze wijziging immers pas op 1 januari 2026 in werking.

Artikel 16. Wijzigingen aan artikel 18 van het Mestdecreet, wat betreft het in rekening brengen van wijzigingen aan de verzamelaanvraag

In artikel 18 van het Mestdecreet wordt bepaald hoe de bepalingen van het Mestdecreet toegepast worden op landbouwgronden die geheel of gedeeltelijk onder verschillende

regels vallen. In essentie wordt hiervoor een verwerking gedaan van de gegevens die de landbouwer aangeeft in de verzamelaanvraag en van de bepalingen en afbakeningen die in het Mestdecreet opgenomen zijn. Die verwerkingen nemen een zekere tijd in beslag. Zowel voor het informeren van de landbouwers als voor de controleerbaarheid, de opvolgbaarheid en de uitrol van verschillende processen (vb. selectie van percelen voor nitraatresiducampagne, opvolging van analyseverplichtingen, ...) is het van belang dat deze processen zo snel mogelijk afgerond worden en dat deze niet meer gewijzigd worden na een bepaalde termijn. Vandaar dat er in artikel 18 van het Mestdecreet opgenomen is dat er geen rekening wordt gehouden met wijzigingen aan de verzamelaanvraag na 30 juni. Deze datum van 30 juni komt overeen met een van de wijzigingsmomenten voor de verzamelaanvraag. Er wordt momenteel echter gewerkt aan een herziening van de indieningsdata voor de verzamelaanvraag. Aangezien het aangewezen is dat, in de mate van het mogelijke, wijzigingsdata voor de verzamelaanvraag zo veel mogelijk op elkaar afgestemd worden, wordt daarom met voorliggend voorstel van decreet een delegatie voorzien op basis waarvan de Vlaamse Regering de datum van 30 juni kan verlaten en krijgt de Vlaamse Regering ook de mogelijkheid om het verlaten van de datum aan voorwaarden te koppelen.

Artikel 17. Wijziging aan artikel 21 van het Mestdecreet wat betreft het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen

Zowel in het Mestdecreet als in het decreet integraal waterbeleid zijn bepalingen opgenomen die het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen regelen.

Beide bepalingen zijn echter niet volledig gelijklopend, hetgeen verwarrend werkt op het terrein en de handhaafbaarheid bemoeilijkt.

Met voorliggend voorstel van decreet worden daarom de bepalingen in het Mestdecreet hieromtrent vervangen door een verwijzing naar de overeenkomstige bepalingen in het decreet integraal waterbeleid. Aan deze bepalingen in het decreet integraal waterbeleid worden door voorliggend voorstel van decreet ook nog een aantal aanpassingen doorgevoerd. Deze zijn verder in dit voorstel van decreet opgenomen en toegelicht.

Artikel 18. Wijzigingen aan artikel 22 van het Mestdecreet, wat betreft de emissiearme opbrenging van meststoffen

Artikel 22 van het Mestdecreet voorziet in de bepalingen betreffende de emissiearme opbrenging van meststoffen.

Aan deze bepaling worden een aantal aanpassingen doorgevoerd.

In paragraaf 1 wordt in het derde lid een extra afwijking toegevoegd op het tweede lid. In dit derde lid worden meststoffen opgesomd die in afwijking van de algemene regels niet-emissiearm opgebracht mogen worden. Hieraan wordt pluimveemest toegevoegd dat afkomstig is van een bedrijf dat biologische productie toepast voor het houden van pluimvee en waarbij de mest wordt opgebracht op grasland of op graan, waarna de meststoffen met gebruik van een wiedeg ingewerkt worden.

Het niet emissiearm aanwenden op grasland is gelijkaardig aan de afwijking die van toepassing is voor stalmest, paardenmest of champost. Pluimveemest is niet opgenomen in de definitie van stalmest, maar bij de biologische productie wordt ook gebruik gemaakt van strooisel in de stallen en heeft de pluimveemest dezelfde karakteristieken als stalmest.

Daarnaast wordt aan paragraaf 1 een delegatie naar de Vlaamse Regering toegevoegd die toelaat om andere opbrengingsmethodes toe te staan, op voorwaarde dat deze een even grote emissiebeperking realiseren. Op terrein gebeurt er immers veel onderzoek naar nieuwe emissiebeperkende methodes. Het is, om innovatie te bevorderen, aangewezen dat nieuwe methodes, waarvan aangetoond kan worden dat deze een even groot (of misschien zelfs beter) resultaat boeken, ook zo snel mogelijk in de praktijk toegepast kunnen worden. Om dit mogelijk te maken, wordt daarom hiervoor in een delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien.

In paragraaf 2 wordt een extra verplichting ingeschreven voor het opbrengen van kunstmest. Bij opbrengen van vaste kunstmest moet gebruik gemaakt worden van een kantenstrooier bij de buitenste werkgang om te voorkomen dat er zo vaste kunstmest op niet-landbouwgrond terecht komt.

Bij het opbrengen van vloeibare kunstmest moet er gebruik gemaakt worden van driftreducerende technieken.

Artikel 19. Wijziging aan artikel 23 van het Mestdecreet, aangaande de aangifteplicht voor mestverzamelpunten

Dit artikel wijzigt artikel 23 §1 2° in het Mestdecreet wat betreft de aangifteplicht van mestverzamelpunten.

Iedere uitbater van een mestverzamelpunt zal een aangifte moeten doen ongeacht de opslagcapaciteit. De 300kg P₂O₅ opslagcapaciteit als minimumvoorwaarde voor de aangifteplicht van mestverzamelpunten wordt afgeschaft. Bijgevolg is elke opslag die voldoet aan de definitie van een verzamelpunt voortaan aangifteplichtig. Die 300 kg P₂O₅ is immers sterk afhankelijk van het soort meststof dat wordt opgeslagen. Zo zal een mestverzamelpunt dat enkel effluent opslaat, voor de aanpassing veel minder snel aangifteplichtig zijn.

De aangifte is daarentegen wel van belang om een zicht te krijgen op de opslagcapaciteit van het mestverzamelpunt en de afgezette hoeveelheden.

Opdat er sprake is van een mestverzamelpunt zijn er in de mestregelgeving (cfr. de definitie van mestverzamelpunt in artikel 3) ook andere voorwaarden, namelijk dat er mest van meerdere moet komen, en naar meerdere moet gaan. Het is dit kenmerk dat essentieel is. Het weglaten van deze voorwaarde betekent dus niet dat iedereen die een kleine hoeveelheid mest opslaat, ook aangifteplichtig is. Er moet steeds effectief sprake zijn van een verzamelpunt, nl. van meerdere en voor meerdere afnemers. Het weglaten van de capaciteitsvoorwaarde zorgt er enkel voor dat er geen discussie is, en dat iedereen die dergelijke activiteiten uitvoert, ook een aangifte indient. De aangifte van deze uitbaters is in de praktijk beperkt, namelijk de opgeslagen hoeveelheid mest op 1 januari en de opslagcapaciteit.

Artikel 20. Wijziging aan artikel 24 van het Mestdecreet, wat betreft de registers die bijgehouden dienen te worden in uitvoering van het Mestdecreet

In paragraaf 2 en paragraaf 6 worden enkele beperkte aanpassingen doorgevoerd aan de registerplicht voor kunstmesthandelaren en kunstmestgebruikers.

Voor kunstmesthandelaren wordt toegevoegd dat zij ook de leveringen aan andere gebruikers dan landbouwers moeten registreren en voor landbouwers wordt toegevoegd dat ook een overdracht aan een derde geregistreerd moet worden.

Beide toevoegingen hebben een beperkte impact, doch worden voor de volledigheid toegevoegd. Voor wat betreft de toevoeging van andere gebruikers bij de registerplicht voor handelaren is het zo dat kunstmest, bij een gebruik waarvoor het bedoeld is, in se altijd bedoeld is ter bevordering van de gewasgroei en dat er dus bijgevolg steeds sprake is van een landbouwer in de brede zin, met dien verstande dat het niet steeds zal gaan over een aangifteplichtige landbouwer in de zin van het Mestdecreet. De toevoeging voor landbouwers is om duidelijk te maken dat als landbouwers samen kunstmest kopen en die onderling verhandelen, of als er sprake is van een landbouwer-loonwerker die de kunstmest aankoopt en dan gebruikt op de percelen van zijn collega 's, dat ook die onderlinge verhandelingen geregistreerd moeten worden. Dit is logisch aangezien anders het kunstmestgebruik bij de betreffende landbouwers incorrect geregistreerd wordt.

In paragraaf 3 wordt de registerplicht voor uitbaters van een bewerkings- of verwerkingseenheid, uitgebreid tot alle producten die in de bewerkings- of verwerkingsinstallatie mee bewerkt of verwerkt worden. Bijgevolg zal de uitbater niet enkel dierlijke meststoffen en andere meststoffen moeten registreren, maar ook alle andere producten die men be- of verwerkt in de installatie. Dit zorgt ervoor dat alle input- en outputstromen uit vergistingsinstallaties volledig in kaart worden gebracht.

Daarnaast wordt in paragraaf 3, naar analogie met de aanpassing voor de aangifteplicht voor mestverzamelputten, ook hier de capaciteitsvoorwaarde geschrapt.

Artikel 21. Wijziging aan artikel 27 van het Mestdecreet, wat betreft de stikstofuitscheidingscijfers van zoogkoeien en hoogproductieve melkkoeien

Voor het bepalen van de uitscheidingscijfers van melkkoeien werd op basis van wetenschappelijk onderzoek vastgesteld dat de uitscheiding steeg naar gelang ook de melkproductie steeg. Voor het verband hiertussen werd een lineaire functie bepaald en op basis daarvan werden voor de verschillende categorieën van melkkoeien de uitscheidingscijfers bepaald. Bij het vastleggen van deze uitscheidingscijfers werd gestopt op een melkproductie van 10.000 kg melk per jaar. Melkkoeien met een dergelijke melkproductie behoorden toen tot de meest productieve melkkoeien. Ondertussen is echter de productiviteit van de melkkoeien gestegen, waardoor het aangewezen is om de lijn door te trekken en ook voor melkkoeien met een hogere melkproductie onderscheiden uitscheidingscijfers te bepalen. In voorliggend voorstel van decreet worden daarom de uitscheidingscijfers voor melkkoeien verder gedifferentieerd tot een jaarlijkse melkproductie van 15.000 kg melk.

Daarnaast worden ook de uitscheidingscijfers voor zoogkoeien aangepast. Bij nazicht werd vastgesteld dat bij het bepalen van de uitscheidingscijfers van zoogkoeien een materiële vergissing is begaan, waardoor de uitscheiding verkeerdelijk op respectievelijk 25 kg P₂O₅ en 65 kg N werd bepaald terwijl dit 31 kg P₂O₅ en 75 kg N hoorde te zijn. Met voorliggend voorstel van decreet wordt deze fout gecorrigeerd. Landbouwers die zoogkoeien houden geven in dat kader soms aan dat voor de afzet van hun mest, zij niet de hoeveelheden halen die zouden moeten overeenstemmen met een dergelijke uitscheiding, waardoor er twijfels zijn of deze uitscheidingscijfers wel correct zijn. De uitscheiding zoals die hier bepaald wordt, komt echter wel degelijk overeen met de uitscheiding die deze dieren in de praktijk produceren. Dat men deze gehalten niet steeds terugvindt in de opgeslagen mest, heeft 2 oorzaken. Enerzijds is dit deels te wijten aan de stalsystemen waarin zoogkoeien gehuisvest zijn en het feit dat de mest soms lang in de stal aanwezig blijft, waardoor er meer stikstof vervliegt. Anderzijds is het ook zo dat het voederrantsoen bij zoogkoeien gedurende het jaar sterk varieert. In de praktijk is het

zo dat de uitscheiding hoger is wanneer de dieren op de weides grazen. Hierdoor zal bij een dier dat de helft van het jaar in de stal doorbrengt en de helft van het jaar op de weide, de hoeveelheid mest die men in de stal verzamelt lager zijn dan de helft van de jaarlijkse uitscheiding. En omgekeerd zal de hoeveelheid mest die op de percelen opgebracht is bij de beweiding, hoger zijn dan de helft van de jaarlijkse uitscheiding. Om overbemesting en balansproblemen te vermijden is het van belang dat landbouwers hiermee rekening houden bij het uitstippelen van hun bedrijfsvoering.

De vleesveesector is echter een socio-economisch kwetsbare sector. Uit alle officiële statistieken blijkt dit een sector waar het arbeidsinkomen het laagst is. Tegelijkertijd zijn dit vaak veehouders die extensief te werk gaan en zo biodiversiteit in stand houden. Om een voldoende zachte overgang te voorzien, werd de aanpassing naar de nieuwe uitscheidingscijfers gefaseerd ingevoerd. Dit is uitgewerkt in artikel 84, §32.

Artikel 22. Wijziging aan artikel 28, wat betreft doorrekenen van agromilieu- en klimaatmaatregelen, ecoregelingen en bemestingsbeperkingen bij waterlopen in de mestbalans

In artikel 28 van het Mestdecreet wordt beschreven hoe het mestoverschot van een exploitatie wordt bepaald en met welke zaken er rekening wordt gehouden. Voor zowel de overschot P_2O_5 als N wordt er een beperkte technische correctie doorgevoerd, met name wordt er toegevoegd dat bij de bepaling van de hoeveelheid nutriënten die op de landbouwgronden van de exploitatie worden opgebracht naast rekening te houden met de beheerovereenkomsten ook rekening zal worden gehouden met agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen en met de beperkingen die van toepassing zijn in de beschermingszones langs waterlopen. De oppervlakte van die laatste zones wordt afgetrokken van de bemestingsruimte.

Artikel 23. Wijziging aan artikel 29 van het Mestdecreet, wat betreft de mestverwerking

Eén van de sluitstukken van het mestbeleid vormt de mestverwerking, aangezien via een correcte mestverwerking de stikstof in deze meststoffen tot niet-reactieve stikstof kan worden omgezet die geen negatieve invloeden op het leefmilieu heeft. Via mestverwerking kunnen de meststoffen verwerkt worden tot producten die beter tegemoetkomen aan de specifieke bemestingsbehoeften van diverse teelten en landbouwers in staat stellen hun percelen oordeelkundig te bemesten.

Deze mestverwerking vergt extra inspanningen van landbouwers. Het is dan ook van belang dat deze mestverwerkingsplicht opgelegd wordt aan landbouwers die effectief met een mestoverschot zitten. Vandaar dat voor de berekening van de te verwerken hoeveelheid gekeken wordt naar het netto stikstofoverschot dat een landbouwer heeft. Op deze manier wordt in het kader van de mestverwerking nu al rekening gehouden met het aspect van de grondgebondenheid.

In de praktijk kan het echter zijn dat een landbouwer zelf niet veel gronden heeft, maar wel voor zijn afzet, op een duurzame manier samenwerkt met collega landbouwers uit de omgeving. Om ook in de toekomst voor een dergelijke samenwerking uitzonderingen op de mestverwerkingsplicht mogelijk te maken, is hiervoor een delegatie naar de Vlaamse Regering toegevoegd.

Daarnaast voorziet dit artikel ook in een vrijstelling op de verwerkingsplicht voor bedrijven die de biologische productie toepassen. Het gaat over een relatief klein aantal

bedrijven, die veelal zelf al sterk grondgebonden werken, en dus in de praktijk niet snel mestverwerkingsplichtig zullen zijn. Daarenboven is dierlijke mest, afkomstig van een bio-bedrijf ook gegeerd, terwijl er geen mestverwerkers zijn die louter mest afkomstig van bio-bedrijven verwerken. Voor bio-bedrijven heeft de mestverwerkingsplicht dan ook een grotere impact dan voor klassieke landbouwbedrijven, terwijl het belang van een mestverwerkingsplicht voor bio-bedrijven laag is. Om deze reden wordt voor hen hier in een vrijstelling voorzien.

Tenslotte wordt er een paragraaf toegevoegd, rond het invoeren van een kwaliteitssysteem voor mestverwerkers. Essentieel bij mestverwerking is immers dat de mestverwerking op een correcte en kwaliteitsvolle manier gebeurt. Als er fouten gebeuren bij mestverwerkingen hebben deze immers vaak een grote impact op het milieu. Naleving van de voorwaarden is daartoe essentieel.

Gelet op het belang van een kwaliteitsvolle mestverwerking wordt daarom een vijfde paragraaf toegevoegd aan artikel 29, dat bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels zal opstellen inzake een kwaliteitsborgingssysteem. Dankzij de autocontrole is er een snellere opvolging op het bedrijf en kan de kennis van wetgeving en de toetsing ervan verder uitgebouwd worden. Het zorgt voor een bundeling van eventuele problemen en verzameling van gegevens om aan te tonen dat het bedrijf correct fungeert. Eventuele problemen op het bedrijf kunnen sneller opgemerkt worden en zo sneller voorkomen of opgelost worden. Elke uitbater zal zo een autocontrolesysteem moeten implementeren op basis van een autocontrolegids die is opgesteld door VCM voor de mestverwerkingssector. VCM heeft, in opdracht van VLM, deze autocontrolegids uitgewerkt. De autocontrolegids werd meermaals afgetoetst met zowel de sector, als met VLM. Het is een algemene leidraad waarin wettelijke vereisten voor mestverwerkingsinstallaties worden opgelijst. De gids dient als basis voor het opstellen van een autocontrolesysteem en kan voorgelegd worden aan de instellingen die audits uitvoeren in het kader van de validatie van het autocontrolesysteem. In 2023 heeft VCM het systeem geëvalueerd bij meerdere bedrijven. Op basis van deze evaluatie is de autocontrolegids quasi klaar voor gebruik.

De implementatie vraagt wel wat inspanningen en tijd en de doelstelling wordt daarom gelegd op 31 december 2026 als deadline om iedere installatie te voorzien van een dergelijk autocontrolesysteem.

Artikel 24. Wijziging aan artikel 34 rond de overnameregels voor nutriëntenemissierechten, wat betreft de verduidelijking van de begrippen personenvennootschap en maatschap

Met voorliggend artikel worden twee begrippen die in het kader van de overdracht van nutriëntenemissierechten een rol spelen, zijnde de begrippen personenvennootschap en maatschap, nader omschreven.

De eerste wijziging heeft betrekking op het begrip 'personenvennootschap'. De wijziging houdt een nadere verduidelijking in van het begrip 'personenvennootschap'. Naast de commanditaire vennootschap en de vennootschap onder firma wordt ook de besloten vennootschap waarvan alle aandelen op naam van een natuurlijke persoon zijn en de naamloze vennootschap waarvan alle aandelen op naam van een natuurlijke persoon zijn beschouwd als een personenvennootschap, als vermeld in artikel 34 van het Mestdecreet. Het is hierbij van belang aan te stippen dat, volgens de bepalingen van de VLAREME (art. 7.4.2.1.), bij een overname van nutriëntenemissierechten naar personenvennootschappen, bij de aanvraag de nodige stukken gevoegd moeten zitten,

zoals onder meer een kopie van het meest recente aandelenregister. Tegelijk voorziet het Mestdecreet ook (art. 34, §1, negende lid), dat bij een aandelenoverdracht hiervan melding gedaan moet worden aan de Mestbank. De landbouwer moet dus steeds zijn meest recente aandelenregister overmaken aan de Mestbank zodat opgevolgd kan worden of aan de voorwaarden, zoals onder andere het feit dat alle aandelen op naam staan van een natuurlijke persoon, voldaan is.

Daarnaast wordt in dit artikel ook verduidelijkt dat een maatschap, voor wat betreft de bepalingen rond de overdracht van nutriëntenemissierechten, beschouwd moet worden als een groepering.

Beide bepalingen verduidelijken enkele begrippen die een belangrijke rol spelen bij de overdracht van nutriëntenemissierechten. De hangende overdrachtdossiers zullen bij de verwerking ervan afgehandeld worden overeenkomstig de hier aangebrachte verduidelijkingen.

Artikel 25. Wijziging aan artikel 38 tot invoering van verscherpte maatregelen bij onvoldoende verbetering van de waterkwaliteit

Van de maatregelen die in voorliggend voorstel van decreet opgenomen zijn wordt een duidelijk positief effect verwacht. Mocht echter vastgesteld worden dat de verbetering onvoldoende is om de waterkwaliteitsdoelstellingen te halen, worden er in artikel 38 van het Mestdecreet, reeds een aantal verscherpingen opgenomen, die automatisch in werking treden vanaf 2027, als blijkt dat de doelstellingen niet gehaald zijn.

Het gaat over de volgende drie maatregelen:

- 1° verlaagde nitraatresidurempelwaardes voor maïs, aardappelen en specifieke teelten;
- 2° geen bedrijfsbenadering (= max. 100% van de norm) voor percelen in gebiedstype 3 met een nitraatgevoelige hoofdteelt;
- 3° verlaging van de bemestingsnorm met 35% voor percelen maïs in gebiedstype 3.

Deze maatregelen treden automatisch in werking in 2027, wanneer de doelstellingen niet gehaald worden. Met dien verstande dat de Vlaamse Regering wel nog de verlaagde nitraatresidurempelwaardes dient vast te stellen.

Bovengenoemde maatregelen doen daarnaast geen voorafname op verdere maatregelen die zullen genomen worden, na evaluatie.

Artikel 26. Wijziging aan artikel 41bis – toevoegen van mogelijkheid voor invoeren van vrijwillige bemestingsbeperking in VEN

Artikel 41bis van het Mestdecreet bevat de bemestingsregels voor landbouwgronden die in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als "bos" of "reservaat en natuur" zijn aangewezen. In deze gebieden is er in de regel geen bemesting toegestaan, behoudens bemesting via begrazing door maximaal 2 grootvee-eenheden per ha en per jaar (zgn. 2 GVE), met dien verstande dat hierop een aantal uitzonderingen voorzien zijn. Zo is er een ontheffing die bepaalde bedrijven voor twee generaties konden verkrijgen.

In dit artikel wordt nu een paragraaf 5/1 ingevoegd, op basis waarvan de Vlaamse Regering een regeling kan uitwerken voor de invoering van een vrijwillig bemestingsverbod in VEN, mits vergoeding. Aan de Vlaamse Regering wordt daartoe, vóór 15 februari, een besluit voorgelegd, zodat deze regeling al in 2025 toegepast kan worden.

Deze regeling komt bovenop de bestaande regeling in artikel 41bis en 41ter (voor gewestplannen). Dit betekent onder meer dat percelen waarvoor vandaag de dag, op basis van de bestaande regeling al een bemestingsverbod van toepassing is, vanzelfsprekend niet van deze regeling gebruik gaan kunnen maken.

Aangezien het invoeren van een dergelijke bemestingsbeperking met inkomstenverliezen gepaard zal gaan, is het aangewezen dat de landbouwers hiervoor ook een vergoeding kunnen ontvangen. Afhankelijk van de wijze waarop deze vergoeding uitgewerkt zal worden, kan deze mogelijks staatssteun uitmaken. In voorkomend geval zal de Vlaamse Regering er dan ook voor moeten zorgen dat de uit te werken regeling in overeenstemming is met de Europese regels inzake staatssteun.

Artikel 27. Wijziging aan artikel 43 van het Mestdecreet betreffende de mogelijkheden voor stimulerende maatregelen

Artikel 43 van het Mestdecreet bevat een oplistings van diverse aspecten waarvoor de Vlaamse Regering in stimulerende maatregelen kan voorzien. Met dien verstande dat, afhankelijk van het type stimulerende maatregel en de wijze waarop deze uitgewerkt wordt, deze mogelijks staatssteun zal uitmaken. In voorkomend geval zal de Vlaamse Regering er dan ook voor moeten zorgen dat de uit te werken regeling in overeenstemming is met de Europese regels inzake staatssteun. Aan deze oplistings worden drie aanpassingen doorgevoerd, in lijn met de aanpassingen die door voorliggend voorstel van decreet doorgevoerd worden, met name:

- 1° het schrappen van de mogelijkheid om stimulerende maatregelen te nemen voor de uitbouw van mestverwerkingsinstallaties. De mogelijkheid om voor de werking van mestverwerkingsinstallatie stimulerende maatregelen te geven blijft wel bestaan;
- 2° het vervangen van de waterkwaliteitsgroepen door gebiedscoalities;
- 3° het toevoegen van de mogelijkheid om stimulerende maatregelen te nemen voor een meer grondgebonden of lokaal verankerde dierlijke mestproductie.

Artikel 28. Wijzigingen aan artikel 47 van het Mestdecreet, wat betreft de gegevensuitwisseling van gegevens rond gewestgrensoverschrijdende bedrijven

Met deze paragraaf wordt de gegevensuitwisseling voor gegevens rond gewestgrensoverschrijdende bedrijven decretaal verankerd. Overeenkomstig de bepalingen van de AVG-verordening is het immers noodzakelijk dat bij gegevensuitwisseling een aantal aspecten op decretaal niveau verankerd zijn. Met voorliggend artikel wordt hieraan tegemoetgekomen en kunnen de verdere details hieromtrent geregeld worden in de VLAREME.

Artikel 29. Wijzigingen aan artikel 49 van het Mestdecreet, wat betreft het AGR-GPS systeem in het kader van burensystemen en bedrijfseigen mesttransporten

Artikel 49 bepaalt onder andere in welke gevallen het transport van meststoffen niet door een erkende mestvoerder moet uitgevoerd worden, zoals de bedrijfseigen transporten en de burensystemen. De opvolging van deze transporten is beperkter dan de transporten die uitgevoerd worden door erkende mestvoerders.

In het kader van MAP 6 werd voor een aantal van deze burensystemen opgelegd dat men bij het transport ook een AGR-GPS systeem moest gebruiken. In de praktijk ging

het over de zogenaamde AGR-GPS apps die men eenvoudig op bijvoorbeeld de smartphone installeert.

Met deze aanpassing wordt de AGR-GPS-verplichting verder uitgebreid. Nu is de verplichting om het trekkend voertuig uit te rusten met een AGR-GPS-systeem verplicht voor bepaalde types van transport van vloeibare dierlijke mest met burenregeling. Met voorliggend voorstel van decreet wordt dit aangepast. Vanaf nu is er een AGR-GPS-verplichting voor:

- 1) Alle types van vervoer van vloeibare dierlijke mest met burenregeling;
- 2) Alle aanvoer naar mestverwerking met burenregeling, dus ook in geval van vaste mest;
- 3) Elk vervoer waarvan de bestemming een mestzak is.

Bovendien wordt het uitrusten van het trekkend voertuig met AGR-GPS ook verplicht voor vervoer van vloeibare dierlijke mest in het kader van eigen mest naar eigen grond. Deze verplichting geldt elk jaar vanaf 1 juli. De datum dat elk vervoer van vloeibare dierlijke mest naar een perceel gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 waarop een teelt wordt verbouwd die geen blijvende teelt en geen grasland is, overeenkomstig artikel 48 moet gebeuren, dus verplicht met erkend mestvoerder wordt ook verschoven van 1 augustus naar 1 juli zodat dat gelijk valt.

Het uitbreiden van de AGR-GPS-verplichting verhoogt de traceerbaarheid van de transporten en hierdoor ook een verhoogde controleerbaarheid. In praktijk wordt de AGR-GPS-plicht voor burenregeling en eigen mest naar eigen grond omgezet naar het gebruik van een AGR-GPS-app. Dit is een app die wordt geïnstalleerd op een smartphone of tablet. De betrokkene geeft in de app aan wanneer de mest wordt geladen, wanneer de mest wordt gelost en wanneer het mesttransport is afgelopen. Tijdens het transport worden er ook automatische tussenberichten verstuurd. Dit geeft de mogelijkheid het transport nauwgezet op te volgen. De betrokken partijen hebben ook steeds de mogelijkheid om een erkende mestvoerder in te schakelen voor het vervoer, wanneer ze zelf de AGR-GPS-app niet wensen aan te schaffen.

De invoering van de AGR-GPS-app voor eigen mest naar eigen grond heeft enkele bijkomende gevolgen. Om een transport te registreren in de AGR-GPS-app is steeds een transportdocumentnummer noodzakelijk. Bij eigen mest naar eigen grond zal dan ook een beperkte registratie nodig zijn van het vervoer om een transportdocumentnummer te verkrijgen. Bovendien moet de landbouwer een AGR-nummer aanvragen dat moet geprogrammeerd te worden in de AGR-GPS-app, zodat uit de AGR-GPS-berichten, duidelijk blijkt wie de berichten verzonden heeft. Met de AGR-GPS-app kan de landbouwer enkel zelf het transport uitvoeren, en geen derde partij, wanneer de landbouwer toch een derde partij wenst in te schakelen voor het transport, moet die partij erkend zijn als mestvoerder en de transporten registreren met zijn AGR-GPS-systeem.

Ten gevolge van de verruimde toepassing van de AGR-GPS plicht is de verplichting om vervoer in het kader een burenregeling van en naar mestverwerking de dag voorafgaand te melden aan de Mestbank, niet langer vereist. Deze verplichting, die opgenomen was in §1, tweede lid, 6°, wordt door voorliggend voorstel van decreet dan ook geschrapt.

Voor deze types van vervoer met burenregeling wordt een AGR-GPS-plicht ingevoerd door de toevoeging van 8°. De info die de overheid daardoor heeft en de verhoging van de controleerbaarheid die dat met zich meebrengt, maken dat er weinig tot geen meerwaarde is om die transporten ook nog eens de vorige dag te laten melden. Dat is

voor een deel ook in lijn met de klassieke regeling rond mesttransporten. Vroeger moesten die ook uiterlijk de vorige dag aangemeld worden. Nu moet je gewoon het transport (het Mestafzetdocument) aanmaken vooraleer het transport gebeurt. Doordat alles digitaal gebeurt en er AGR-GPS opvolging is, kan de opvolging en de controle sneller en efficiënter gebeuren. En dan kunnen er bepaalde administratieve verplichtingen soms geschrappt worden zonder dat dit een wezenlijk effect heeft op de controleerbaarheid.

Bovendien wordt alle vervoer van en naar mestverwerking ook opgevolgd met debietmeters of weegbrug. Het schrappen van de voorafgaande melding is een administratieve vereenvoudiging, die te verantwoorden is omdat het vervoer door middel van AGR-GPS en massaopvolging voldoende opvolgbaar en controleerbaar is.

Er dient daarenboven benadrukt te worden dat het feit dat dit als algemene regel geschrappt is, niet betekent dat de Mestbank niet de mogelijkheid zou hebben om dat, in individuele dossiers wel nog op te leggen. Het voorafgaandelijk melden van transporten (los van burenregeling of via erkend mestvoerder) wordt in dossiers soms als specifieke maatregel opgelegd, bijvoorbeeld als er fraude met mesttransporten wordt vermoed of blijkt.

Daarnaast gebeurt er nog een wijziging aan het vijfde lid, om in lijn te zijn met de hogervermelde aanpassingen aan de vrijstelling, vermeld in artikel 14 van het Mestdecreet. De wijziging in paragraaf 1, vijfde lid zorgt dat er op een correcte manier naar deze bepaling wordt verwezen. Wanneer een bedrijf beschikt over een geldige vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen, is het bedrijf ook vrijgesteld van de verplichting om te werken met een erkende mestvoerder.

Artikel 30. Wijzigingen aan artikel 61, van het Mestdecreet, wat betreft de adviesinstanties (§9) en de bemestingsadviezen (§10)

Met dit artikel wordt in artikel 61 van het Mestdecreet de paragraaf rond adviesinstanties (paragraaf 9) vervangen en wordt er een paragraaf 10 toegevoegd, met de nadere regels rond bemestingsadviezen.

De vervanging van paragraaf 9 heeft betrekking op de advisering in het kader van het Mestdecreet.

Het Mestdecreet voorziet ook in de begeleiding van landbouwers op het vlak van oordeelkundig bemesten. Zo is bepaald dat landbouwers na het overschrijden van de tweede drempelwaarde bij een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau zich moeten laten begeleiden.

De tekst van het Mestdecreet legt momenteel op dat vanaf 1/1/2021 bemestingsadviezen moeten verleend worden door gecertificeerde adviesinstanties.

Er is echter gebleken dat een certificering voor bemestingsadviezen en adviesinstanties momenteel niet de meest aangewezen piste is.

In het decreet staan er verplichte begeleidingen en adviseringen. Ook vrijwillige begeleiding en advisering is echter raadzaam. De leidraad die gehouden wordt in het betreffend artikel kan ook daartoe dienen. Er is immers een algemene consensus dat advisering en begeleiding, met nadruk op agro-ecologie en een brede bedrijfsbenadering een belangrijke factor is in de oordeelkundige bemesting. Het is, zeker in het licht van de klimaatverandering, niet evident om voldoende plantgroei te combineren met goede

milieukundige resultaten. Daartoe is advisering en begeleiding van het grootste belang ter ondersteuning van land- en tuinbouwers.

Hoewel de mogelijke vormen van begeleiding niet worden uitgediept in het decreet zelf, is het de expliciete opdracht aan de minister van Omgeving om advisering en begeleiding van land- en tuinbouwers, ook vrijwillig, op te nemen en uit te diepen. Hiertoe dient een architectuur opgezet te worden die flexibel en kwaliteitsvol kan voorzien in een divers en betaalbaar aanbod aan bemestingsadvies, groepsvoorlichting, individuele begeleiding, diepgaande ondersteuning alsook ondersteuning wat betreft bodemkwaliteit en teeltplan. Agro-ecologie, bedrijfstransities, lerende netwerken en gehele bedrijfsbegeleiding zijn belangrijke elementen in dit aanbod.

De reeds bestaande advies- en begeleidingsdienst die ondersteund wordt vanuit de VLM kan hieraan een bijdrage leveren, maar kan eveneens een coördinerende rol opnemen om andere adviesverleners te ondersteunen. Het is in elk geval van belang dat de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties, samen met de overheid een sturende rol opnemen en de keten mee een (financiële) verantwoordelijkheid draagt.

Vandaar dat de tekst herwerkt is, waarbij de werking van de adviesinstantie nader is uitgeschreven, en er bepaald wordt waarop de aanbevelingen die de adviesinstantie geeft, ten minste betrekking moeten hebben.

De landbouwer heeft de vrijheid om zelf die adviesinstantie te kiezen die het best aansluit bij zijn specifieke bedrijfsvoering. De landbouwsector binnen Vlaanderen is immers zeer divers, en een adequate advisering vereist dan ook dat de gekozen adviseur voldoende kennis heeft over het type bedrijfsvoering van de betrokken landbouwer.

De adviseur dient voor een begeleiding eerst de nodige informatie over het betrokken bedrijf te verzamelen, zodat er aanbevelingen kunnen gemaakt worden die bedrijfsspecifiek zijn en rekening houden met alle facetten van het betrokken bedrijf. Het verzamelen van de nodige informatie en de verschillende contacten die er zullen zijn tussen adviseur en landbouwer moeten in principe leiden tot aanbevelingen op maat van het bedrijf die ook door de betrokken landbouwer nagekomen kunnen worden. Mocht de landbouwer echter van oordeel zijn dat hij de geformuleerde aanbevelingen toch niet kan nakomen, kan hij hierover terugkoppelen met de adviesinstantie. De adviesinstantie kan op basis daarvan beslissen om de gedane aanbevelingen aan te passen.

De aanbevelingen die een adviesinstantie formuleert zijn echter niet vrijblijvend. De landbouwer moet deze naleven. Op eenvoudig verzoek moet de landbouwer ook de nodige gegevens over de aanbevelingen en de uitvoering ervan aan de Mestbank ter beschikking stellen.

Het laatste lid van deze paragraaf bevat verschillende delegaties aan de Vlaamse Regering om de nadere regels voor de uitvoering van dit artikel te bepalen.

Daarnaast wordt er aan artikel 61 een paragraaf toegevoegd dat de nadere regels rond bemestingsadviezen bevat.

De bemestingsadviezen tonen grote verschillen tussen de verschillende adviesinstanties. Een traject is lopende met de erkende laboratoria bodem om de kwaliteit van de adviezen te verbeteren en om uniforme bemestingsadviezen af te leveren. Op basis van deze bevindingen en op basis van wetenschappelijke inzichten bij de universiteiten kan de Vlaamse Regering de nadere regels vastleggen. Met de nieuw in te voeren paragraaf

10 worden de nodige delegaties in het Mestdecreet opgenomen om de Vlaamse Regering toe te staan hierover de nodige bepalingen uit te werken.

Dit kan gaan over wie bemestingsadviezen kan opmaken en waaraan deze instanties moeten voldoen. Ook kan de Vlaamse Regering regels bepalen over de bemestingsadviezen zelf, zoals:

- a) Welke analyses uitgevoerd moeten worden voorafgaand aan de opmaak van het bemestingsadvies;
- b) In welke periode het bemestingsadvies en de bijhorende analyses uitgevoerd moeten worden;
- c) Welke elementen in rekening gebracht moeten worden, en met welke waarde bepaalde elementen in rekening gebracht moeten worden;
- d) Op welke elementen het bemestingsadvies betrekking moet hebben;
- e) Welke vorm het bemestingsadvies moet aannemen.

Verder kan de Vlaamse Regering een controlesysteem opstellen voor het toezicht op de personen of instanties die bemestingsadviezen opmaken, kan ze nadere regels bepalen aangaande de wijze waarop bemestingsadviezen aangevraagd worden en aangaande de wijze waarop de gegevens aangaande de bemestingsadviezen overgemaakt worden aan de betrokken landbouwers en aan de Mestbank en kan ze Aan de personen of instanties die bemestingsadviezen willen opmaken, een bedrag opleggen ter delgen van de kosten.

Artikel 31. Wijziging aan artikel 62bis- actualisering van opmaak van een mestbalans

In artikel 62bis van het Mestdecreet is uiteengezet op welke wijze een mestbalans berekend moet worden. Hierbij wordt gedetailleerd uiteengezet op welke wijze de verschillende elementen die bij een mestbalans een rol kunnen spelen, verrekend worden. Deze verrekening is de vertaling van de hoger in het Mestdecreet opgenomen bepalingen. Naar aanleiding van de hoger doorgevoerde aanpassingen, ondermeer bij artikel 28 van het Mestdecreet, dienen ook in dit artikel de overeenkomstige aanpassingen te gebeuren.

Dit betekent dat ook hier, bij de berekening van de mestbalans, rekening zal gehouden worden met agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken en met de beperkingen aangaande het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen.

Artikel 32. Wijzigingen aan artikel 63 van het Mestdecreet, wat betreft de administratieve geldboetes

Het artikel 63 van voorliggend voorstel van decreet bevat de administratieve geldboetes die door de Mestbank opgelegd worden voor overtredingen van het Mestdecreet. Aangezien met voorliggend voorstel van decreet verschillende aanpassingen aan het Mestdecreet doorgevoerd zijn, dienen ook de bepalingen van artikel 63 aangepast te worden in lijn met de gedane aanpassingen.

Een eerste, beperkte aanpassing is terug te vinden in artikel 63, §16. In deze paragraaf is de boete vermeld voor landbouwers die zich niet laten begeleiden of hun begeleiding onvoldoende toepassen. Voor deze begeleiding werd verwezen naar de gecertificeerde adviesinstanties. Zoals hoger toegelicht zijn de gecertificeerde adviesinstanties echter

geschrapt. De nieuwe term, ter verwijzing naar adviesinstanties die voldoen aan de kwaliteitseisen en voorwaarden opgenomen in artikel 61, §9, is gekwalificeerde adviesinstanties. In artikel 63, §16, wordt naar analogie hiermee de betreffende term dan ook telkens vervangen.

Er worden in de nieuwe paragrafen 19 en 20, twee nieuwe administratieve geldboetes ingevoegd, parallel met de nieuwe verplichtingen die met voorliggend voorstel van decreet ingeschreven zijn.

De oplegging, inning en eventuele bezwaarbehandeling van deze nieuwe administratieve geldboetes, gebeurt op dezelfde wijze als voor de reeds bestaande administratieve geldboetes, opgenomen in het Mestdecreet. Dit betekent dus onder meer dat men steeds de mogelijkheid heeft om tegen een boete bezwaar in te dienen en hierbij kan men onder meer aantonen dat de overtreding niet werd begaan of dat er elementen zijn op basis waarvan de opgelegde boete in het specifieke geval niet proportioneel is.

De nieuwe paragraaf 19 voorziet in een administratieve geldboete die wordt opgelegd bij de niet-naleving van de regels inzake de toepassing van goede bodem-, teelt of bemestingspraktijken, die 250 euro bedraagt per hectare waarvoor in een bepaald jaar niet voldaan is aan deze regels van de gekozen goede bodem-, teelt of bemestingspraktijk. Hierbij is ook bepaald dat het bedrag van de administratieve geldboete in geval van recidive wordt verdubbeld.

Er wordt tenslotte een nieuwe paragraaf 20 ingevoegd, dewelke een administratieve geldboete oplegt aan landbouwers waarbij uit het resultaat van de nitraatresidu-evaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen bij een bedrijfsevaluatie groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het bedrijf. Via nitraatresidubepalingen wordt nagegaan hoeveel nutriënten er in het najaar nog in de bodem achterblijven. Het is belangrijk dat dit zo laag mogelijk is. In het najaar en de winter worden er immers weinig nutriënten opgenomen door de aanwezige planten en in deze periode hebben we in principe ook een neerslagoverschot. Het gevolg hiervan is dat nutriënten die in het najaar in de bodem achterblijven grotendeels uitspoelen en in het oppervlaktewater terecht komen. Te hoge nitraatresidu 's zorgen onvermijdelijk voor nitraatverontreiniging. Wanneer op een bedrijf voor de tweede keer in een periode van 5 jaar bij een bedrijfsevaluatie een overschrijding van de tweede drempelwaarden vastgesteld wordt, dan dient vastgesteld te worden dat de begeleidende maatregelen die al sedert de eerste overschrijding van toepassing zijn, niet volstaan. Om deze reden wordt met voorliggend voorstel van decreet een boete ingevoerd, bij een tweede overschrijding binnen de 5 jaar van de tweede nitraatresidudrempelwaarde op bedrijfsniveau. In het geval dat de weersomstandigheden nopen tot een verhoging van de tweede nitraatresidudrempelwaarde als in paragraaf 7 van artikel 64 bepaald, dan zal deze verhoogde tweede drempelwaarde als drempel tot overschrijding worden gezien. De boete wordt enkel opgelegd voor die percelen die – in het jaar waar voor tweede maal een overschrijding vastgesteld werd – behoren tot het nitraatresidutype waarvoor het nitraatresidu boven de tweede drempelwaarde van dat nitraatresidutype ligt.

Het niet laten uitvoeren of het verhinderen van een bedrijfsevaluatie wordt gelijk gesteld aan een overschrijding van de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde. Landbouwers die de controle van het nitraatresidu verhinderen of mogelijk bewust op bepaalde percelen geen nitraatresidubepalingen laten uitvoeren, mogen hier immers geen voordeel kunnen uitputten. De boete wordt in die gevallen ook opgelegd voor de

percelen die behoren tot een nitraatresidutype waarvoor de nitraatresidubepalingen niet uitgevoerd werden.

Artikel 33. Wijziging aan artikel 64- omgaan met weersomstandigheden met effect op de hoeveelheid nitraatstikstof in de bodem

In de loop van een groeiseizoen kunnen er zich onverwachte en weersomstandigheden voordoen waar men – op het moment dat de bemesting uitgevoerd werd – niet kon op anticiperen en naderhand niet meer kon aan remediëren. Dit is bijvoorbeeld het geval bij aanhoudende droogte waardoor gewassen zich niet of slecht ontwikkelen waardoor het nitraatresidu in het najaar significant hoger kan liggen dan wat men onder normale groeiomstandigheden gemiddeld zou kunnen verwachten, of bij overvloedige regenval, waardoor het jaar niet als gemiddeld kan gezien worden. Ook in regio's, of bepaalde teelten kan dit probleem zich stellen. Een landbouwer kan niet voorzien welke onvoorziene weersomstandigheden zich voordoen.

Om in te kunnen spelen op dergelijke omstandigheden, wordt aan artikel 64 een extra paragraaf 7 toegevoegd. Als de Vlaamse Regering vaststelt dat er ten gevolge van de weersomstandigheden meer nitraatstikstof in de bodem aanwezig was, zal ze de nitraatresidudrempelwaardes overeenkomstig verhogen, ter compensatie hiervan.

Dit heeft tot gevolg dat, wanneer zich dergelijke omstandigheden voordoen de boete, zoals bepaald in de nieuwe paragraaf 20 bij artikel 63, niet opgelegd wordt, tenminste voor zover de overschrijding boven de tweede drempelwaarde minder is dan het effect van de uitzonderlijke weersomstandigheden.

De nieuw toegevoegde paragraaf 7 bepaalt daarnaast dat de Vlaamse Regering de criteria dient vast te leggen die bepalen vanaf wanneer er sprake is van uitzonderlijke weersomstandigheden die een significant effect hebben op het nitraatresidu en de wijze waarop – voor een bepaald kalenderjaar – bepaald moet worden of dan aan deze criteria voldaan is en met welke factor de tweede drempelwaarde desgevallend verhoogd wordt voor dat kalenderjaar.

Artikel 34. Wijzingen aan artikel 84 van het Mestdecreet, wat betreft de overgangsbepalingen

Voor een aantal aanpassingen die door voorliggend voorstel van decreet worden doorgevoerd, is het aangewezen om in overgangsbepalingen te voorzien.

Deze zijn terug te vinden in de paragrafen 30 tot en met 34 die aan artikel 84 van het Mestdecreet worden toegevoegd.

Het gaat om de volgende overgangsbepalingen:

- 1° overgangsregeling voor najaarsbemesting met effluent (§30);
- 2° overgangsregeling voor adviesinstanties (§31);
- 3° gefaseerde aanpassing van de forfaitaire uitscheidingsnormen voor zoogkoeien (§32);
- 4° vastleggen van de indeling van de afstroomzones voor de kalenderjaren 2025 en 2026 (§33);
- 5° verduidelijking dat voor feiten in 2024 of eerder de sanctionering de dan geldende regels volgt (§34).

De nieuw toe te voegen paragraaf 30 bevat de overgangsregeling voor het uitrijden van effluent in het najaar en de winter. De afwijking die in artikel 8, §4, derde lid geschrappt wordt voor effluent, blijft in 2025 nog behouden, weliswaar onder voorwaarden. Effluent met een lage stikstofinhoud kan in 2025 nog aangewend worden in de periode van 16 januari tot en met 15 februari en van 1 september tot en met 15 oktober, onder volgende voorwaarden:

- 1) Het effluent wordt opgebracht op een perceel grasland of op een perceel waarop na een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt een vanggewas wordt verbouwd
- 2) De hoeveelheid effluent die in de periode vanaf 1 juli tot en met 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 50 ton per hectare en tot maximum 36 kg werkzame N/ha.
- 3) De hoeveelheid effluent die na 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 25 ton per hectare en tot maximum 10 kg werkzame N/ha.
- 4) Het vervoer van het effluent gebeurt met opvolging via een AGR-GPS-systeem: het vervoer moet gebeuren door een erkende mestvoerder, met een burenenregeling en gebruik van de AGR-GPS-app en ook in geval van eigen mest naar eigen grond, moet het vervoer met de AGR-GPS-app.

Voor wat betreft adviesinstanties voorziet de nieuw toe te voegen paragraaf 31 in een overgangsregeling, op basis waarvan, in afwachting van de nadere uitwerking van de bepalingen rond de begeleiding van landbouwers, al door de erkende praktijkcentra, in 2025, met deze begeleiding gestart kan worden.

Paragraaf 32 voort een overgangsregeling in voor de aanpassing van de forfaitaire uitscheidingsnormen voor zoogkoeien.

Om veehouders te kunnen laten inspelen op de extra beschikbare stikstof worden de cijfers gefaseerd aangepast. Voor het productiejaar 2025: 69 kg N per dier en per jaar en 27 kg P₂O₅ per dier en per jaar en voor het productiejaar 2026: 72 kg N per dier en per jaar en 29 kg P₂O₅ per dier en per jaar.

Met paragraaf 33 wordt verduidelijkt dat in afwijking van artikel 14, §2, voor de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes voor de kalenderjaren 2025 en 2026, de indeling van de nieuw toe te voegen bijlage 5 zal gelden. Tweejaarlijks wordt de indeling in de gebiedstypes door de Vlaamse Regering herzien. Vanaf 2025 dient er terug een herziening te gebeuren. De criteria en parameters op basis waarvan deze herziening moet gebeuren, zijn nauwkeurig omschreven in artikel 14. Gelet op het belang van de indeling in gebiedstypes, een belang dat met voorliggend voorstel van decreet nog toeneemt, is het aangewezen dat landbouwers zo snel mogelijk weten in welk gebiedstype hun percelen liggen. Om deze reden wordt daarom, met voorliggend voorstel van decreet, de nieuwe indeling in gebiedstypes reeds doorgevoerd, waardoor er niet meer gewacht moet worden op de Vlaamse Regering om deze via een besluit vast te leggen.

Paragraaf 34 ten slotte bepaalt dat voor feiten gepleegd in 2024 of eerder, de sanctionering blijft gebeuren volgens de dan geldende regels.

Artikel 35. Toevoegen van nieuwe bijlage 5 aan het Mestdecreet met betrekking tot de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes voor de kalenderjaren 2025 en 2026

Zoals hoger toegelicht, wordt omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid, in voorliggend voorstel van decreet de nieuwe indeling in gebiedstypes doorgevoerd. Deze indeling is het resultaat van de 2-jaarlijkse evaluatie van de gebiedstypes. De evaluatie is

wettelijk bepaald en vindt elke 2 jaar plaats in het najaar van jaar X op basis van de metingen van de VMM, nl.:

- Van de MAP-meetpunten oppervlaktewater van 1 juli van het jaar X-1 tot 30 juni van het jaar X
- Aan de 1^e filter grondwatermeetpunten in de jaren X-4 tot X-1

De huidige gebiedsindeling loopt eind 2024 af. De nieuwe indeling, die in de nieuw toe te voegen bijlage 5 is opgenomen, zal gelden in 2025 en 2026, en is het resultaat van de toepassing van de hogervermelde criteria.

Ter duiding hiervan worden hieronder zowel voor oppervlaktewater als voor grondwater, de relevante cijfers en kaartmateriaal toegevoegd. Het uiteindelijke resultaat, zijnde de nieuwe indeling in de gebiedstypes, zal als nieuwe bijlage 5 bij het Mestdecreet gevoegd worden.

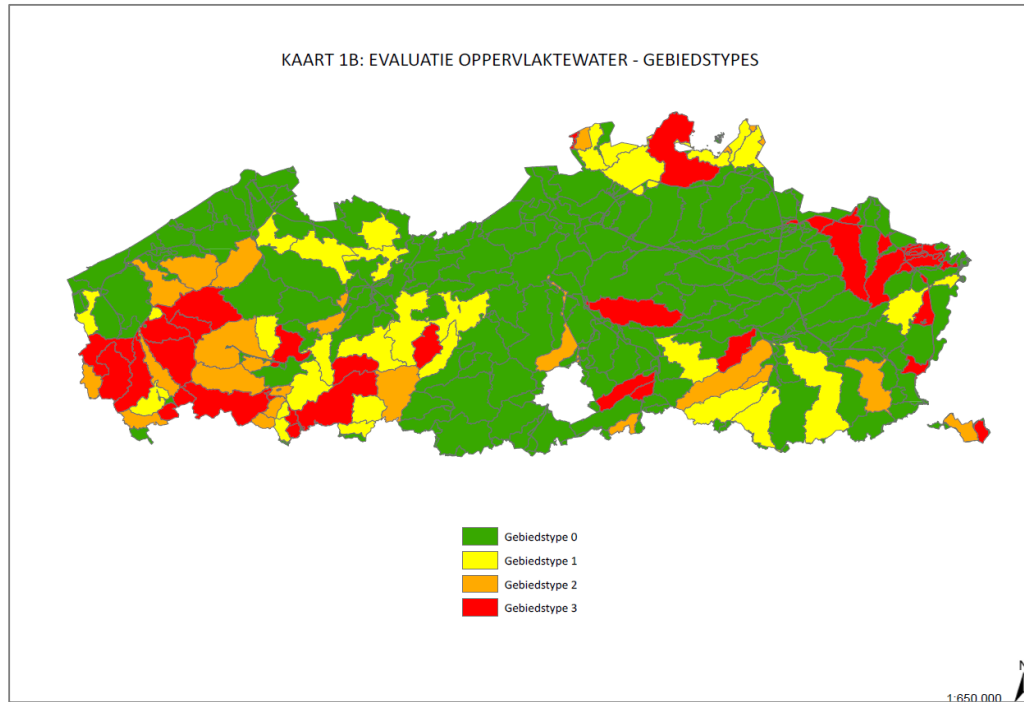
Cijfers, kaarten en trends

Oppervlaktewater

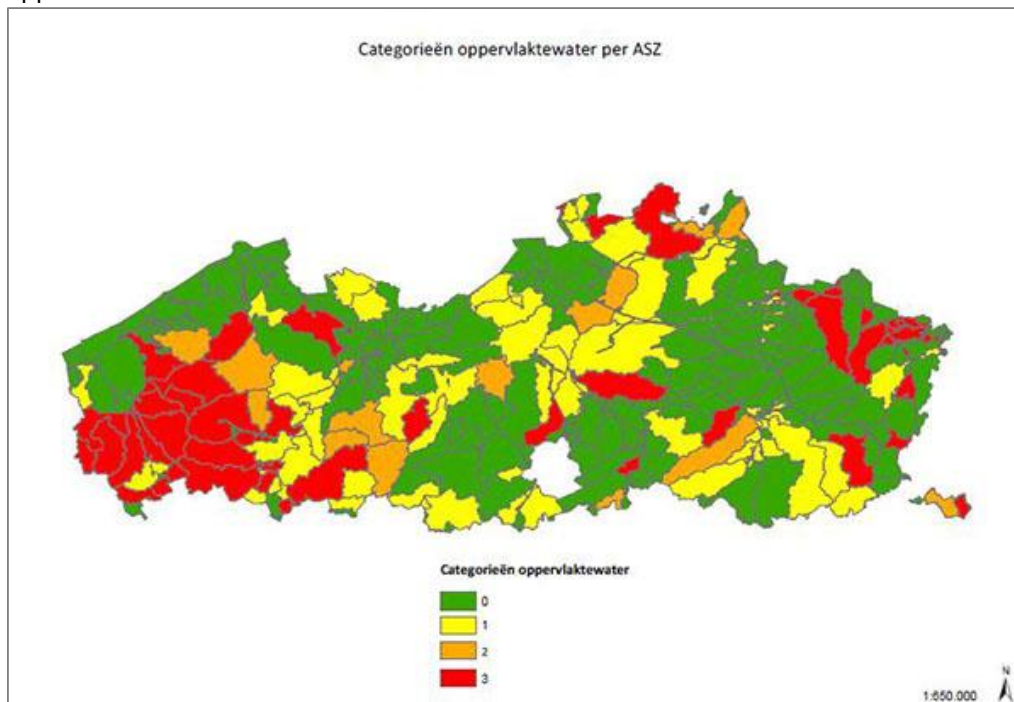
	OW 2019-2020	OW 2021-2022		OW 2023-2024	
		Areaal (aandeel)	Vershil tov OW 2019-2020	Areaal (aandeel)	Vershil tov OW 2021-2022
Cat 0	375.045 (55 %)	278.200 (41 %)	- 89.845	326.674 (49 %)	+48.474
Cat 1	111.941 (17 %)	174.800 (26 %)	+62.859	176.886 (26 %)	+ 2.086
Cat 2	75.882 (11 %)	59.600 (9 %)	- 16.282	82.197 (12 %)	+22.597
Cat 3	113.168 (17 %)	159.800 (24 %)	+46.632	87.451 (13 %)	- 72.349
TOTAAL	676.036	672.400		673.208	

	OW 2025-2026	
	Areaal (aandeel)	Vershil tov OW 2023-2024
Cat 0	313.300 (47 %)	- 13.374
Cat 1	189.725 (28 %)	+ 12.839
Cat 2	93.358 (14 %)	+ 11.161
Cat 3	70.161 (11 %)	- 17.290
TOTAAL	666.544	- 6.664

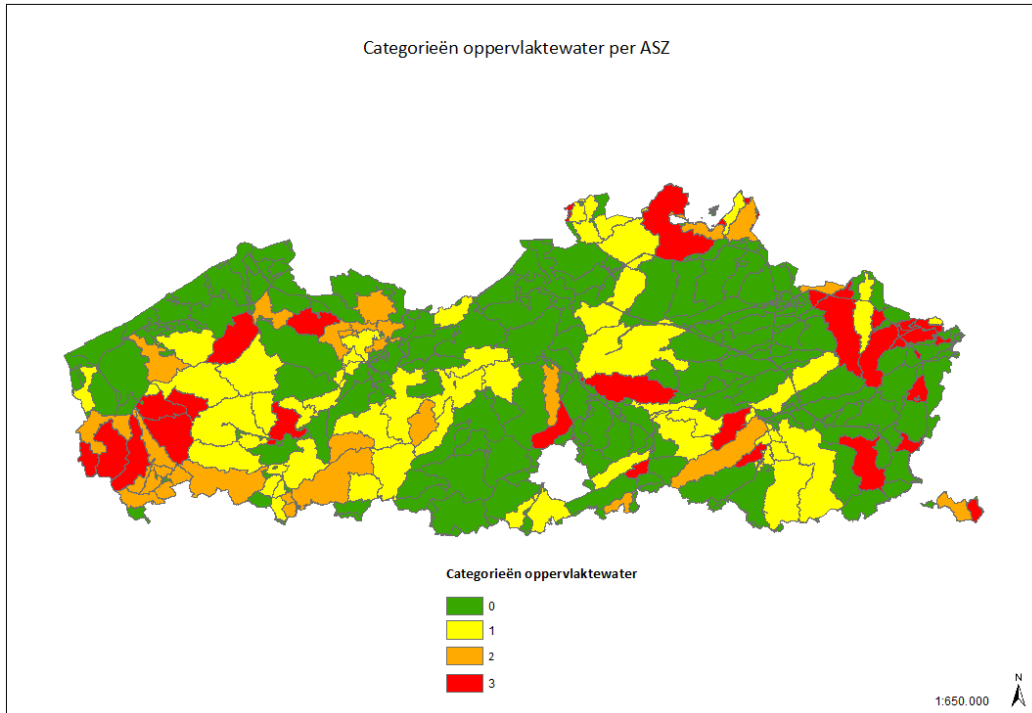
Oppervlaktewater 2019-2020

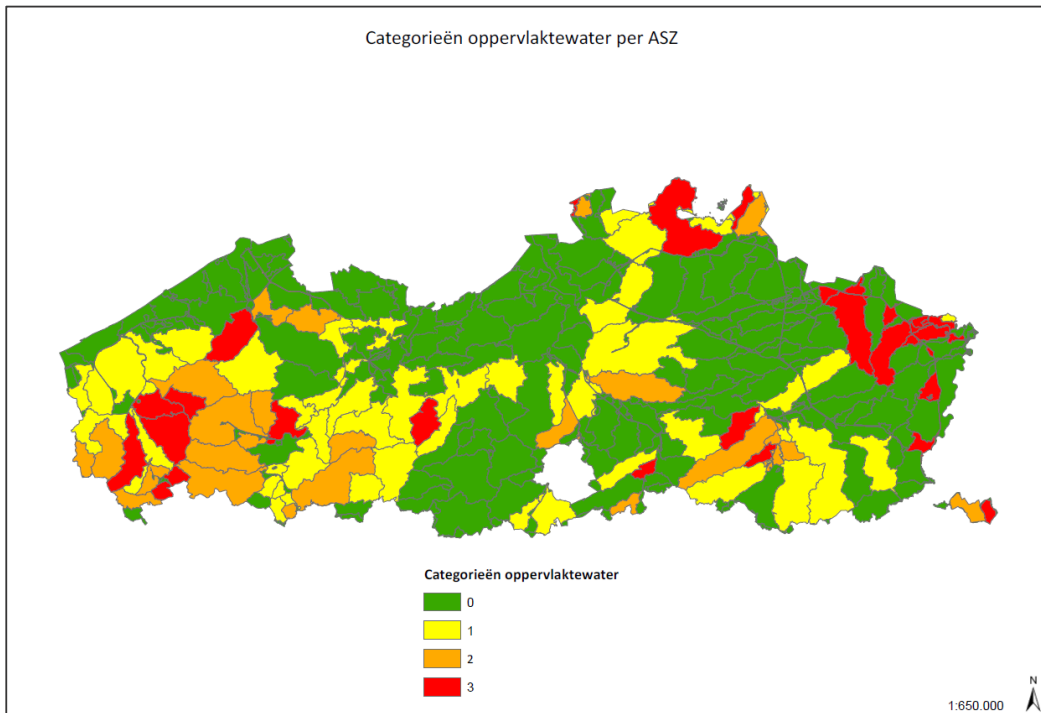
Oppervlaktewater 2021-2022

Oppervlaktewater 2023-2024

Oppervlaktewater 2025-2026

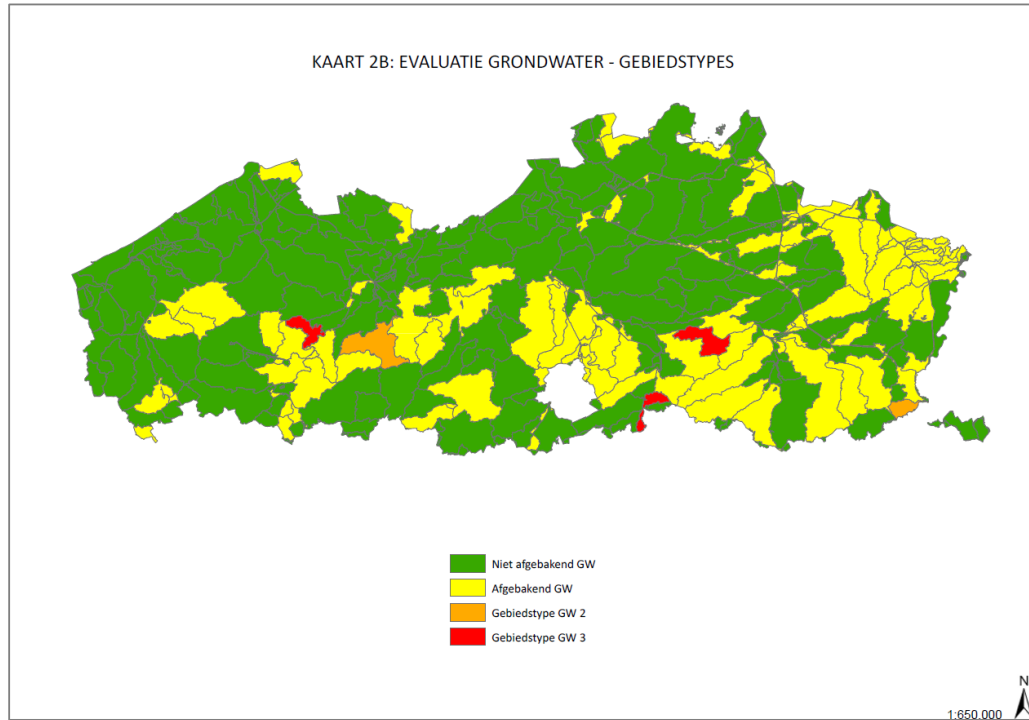

Grondwater: Overzicht

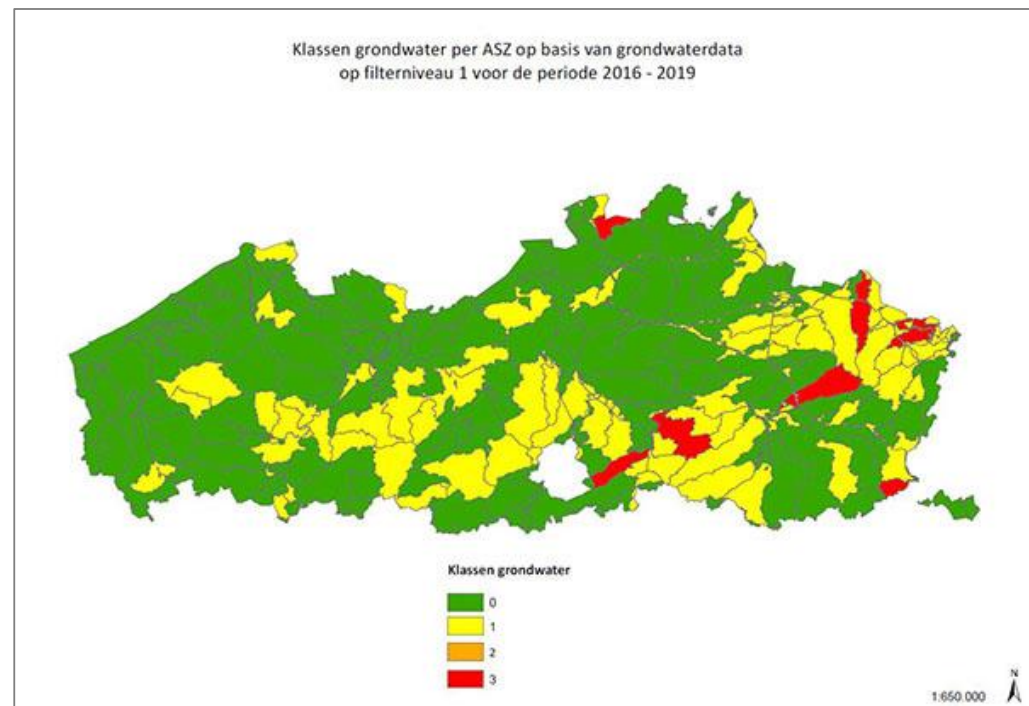
	GW 2019-2020	GW 2021-2022		GW 2023-2024	
		Areaal (aandeel)	Verschil tov OW 2019-2020	Areaal (aandeel)	Verschil tov OW 2021-2022
KI 0	456.375 (67 %)	455.600 (68 %)	- 775	481.619 (72 %)	+26.019
KI 1	206.957 (31 %)	197.600 (29 %)	- 9.375	178.956 (27 %)	- 18.644
KI 2	7.521 (1 %)	0 (0 %)	- 7.521	2.649 (0 %)	+ 2.649
KI 3	5.183 (1 %)	19.100 (3 %)	+13.917	9.984 (1 %)	- 9.116
TOTAAL	676.036	672.300		673.206	

	GW 2025-2026	
	Areaal (aandeel)	Verschil tov OW 2023-2024
KI 0	428.415 (64%)	- 53.204
KI 1	217.643 (33%)	+ 38.687
KI 2	254 (0%)	- 2.395
KI 3	20.232 (3%)	+ 10.248
TOTAAL	666.544	- 6.664

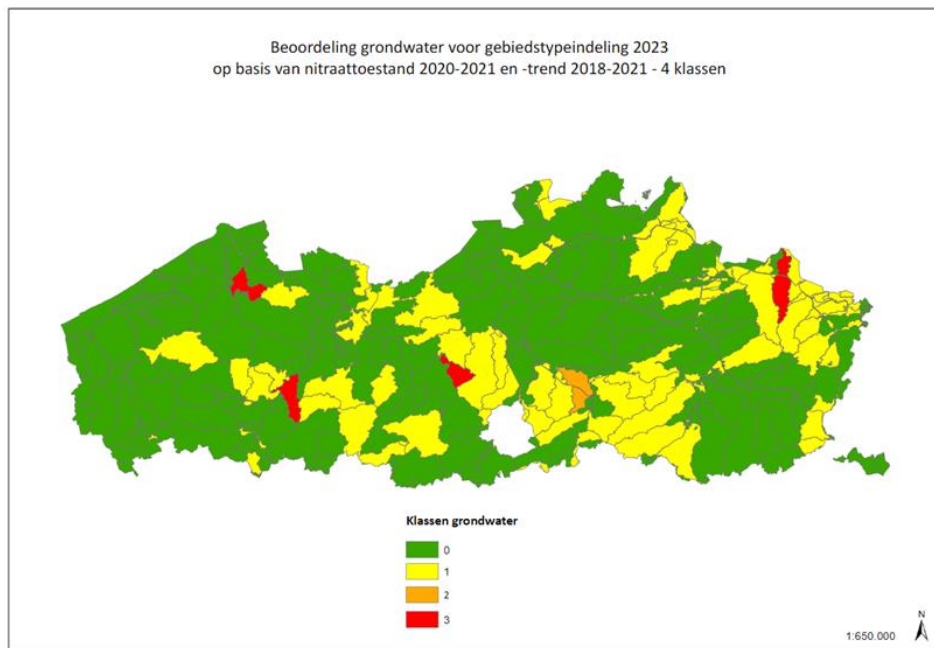
Grondwater 2019-2020

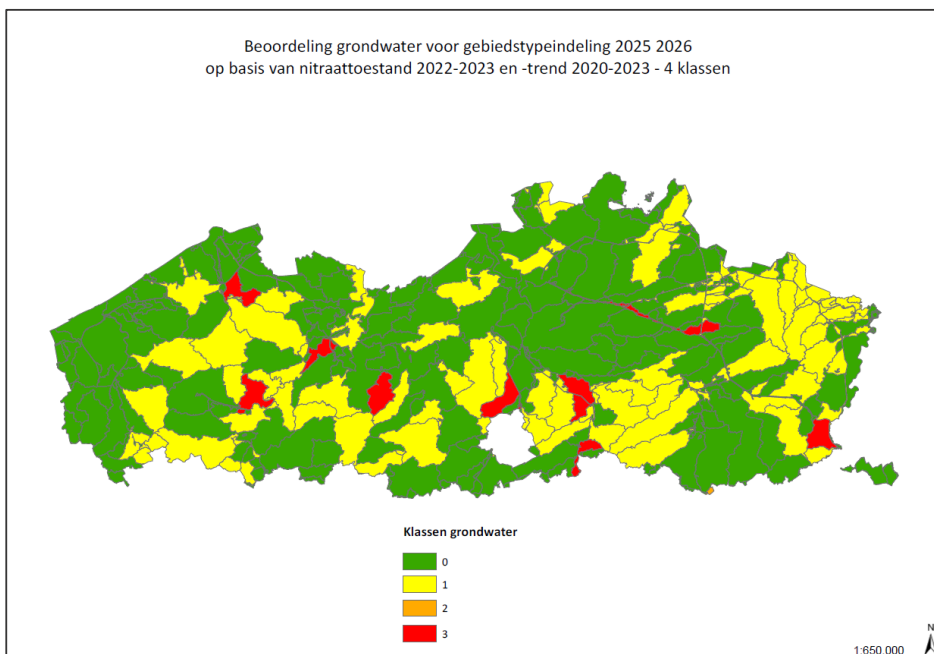
Grondwater 2021-2022

Grondwater 2023-2024

Grondwater 2025-2026

Gebiedstypes: Oppervlaktewater + grondwater

Gebieds-type	GT 2019-2020			GT 2021-2022				GT 2023-2024				
	Aantal ASZ's 2019-2020	Landbouw-areaal 2019-2020	Aandeel areaal 2019-2020	Aantal ASZ's 2021-2022	Landbouw-areaal 2021-2022	Aandeel areaal 2021-2022	Verskil landbouw-areaal tov 2019-2022	Aantal ASZ's 2023-2024	Landbouw-areaal 2023-2024	Aandeel areaal 2023-2024	Verskil landbouw-areaal tov 2021-2022	Verskil landbouw-areaal tov 2019-2020
0	140	272.430	40	135	165.006	25	107.424	151	235670	35	70.664	36.760
1	56	138.076	20	60	221.925	33	83.849	61	212426	32	-9.499	74.350
2	19	130.982	19	24	80.813	12	50.169	30	106612	16	25.799	24.370
3	51	134.548	20	46	204.586	30	70.038	32	118501	18	86.085	16.047
GT0,1,2,3	266	676.036	100	265	672329	100		274	673208	100		
GT2,3	70	265.530	39	70	285399	42	19.869	62	225112	33	60.287	40.418
GT1,2,3	126	403.606	60	130	507324	75	103.718	123	437538	65	69.786	33.932

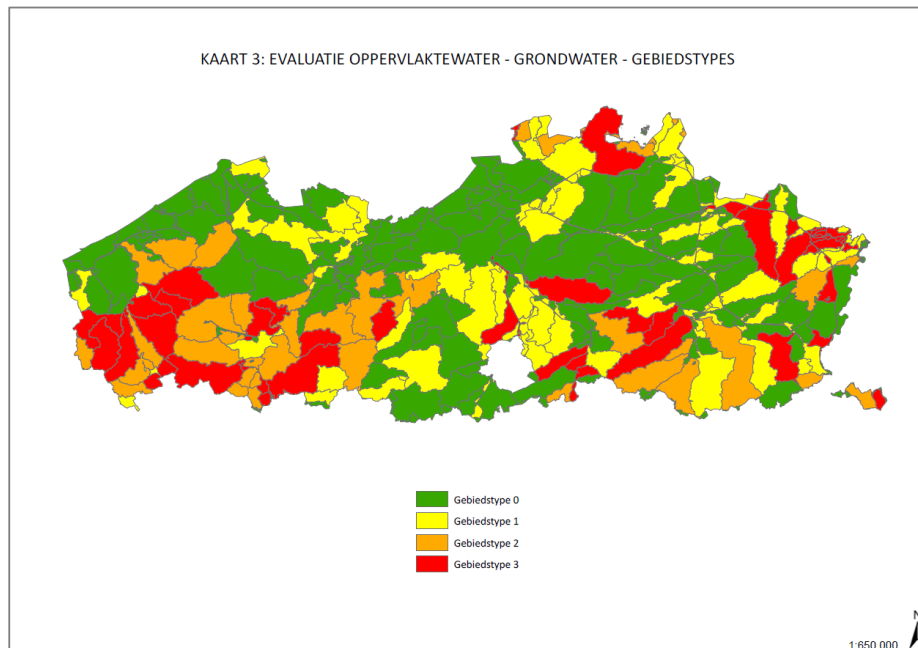
Gebiedstypes 2025-2026						
Gebieds-type	Aantal ASZ's 2025-2026	Landbouw-areaal 2025-2026	Aandeel areaal 2025-2026	Verskil landbouw-areaal tov 2023-2024	Verskil landbouw-areaal tov 2021-2022	Verskil landbouw-areaal tov 2019-2020
0	130	213191	32	-22479	48.185	-59.239
1	64	223506	34	11080	1.581	85.430
2	27	105612	16	-1000	24.799	-25.370
3	34	124235	19	5734	-80.351	-10.313
GT0,1,2,3	255	666544	100	-6665	-5786	-9492
GT2,3	61	229847	34	4734	-55552	-35683
GT1,2,3	125	453353	68	15814	-53971	49747

Conclusies voor gebiedsindeling 2025-2026:

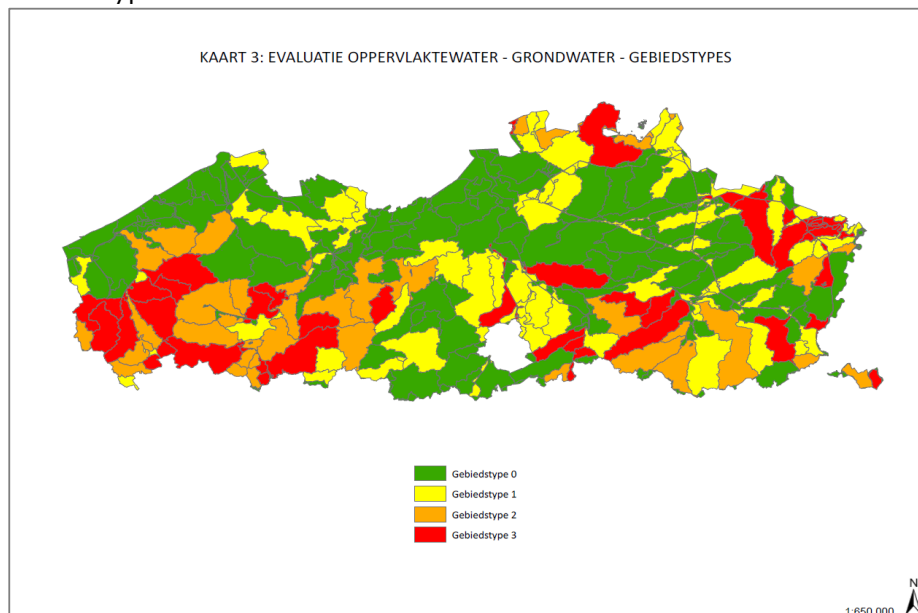
- In totaal ligt 453.353 ha landbouwgrond in gebiedstype 1, 2 en 3. Dat is een toename van 15.814 ha tov de gebiedsindeling 2023-2024.
- Gebiedstype 2 en 3 samen is toegenomen tot 229.847 ha landbouwgrond en kent een toename van +4.734 ha tov de gebiedsindeling 2023-2024. De gebiedstypes 1, 2 en 3 kennen een toename van 15.814 ha; vooral toe te schrijven aan een uitbreiding van gebiedstype 1. Er zijn enkele afstroomzones die ineens 2 trappen en zelfs 3 trappen achteruit gaan.
- De lichte verslechtering is voornamelijk toe te schrijven aan de impact van het grondwater. Opvallend is dat gebiedstype 0 met 59.239 ha afgenomen is sinds de

start van MAP 6. Dat is 8,9% van het aangegeven landbouwareaal. De gebiedstypes 1, 2 en 3 zijn met 49.747 ha toegenomen. Kanttekening daarbij is dat het landbouwareaal zelf ook met -9.492 ha is afgenomen.

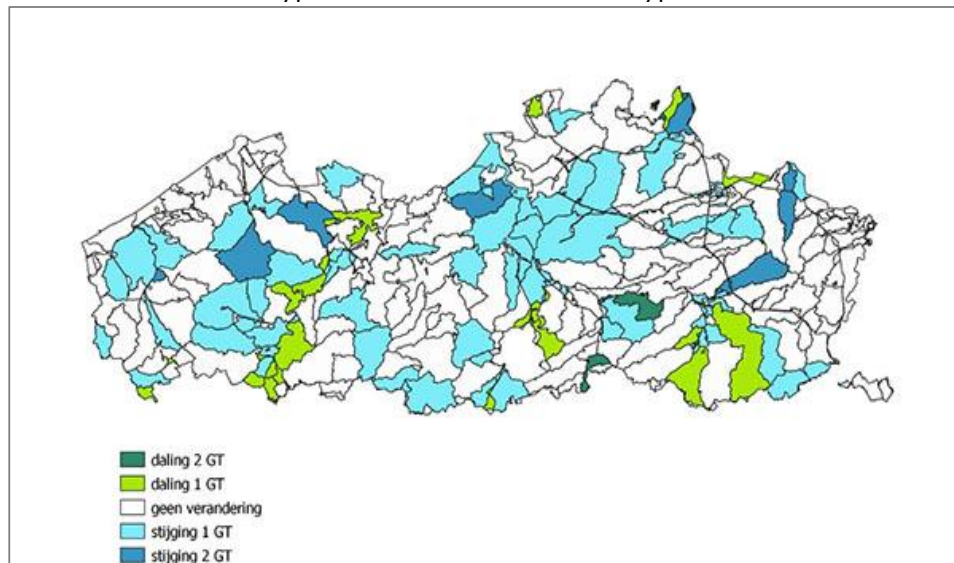
Gebiedstypes 2019-2020

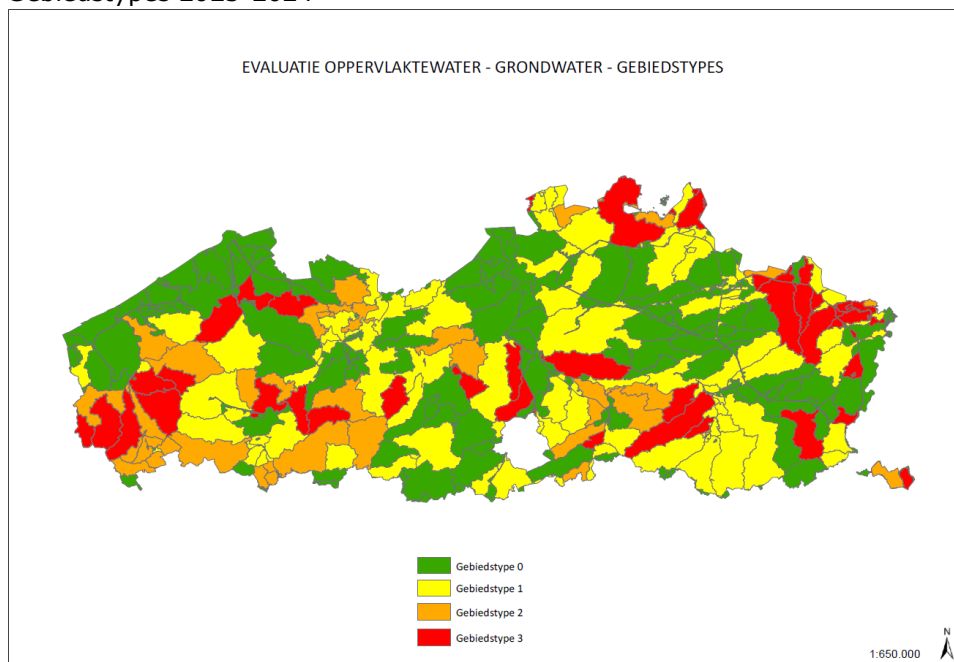
Gebiedstypes 2021-2022

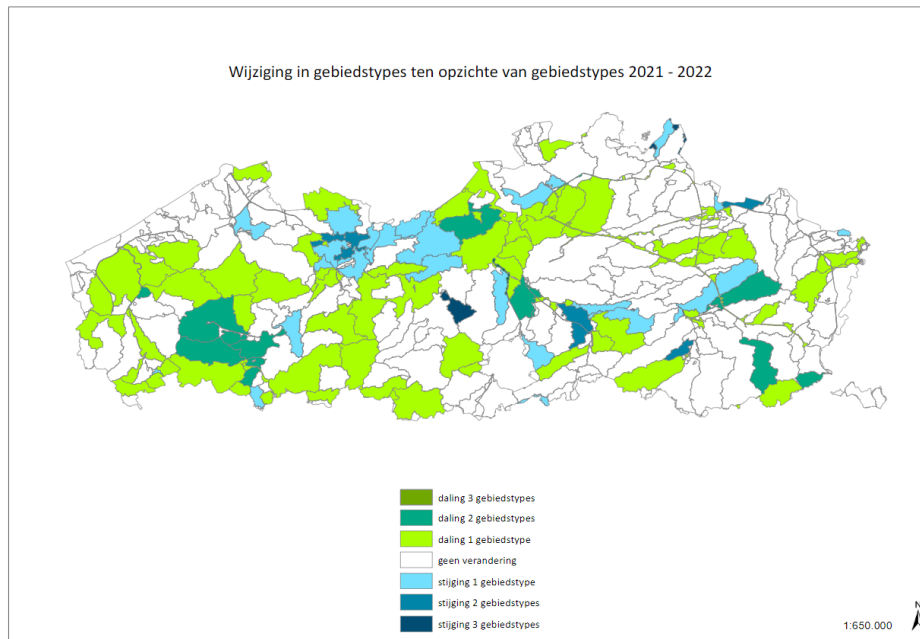
Verschilkaart Gebiedstypes 2021-2022 tov Gebiedstypes 2019-2020

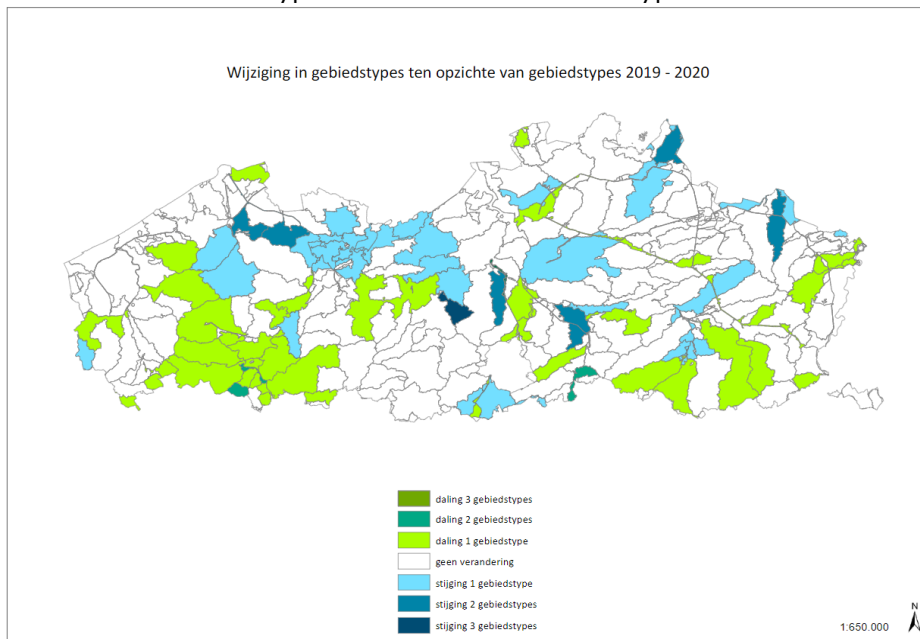
Gebiedstypes 2023-2024

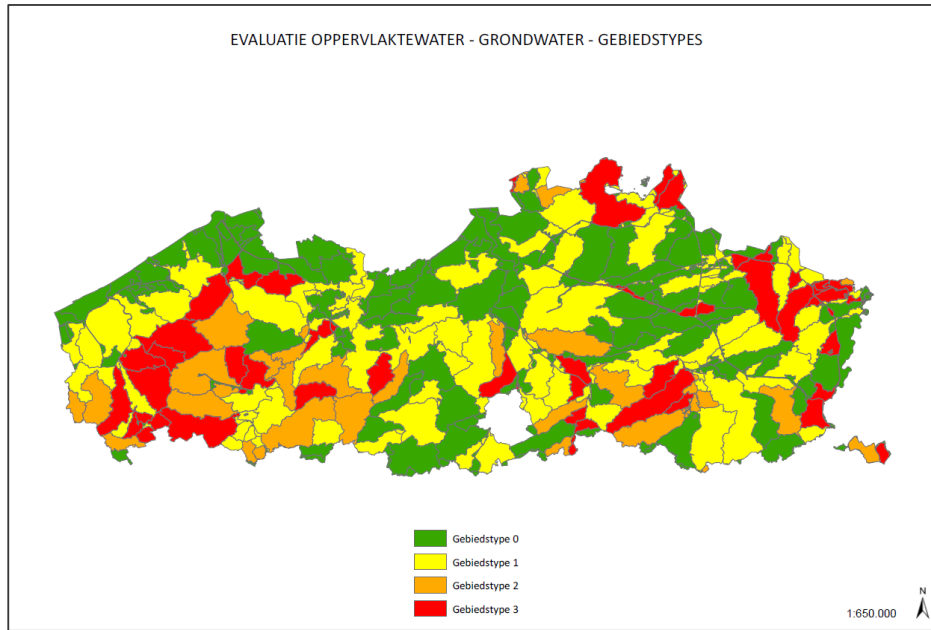
Verschilkaart Gebiedstypes 2023-2024 tov Gebiedstypes 2021-2022

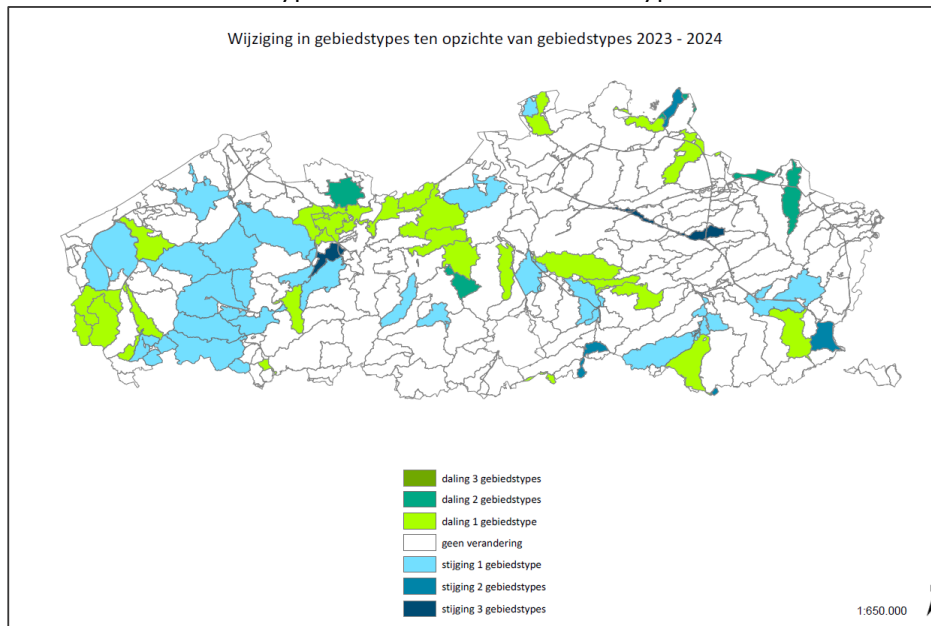
Verschilkaart Gebiedstypes 2023-2024 tov Gebiedstypes 2019-2020

Gebiedstypes 2025-2026

Verschilkaart Gebiedstypes 2025-2026 tov Gebiedstypes 2023-2024

Hoofdstuk 4. Slotbepaling**Artikel 36. Inwerkingtredingsbepaling**

Het laatste artikel van voorliggend voorstel van decreet bevat de inwerkingtredingsbepaling. Omdat het Mestdecreet verschillende aspecten op jaarbasis bekijkt (uitscheidingsnormen, gemiddelde veebezetting, bemestingsnormen, ...) is het aangewezen dat wijzigingen ingaan op 1 januari. Tegelijk is het van belang dat dit decreet zo snel mogelijk van toepassing wordt, zodat de bijsturingen die met voorliggend voorstel van decreet doorgevoerd worden, zo snel als mogelijk op terrein effect kunnen hebben.

Om deze reden is opgenomen dat dit decreet op 1 januari 2025 in werking zal treden.

Hiervoor zijn, zoals hoger uiteengezet, twee uitzonderingen voorzien, die beide in werking treden op 1 januari 2026, met name aangaande de aanpassingen rond nitraatresidu.

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Art. 2. Aan artikel 1.3.2.1. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen die gelden in en rond afgebakende oeverzones zijn minimaal gelijk aan de bepalingen, vermeld in artikel 1.3.2.2, §1, derde lid, 1°, 2°, 3° en 4°.”.

Art. 3. Aan artikel 1.3.2.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022, worden een tweede tot en met achtste lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Op percelen gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 en waarop als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt wordt verbouwd, en die gelegen zijn langs oppervlaktewaterlichamen die zijn opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas, gelden vanaf 1 januari 2025, de volgende bijkomende bepalingen:

1° het gebruik van pesticiden is als vermeld in artikel 3, van het decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest, verboden in de oeverzone en binnen vijf meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van het oppervlaktewaterlichaam. Van dat verbod kan worden afgeweken in de gevallen, vermeld in artikel 7, eerste lid, 1°, van het voormelde decreet, en volgens de procedures, vastgesteld ter uitvoering van dat decreet;

2° binnen vijf meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van een oppervlaktewaterlichaam, mag geen nitraatgevoelige teelt aanwezig zijn.

In afwijking van het eerste lid, 1°, 2° en 3°, gelden voor oeverzones die enkel de taluds omvatten en die gelegen zijn langs oppervlaktewaterlichamen die zijn opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas, vanaf 1 januari 2026, de volgende bepalingen:

1° in de beschermingsstrook is elke vorm van bemesting verboden, met inbegrip van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing. In afwijking hiervan is elke vorm van bemesting met inbegrip van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, verboden over een strook van minimaal 10 meter vanaf de bovenste rand van het talud van een waterloop opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas, voor percelen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk of voor percelen waar een helling grenst aan de waterloop. In afwijking hiervan is op de beschermingsstrook of de strook van 10 meter bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing toegestaan, als de beschermingsstrook of in voorkomend geval de strook van 10 meter:

a) hetzij behoort tot een perceel waarop als hoofdteelt gras verbouwd wordt;

b) hetzij in geval van tijdelijke begrazing voor het onderhoud van de beschermingsstrook of de strook van 10 meter;

2° het gebruik van pesticiden als vermeld in artikel 3, van het decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest, is verboden in de beschermingsstrook. Van dat verbod kan worden afgeweken in de gevallen, vermeld in artikel 7, eerste lid, 1°, van het voormelde decreet, en volgens de procedures, vastgesteld ter uitvoering van dat decreet;

3° op de beschermingsstrook is hetzij spontane vegetatie aanwezig, hetzij vanaf een meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van het oppervlaktewaterlichaam een meerjarig buffergewas;

4° bewerkingen, uitgevoerd buiten de beschermingsstrook, moeten beantwoorden aan de code van goede landbouwpraktijken;

5° in de beschermingsstrook zijn bewerkingen met inbegrip van het betreden of berijden van de beschermingsstrook, verboden. Op het gedeelte vanaf een meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van het oppervlaktewaterlichaam, zijn de volgende uitzonderingen op het bewerkingsverbod toegestaan:

- a) beschermingsstroken waarop niet-houtige vegetatie aanwezig is. Hiervoor is het toegelaten om te maaien op voorwaarde dat het maaien niet gebeurt in de periode vanaf 15 maart tot en met 15 juli;
- b) bewerkingen die noodzakelijk zijn om probleemonkruiden mechanisch te bestrijden en op voorwaarde dat de bestrijding van de onkruiden gericht en pleksgewijs gebeurt;
- c) bewerkingen die nodig zijn om het meerjarig buffergewas te vernieuwen, met dien verstande dat dit maximaal éénmaal om de drie jaar mogelijk is;
- d) het louter rijden over de beschermingsstrook als gevolg van het gebruik van de beschermingsstrook als wendakker, met dien verstande dat bij het toepassen van deze uitzondering er maximaal getracht moet worden om de beschermingsstrook niet te beschadigen,
- e) bewerkingen voor het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden, als vermeld in het eerste lid, 4°, a) tot en met e).

Bij het verbouwen van een buffergewas, als vermeld in het derde lid, 3°, of het uitvoeren van bewerkingen als vermeld in het derde lid, 5°, wordt er voor gezorgd dat de stabiliteit van het talud gegarandeerd blijft.

In afwijking van het derde lid, kan, mits voorafgaandelijk positief advies van de waterloopbeheerders en mits dit geen risico 's voor de waterveiligheid met zich meebrengt, de Vlaamse Regering in de zone binnen een meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van het oppervlaktewaterlichaam, bepaalde maatregelen toestaan.

De beschermingsstrook, als vermeld in het derde lid, is een strook die onderdeel is van of gelegen is langs een perceel landbouwgrond en dat vanaf de bovenste rand van het talud van een waterloop opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas:

1° minimaal 3 meter is;

2° in afwijking van punt 1° is de beschermingsstrook minimaal 5 meter voor percelen:

- a) hetzij gelegen in de gebieden, vermeld in artikel 10, §1, 7°, c), van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023;
- b) hetzij gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 en waarop als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt wordt verbouwd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de toepassing van deze paragraaf, kan bepalen welke planten als probleemonkruid beschouwd worden, kan aan de toegestane grondbewerkingen, als vermeld in het derde lid, extra voorwaarden verbinden, waaronder het beperken van de periode waarbinnen deze grondbewerkingen uitgevoerd mogen worden en kan voor percelen waarvoor de toepassing van de afwijking vermeld in het zesde lid, 2°, b), een verhoudingsgewijs grote impact heeft, de afwijking vermeld in het zesde lid, 2°, b), beperken.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

1° gebiedstype 2: gebiedstype 2, als vermeld in artikel 3, §2, 7° van het Mestdecreet van 22 december 2006;

2° gebiedstype 3: gebiedstype 3, als vermeld in artikel 3, §2, 8° van het Mestdecreet van 22 december 2006;

3° landbouwgrond: landbouwgrond als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid;

4° meerjarig buffergewas: gras, meerjarige vlinderbloemigen of meerjarige mengsels met vlinderbloemigen of houtige gewassen. De Vlaamse Regering kan de lijst met meerjarige buffergewassen aanpassen;

5° nitraatgevoelige teelt: een teelt die geen niet-nitraatgevoelige teelt, als vermeld in artikel 3, §6, 16°/1 van het Mestdecreet van 22 december 2006, is.”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het Mestdecreet van 22 december 2006

Art. 4. In artikel 2 van het Mestdecreet van 22 december 2006, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011 en 12 juni 2015, wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Dit decreet bevat de maatregelen uitgewerkt met het oog op het behalen van de doelstellingen in het kader van de Nitraatrichtlijn en de aan het mestbeleid gerelateerde doelstellingen van de kaderrichtlijn Water en van de drinkwaterrichtlijn. Afhankelijk van het resultaat van de analyse, die zal worden gemaakt om de afstand tot het doel van de kaderrichtlijn Water en de doelstellingen van de drinkwaterrichtlijn in te schatten, kunnen er bijkomende maatregelen voor de diffuse vervuiling door fosfor of stikstof uit landbouwbronnen opgenomen worden in dit decreet.”.

Art. 5. Aan artikel 3 van het Mestdecreet van 22 december 2006, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

§ 2. De onder deze paragraaf vermelde definities zijn gerelateerd aan het thema "wetgeving en de waterkwaliteit". Het betreft de volgende definities:

1° afstroomzone: een geografische eenheid, gebaseerd op het afstroomgebied van de Vlaamse waterlichamen.

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° drinkwaterrichtlijn: Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water;

4° eutrofiëring: een verrijking van het water door stikstof- of fosforverbindingen, die leidt tot een versnelde groei van algen en hogere plantaardige levensvormen met als gevolg een ongewenste verstoring van het evenwicht tussen de verschillende in het water aanwezige organismen en een verslechtering van de waterkwaliteit;

5° gebiedstype 0: gebiedstype 0 als vermeld in artikel 14, § 1, vierde lid, 1° ;

6° gebiedstype 1: gebiedstype 1 als vermeld in artikel 14, § 1, vierde lid, 2° ;

7° gebiedstype 2: gebiedstype 2 als vermeld in artikel 14, § 1, vierde lid, 3° ;

8° gebiedstype 3: gebiedstype 3 als vermeld in artikel 14, § 1, vierde lid, 4° ;

9° grondwater: al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met bodem of ondergrond staat;

10° Habitatrichtlijngebied: de gebieden, vermeld in artikel 2, 43°, c), van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

11° groen Habitatrichtlijngebied: Habitatrichtlijngebied dat volgens ruimtelijke uitvoeringsplannen die definitief vastgesteld zijn met toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, in een van de volgende gebieden ligt:

a) de gebieden die op provinciale of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen aangewezen zijn onder de categorie "reservaat en natuur", vermeld in artikel 2.2.6, §2,

tweede lid, 7°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, of de categorie "bos", vermeld in artikel 2.2.6, §2, tweede lid, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening; b) de gebieden die op gewestelijke, provinciale of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen aangewezen zijn onder de categorie "overig groen", vermeld in artikel 2.2.6, §2, tweede lid, 6°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, voor zover het geen agrarisch gebied met ecologisch belang of agrarisch gebied met overdruk natuurverweving, betreft;

12° kaderrichtlijn Water: de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 (2000/60/EG) tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;

13° kwetsbare zone water: een overeenkomstig artikel 3, lid 2, van de Nitraatrichtlijn aangewezen stuk land;

14° Nitraatrichtlijn: de richtlijn van de Raad van 12 december 1991 (91/676/EEG) inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen;

15° VEN: het Vlaams Ecologisch Netwerk, als vermeld in artikel 17 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

16° verordening nr. 1013/2006: de verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen;

17° verordening nr. 1069/2009: de verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten);

18° VHA-zone: sub-hydrografische eenheid, die de captatiezone van een waterloop of deel van een waterloop voorstelt. De ligging van de grenzen van de VHA-zones is onder andere gebaseerd op de afwatering via oppervlaktewater, reliëf en op vergelijkbare oppervlaktes van deze zones en is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas (VHA);

19° waterverontreiniging: het direct of indirect lozen van stikstof- of fosforverbindingen uit agrarische bronnen in het aquatisch milieu ten gevolge waarvan de gezondheid van de mens in gevaar kan worden gebracht, het leven en de aquatische ecosystemen kunnen worden geschaad, de mogelijkheden tot recreatie kunnen worden aangetast of een ander rechtmatig gebruik van het water kan worden gehinderd;

20° zoet water: van nature voorkomend water met een laag gehalte aan zouten, dat in veel gevallen aanvaard wordt als zijnde geschikt voor onttrekking en behandeling voor de bereiding van drinkwater.";

2° in paragraaf 3 wordt een nieuw punt 1°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/2 bio-perceel: een tot een bedrijf dat de biologische productie toepast behorend perceel landbouwgrond dat onder controle staat van een controleorgaan biologische productie en etikettering biologische producten als vermeld in artikel 1, 14°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en dat niet gedeclasseerd is;"

3° in paragraaf 3 wordt een nieuw punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"3°/1 gewestgrensoverschrijdend bedrijf: de exploitatie waar dieren als vermeld in artikel 27, § 1 worden gehouden en die landbouwactiviteiten uitoefent op het grondgebied van het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest, waarbij de afstand in vogelvlucht:

a) van de exploitatie en van de percelen waarop mest wordt uitgereden, tot de gewestgrens minder dan 25 kilometer bedraagt;

b) tussen de exploitatie enerzijds en de percelen anderzijds niet groter mag zijn dan 40 kilometer;"

4° in paragraaf 3 worden in punt 7° de woorden "die op 1 januari tot de exploitaties die deel uitmaken van het bedrijf behoren" vervangen door de zinsnede "waarvoor door een exploitant van een exploitatie die deel uitmaakt van het bedrijf voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 7, eerste lid, van het ministerieel besluit van 23 juni 2023 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de rechtstreekse betalingen betreft";

5° in paragraaf 5 wordt in punt 19° na het woord "stro" telkens de zinsnede "houtkrullen, vlaslemen of miscanthus" ingevoegd;

6° in paragraaf 5 wordt in punt 27° na het woord "groencompost" telkens de woorden "en boerderijcompost" ingevoegd;

7° in paragraaf 5 worden in punt 27° de woorden "dierlijke mest en boerderijcompost" vervangen door de woorden "dierlijke mest";

8° in paragraaf 6 wordt punt 12° vervangen door wat volgt:
"12° hoofdteelt: de hoofdteelt, vermeld in artikel 1, 25°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;"

9° in paragraaf 6 wordt punt 16°/1 vervangen door wat volgt:

"16° /1 niet-nitraatgevoelige teelt: een teelt die behoort tot de groep van graangewassen, oliehoudende zaden, eiwithoudende gewassen, vlas, bieten, grasland, klaver, luzerne, spruitkool, cichorei, witloof, mengsels van vlinderbloemigen en overige vanggewassen. De Vlaamse Regering kan deze lijst wijzigen;"

10° in paragraaf 6 wordt een nieuw punt 16°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"16°/2 nitraatgevoelige teelt: elke teelt die geen niet-nitraatgevoelige teelt is;"

11° in paragraaf 6 wordt punt 22° vervangen door wat volgt:

"22° vanggewas: bladrammenas, boekweit, festulolium, gele mosterd, gras in onderzaai, grasklaver, graskruiden mengsel, grasland, graszoden, incarnaatklaver, Japanse haver, komkommerkruid, luzerne, nootzoetraapzaad, nyger, phacelia, rode klaver, sareptamosterd, snijrogge, sorghum, tagetes, voederkool (bladkool), winterhaver, winterraapzaad, witte klaver, zaaizaad grassen, zomerhaver, zomerraapzaad, zwaardherik evenals alle mengsels die voor minimaal 75% bestaan uit een of meerdere van deze teelten. De Vlaamse Regering kan deze teeltenlijst wijzigen en nadere regels bepalen;

23° voorteelt: de voorteelt, vermeld in artikel 1, 45°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.";

12° in paragraaf 9 worden een nieuw punt 1°/2 en een nieuw punt 1°/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

"1°/2 gebiedscoalitie: lokaal samenwerkingsverband, dat zich bij voorkeur richt op gebieden in de gebiedstypes 2 en 3 of in de gebieden, vermeld in de artikelen 16, 17, 41bis of 41ter, en waarin een intensieve samenwerking wordt opgestart met alle in het

betreffende gebied actieve actoren, met het oog op onder meer het onderzoeken van nieuwe maatregelen en het maken van afspraken over de synchronisatie van maatregelen die de realisatie van de doelstellingen van dit decreet kunnen verbeteren; 1°/3 gekwalificeerde adviesinstantie: een adviesinstantie dat voldoet aan de voorwaarden en kwaliteitseisen, vermeld in artikel 61, §9;”;

13° in paragraaf 9 wordt een nieuw punt 4°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt: “4°/1 opvolgingsorgaan: commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende bij het mestbeleid betrokken middenveldorganisaties, zoals de landbouworganisaties en de milieuorganisaties, en de betrokken Vlaamse administraties, onder het voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister van Omgeving, en waarbinnen overleg gepleegd wordt aangaande de uitwerking van het mestbeleid in Vlaanderen. De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels;”;

14° in paragraaf 9 wordt punt 6° opgeheven.

Art. 6. In artikel 3, §9, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 24 mei 2019, wordt punt 3°/1, vervangen door wat volgt:

“3° /1 nitraatresidu: de hoeveelheid nitraatstikstof gemeten in een bodem tussen 1 oktober en 30 november over een diepte van 0 tot 90 cm en uitgedrukt in kg nitraatstikstof per hectare. Deze hoeveelheid wordt bepaald volgens het methodenboek, vermeld in artikel 61, § 8. De Vlaamse Regering kan de periode gedurende dewelke de hoeveelheid nitraatstikstof gemeten moet worden, wijzigen;”.

Art. 7. Aan artikel 4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1, 1°, wordt een punt j) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“j) het ondersteunen van gebiedscoalities;”;

2° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd die luidt als volgt:

“§6. Alle documenten die opgemaakt worden in het kader van het Mestdecreet van 22 december 2006 en alle bewijsstukken, worden door de betrokkene vijf kalenderjaren bewaard en ter inzage gehouden, vanaf 1 januari die volgt op de datum waarop het document of bewijsstuk is opgemaakt.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd door het decreet van 26 april 2024, wordt een nieuw artikel 4bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4bis. §1. De Vlaamse Landmaatschappij is de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

1° voor de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, §1, waarmee de Vlaamse Landmaatschappij wordt belast;

2° voor het verlenen van erkenningen, in het kader van de verordening nr. 1069/2009, aan installaties die meststoffen bewerken of verwerken;

3° voor de taken waarmee de Vlaamse Landmaatschappij wordt belast in het kader van de uitvoering van de programmatische aanpak stikstof, met inbegrip van het organiseren en het uitvoeren van het flankerend beleid in het kader van de programmatische aanpak stikstof.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 3, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van

algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in dit artikel en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen, op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het tweede lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1:

- 1° identificatiegegevens en contactgegevens met inbegrip van de wettelijke identificatiegegevens opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen en, in voorkomend geval, de Kruispuntbankregisters, waaronder het Rijksregisternummer en, in voorkomend geval, het BIS-nummer, en de identificatiegegevens die gebruikt worden voor de activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van het Mestdecreet van 22 december 2006 zoals onder meer het landbouwnummer, het exploitantnummer, het exploitatienummer, het uitbaternummer, het uitbatingsnummer het perceelsnummer en eender ander nummer dat door de verwerkingsverantwoordelijke of een andere bevoegde entiteit aan een betrokkene ter identificatie is toegekend;
- 2° gegevens over de burgerlijke staat, de gezinssamenstelling en over bloed- of aanverwantschapsbanden evenals personeelsgegevens en gegevens aangaande derden waarop een beroep wordt gedaan in het kader van de activiteiten die betrekking hebben op de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
- 3° financiële en economische gegevens, waaronder gegevens over de schulden en de solvabiliteit en aangaande het beroep, de beroepsbekwaamheid, de opleiding, de vorming, de sociale situatie en gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van personen en in verband met de zakelijke rechten waarover personen beschikken, met inbegrip van het ondernemingsnummer van betrokkenen;

- 4° gegevens beschreven in artikelen 2.1.2.1 tot en met 2.1.8.1 van de VLAREME.
- 5° alle gegevens die nodig zijn voor de opmaak van een nutriëntenbalans, als vermeld in artikel 28;
- 6° alle gegevens die nodig zijn om te voldoen aan de aangifte- en registerverplichtingen, vermeld in de artikelen 23 en 24;
- 7° alle gegevens die nodig zijn voor de controle of de nutriënten afgezet zijn overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en voor het toezicht op de naleving van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, waaronder alle gegevens nodig voor het uitvoeren van een doorlichting, vermeld in artikel 62, en alle gegevens, vermeld in artikel 62bis;
- 8° alle gegevens die nodig zijn voor het behandelen van aanvragen voor en het berekenen, toekennen, uitbetalen, verlenen of invorderen, van subsidies, schadeloosstellingen, gebruikerscompensaties, compenserende en flankerende vergoedingen, onteigeningsvergoedingen, andere vergoedingen, toelagen, lonen, erkenningen, heffingen, belastingen, retributies of boetes, met betrekking tot de doeleinden, vermeld in paragraaf 1 en waaronder onder meer de persoonsgegevens vereist voor de uitvoering van de taken van algemeen belang met betrekking tot het dossierbeheer in het kader van de vaststelling van de PAS-referentie 2030, de berekening van de impactscores van de piekbelasters, de aanduiding van de piekbelasters en het uitvoeren van bedrijfsbezoeken;
- 9° alle gegevens die nodig zijn voor het opmaken en het uitvoeren van alle overeenkomsten die het agentschap afsluit in uitvoering van een of meerdere van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
- 10° gegevens over onlinepositiebepaling;
- 11° de politionele, gerechtelijke en bestuursrechtelijke gegevens die verband houden met de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, met inbegrip van de strafrechtelijke gegevens en gegevens inzake bestuurlijke vervolging en sanctionering.
- §4. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt, voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 3, van de volgende categorieën van betrokkenen:
- 1° personen die activiteiten uitvoeren in het kader van de doeleinden vermeld in vermeld in paragraaf 1. Het gaat hier onder meer over:
- a) de personen, vermeld in dit decreet, zoals onder meer de personen die een aangifte indienen overeenkomstig artikel 23, §1, eerste lid, de mestvoerders, de erkende verzenders, de erkende laboratoria, de erkende praktijkcentra;
 - b) de personen en instanties die advies en begeleiding geven in het kader van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
 - c) de personen en instanties die onderzoek uitvoeren of beschikken over expertise in het kader van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
 - d) de personen en instanties die meewerken aan de uitvoering van of bemiddelen in het kader van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
 - e) de producenten van diervoeder;
 - f) de constructeurs en de onderhoudstechnici van stalsystemen;
 - g) de notarissen;

- h) de landmeters, schatters en MER-deskundigen;
 - i) de erkende terreinbeherende verenigingen;
 - j) de gemeenten, de provincies, de lokale, regionale en internationale besturen en hun vertegenwoordigers;
 - k) de regionale landschappen;
 - l) de milieu- en natuurverenigingen;
 - m) de landbouworganisaties;
 - n) de praktijkcentra;
 - o) de personen en organisaties actief in de realisatie, de ontwikkeling en de inrichting van het platteland en de open ruimte;
 - p) de middenveldorganisaties;
 - q) de personen aan wie een subsidie, schadeloosstelling, gebruikerscompensatie, compenserende en flankerende vergoeding, onteigeningsvergoeding, andere vergoeding, toelage, loon, erkenning, heffing, belasting, retributie of boete, toegekend of opgelegd kan worden in het kader van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1;
 - r) personen die eigenaar, verkoper, koper, kandidaat-koper, gebruiker, vruchtgebruiker, huurder, pachter of houder van een ander zakelijk of persoonlijk recht, nabuur of aangelande, zijn, van een of meerdere onroerende goederen;
- 2° derden waarop de personen, vermeld in punt 1°, een beroep doen voor de uitvoering van de activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van dit decreet, waaronder begeleidingsdiensten, adviseringsdiensten, monsternemers, laboratoria, deskundigen, dienstverleners van onlinepositiebepalingssystemen en certificerings- of ijkingsorganisaties;
- 3° de werknemers, de erfgenamen of legatarissen, de volmachthouders, de adviseurs of de vertegenwoordigers van de personen, vermeld in de punten 1° en 2°;
- 4° de werknemers, de volmachthouders of de vertegenwoordigers van de Vlaamse Landmaatschappij, van de derden waarop de Vlaamse Landmaatschappij een beroep doet voor de uitvoering van haar taken en van de overheden, diensten of andere derden waarmee de Vlaamse Landmaatschappij gegevens uitwisselt of van wie de Vlaamse Landmaatschappij gegevens verkrijgt.

De persoonsgegevens worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in vermeld in paragraaf 2.

§5. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, bewaart de Vlaamse Landmaatschappij als verwerkingsverantwoordelijke, de persoonsgegevens gedurende de termijnen die noodzakelijk zijn om de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, te vervullen, en dit overeenkomstig de regels voor het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten die zijn opgenomen in titel 3, hoofdstuk 3, afdeling 5, van het Bestuursdecreet, met dien verstande dat:

1° de maximale bewaartermijn tachtig jaar is;

2° de bestuursdocumenten die betrekking hebben op het behandelen van een klacht of op een aanvraag tot openbaarmaking of hergebruik van een bestuursdocument, en die persoonsgegevens bevatten, maximaal vijf jaar bewaard worden;

3° de bestuursdocumenten die verwerkt worden voor de uitvoering van controletaken, als vermeld in artikel 4, §1, 2°, maximaal 30 jaar bewaard worden;

4° de bestuursdocumenten die verwerkt worden voor de uitvoering van de taak, vermeld in artikel 4, §2, bewaard worden gedurende de termijn, vermeld in artikel III.87, §1/1, derde lid, 4°, van het Bestuursdecreet.

De termijn, vermeld in het eerste lid, begint te lopen vanaf het ogenblik dat het bestuursdocument opgemaakt is. In afwijking hiervan begint die termijn, als het bestuursdocument betrekking heeft op een persoon die, overeenkomstig artikel 23, §1, , een aangifte moest doen, te lopen vanaf het ogenblik dat de betrokken persoon niet langer een aangifte moet doen, overeenkomstig artikel 23, §1.

Als een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing over de bestuursdocumenten, vermeld in dit artikel, worden de lopende bewaartermijnen geschorst tot er een definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§ 6. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:

1° instanties als vermeld in artikel I.3, van het Bestuursdecreet, en politionele, gerechtelijke en bestuursrechtelijke instanties;

2° de derden waarop de Vlaamse Landmaatschappij een beroep doet voor de uitvoering van haar taken als vermeld in paragraaf 1;

3° personen die ondersteunende activiteiten uitvoeren die vallen onder het toepassingsgebied van dit decreet, zoals onder meer de instanties die advies en begeleiding geven aangaande activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van dit decreet, erkende laboratoria, mestvoerders en praktijkcentra;

4° autoriteiten van andere landen, gemeenschappen of gewesten, die taken uitoefenen die betrekking hebben op activiteiten, vermeld in dit decreet, met een grensoverschrijdend of gewestgrensoverschrijdend karakter;

5° de advocaten, gerechtsdeurwaarders of hoven en rechtbanken, in het kader van het behandelen van juridische geschillen;

6° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;

7° de persoon van wie persoonsgegevens worden verwerkt, en de personen in directe relatie met deze persoon, zoals onder meer diens gezinsleden, vertegenwoordigers, volmachthouders of adviseurs.

§7. Voor de uitvoering van haar taken, vermeld in dit artikel, en voor het registreren, het opslaan, het verwerken en het verzamelen van persoonsgegevens stelt de Vlaamse Landmaatschappij een of meerdere internetloketten ter beschikking. De Vlaamse Landmaatschappij zorgt voor het globale administratief beheer, de ontwikkeling, de uitvoering, het openstellen en het onderhoud, met inbegrip van de noodzakelijke actualiseringen, van de door haar ter beschikking gestelde digitale loketten.

De Vlaamse Landmaatschappij, als verwerkingsverantwoordelijke, staat in voor het beheer, de bewaring en de verwerking van de persoonsgegevens die ze via digitale loketten verkrijgt.

De toegang tot de internetloketten gebeurt via de website van de Vlaamse Landmaatschappij. De verwerkingsverantwoordelijke verduidelijkt in een privacyverklaring welke verwerkingen er gebeuren binnen de internetloketten. Hij neemt met het oog op transparantie en de garantie van de rechten van betrokkenen in zijn communicatie met de betrokkenen een verwijzing op naar de vindplaats van de privacyverklaring.

De toegang tot de internetloketten die, in uitvoering van dit decreet ter beschikking worden gesteld, is beveiligd en vereist een authenticatie met e-id of een vergelijkbare authenticatiesleutel.

De Vlaamse Landmaatschappij zorgt dat de digitale loketten en eventuele andere digitale systemen die ze ontwikkelt en toepast, voldoen aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming, in het bijzonder wat betreft de vereisten van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, als vermeld in artikel 25 van de algemene verordening gegevensbescherming.

§8. De Vlaamse Regering kan de nadere regels vaststellen in uitvoering van dit artikel en kan onder meer:

- 1° de modaliteiten voor de verwerking van de persoonsgegevens nader bepalen;
- 2° de doeleinden waarvoor persoonsgegevens worden verwerkt, verder aanvullen of wijzigen en nader bepalen, evenals de verdere modaliteiten ter zake bepalen;
- 2° de categorieën van persoonsgegevens aanvullen of wijzigen en nader bepalen, evenals de verdere modaliteiten ter zake bepalen;
- 3° de categorieën van betrokkenen aanvullen of wijzigen en nader bepalen, evenals de verdere modaliteiten ter zake bepalen;
- 4° de categorieën van ontvangers aanvullen of wijzigen en nader bepalen, evenals de verdere modaliteiten ter zake bepalen;
- 5° de persoonsgegevens die rechtstreeks bij de betrokkenen worden opgevraagd en de instanties of overheden bij dewelke de categorieën van persoonsgegevens worden verkregen aanvullen of wijzigen en nader bepalen, met inbegrip van het bepalen van de modaliteiten waaronder persoonsgegevens opgevraagd kunnen worden bij de betrokkene zelf dan wel bij de overheid of instantie die erover beschikt;
- 6° de bewaartermijn van persoonsgegevens aanvullen of wijzigen en nader bepalen, evenals de verdere modaliteiten ter zake bepalen;
- 7° verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.”.

Art. 9. Aan artikel 8 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, derde lid, wordt punt 3° opgeheven;
- 2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. In afwijking van paragraaf 3, eerste lid, is het voor specifieke teelten, andere dan fruit, toegelaten om kunstmest en spuiroom op te brengen:

- 1° in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober op voorwaarde dat aan de

volgende twee voorwaarden is voldaan:

- a) de hoeveelheid kunstmest en spuiroom, met inbegrip van kunstmest en spuiroom waarvan de stikstofinhoud laag is, die in deze periode opgebracht wordt, is beperkt tot 100 kg werkzame stikstof per hectare en de hoeveelheid die binnen een periode van twee weken opgebracht wordt, is beperkt tot 60 kg werkzame stikstof per hectare;
 - b) voorafgaand aan het opbrengen van de meststoffen is een bodemanalyse met bijhorende bemestingsadvies uitgevoerd. De hoeveelheid meststoffen die in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober opgebracht mag worden, is beperkt tot de hoeveelheid opgenomen in het bemestingsadvies;
- 2° vanaf 16 januari tot en met 15 februari op voorwaarde dat de hoeveelheid kunstmest en spuiroom die in deze periode opgebracht wordt, beperkt wordt tot 50 kg werkzame stikstof per hectare.

In afwijking van paragraaf 3, eerste lid, is het voor fruit toegelaten om kunstmest en spuiroom op te brengen vanaf 1 september tot en met 31 oktober op voorwaarde dat de hoeveelheid kunstmest en spuiroom, met inbegrip van kunstmest en spuiroom waarvan de stikstofinhoud laag is, die in deze periode opgebracht wordt, beperkt wordt tot 40 kg werkzame stikstof per hectare.

In afwijking van paragraaf 3, eerste lid, is het voor kunstmest en spuiroom, waarvan de stikstofinhoud laag is, toegelaten om deze op te brengen in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober en vanaf 16 januari tot en met 15 februari, op voorwaarde dat er een gewas aanwezig is op het moment van de opbrenging. In afwijking hiervan mag er in de periode vanaf 1 september tot en met 15 oktober kunstmest en spuiroom, waarvan de stikstofinhoud laag is, opgebracht worden als er een gewas ingezaaid wordt uiterlijk de zevende dag na het opbrengen van de meststoffen. De hoeveelheid kunstmest en spuiroom waarvan de stikstofinhoud laag is, die in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober opgebracht wordt, samen met de hoeveelheid die in de daarop volgende periode vanaf 16 januari tot en met 15 februari opgebracht wordt, is beperkt tot 30 kg stikstof per hectare waarvan maximaal 10 kg minerale stikstof.

In afwijking van paragraaf 3, eerste lid, is het voor effluent, waarvan de stikstofinhoud laag is, toegelaten om deze op zware kleigronden op te brengen in de periode vanaf 1 september tot en met 15 oktober op voorwaarde dat:

1° er een gewas aanwezig is op het moment van de opbrenging of een gewas ingezaaid wordt uiterlijk de zevende dag na het opbrengen van het effluent;

2° het vervoer van het effluent gebeurt met een trekkend voertuig dat is uitgerust met een AGR-GPS-systeem. Tijdens het transport wordt het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van de betreffende transporten gewaarborgd is.;

3° de hoeveelheid effluent, kunstmest en spuiroom waarvan de stikstofinhoud laag is, die in de periode vanaf 1 september tot en met 31 oktober opgebracht wordt, samen met de hoeveelheid kunstmest en spuiroom die in de daarop volgende periode vanaf 16 januari tot en met 15 februari opgebracht wordt, is beperkt tot 30 kg stikstof per hectare waarvan maximaal 10 kg minerale stikstof, en de hoeveelheid effluent die na 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 25 ton per hectare;

4° de hoeveelheid effluent die in de periode vanaf 1 juli tot en met 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 50 ton per hectare en tot maximum 36 kg werkzame N/ha.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen en bepaalt welke meststoffen een meststof zijn waarvan de stikstofinhoud laag is.

Op een akker op een niet-zware kleigrond, waarop na de oogst van de hoofdteelt en na 31 juli een veggewas is ingezaaid, is de hoeveelheid meststoffen type 2 en type 3, die na de oogst van de hoofdteelt mag opgebracht worden, beperkt tot 36 kg werkzame stikstof per hectare.

In afwijking van paragraaf 2, eerste lid, en paragraaf 3, eerste lid, is het verboden meststoffen type 2 en meststoffen type 3 op te brengen tot en met 15 maart op percelen landbouwgrond waarop als hoofdteelt maïs of late aardappelen wordt verbouwd, zonder dat de hoofdteelt maïs of de hoofdteelt late aardappelen voorafgegaan wordt door een voorteelt.

In afwijking van paragraaf 2, eerste lid, en paragraaf 3, eerste lid, is het op bio-percelen toegelaten andere meststoffen op te brengen:

1° in de periode vanaf 1 augustus tot en met 31 oktober op voorwaarde dat aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

a) de hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 die in deze periode opgebracht worden, is beperkt tot 100 kg werkzame stikstof per hectare en de hoeveelheid die binnen een periode van twee weken opgebracht wordt, is beperkt tot 60 kg werkzame stikstof per hectare;

b) voorafgaand aan het opbrengen van de meststoffen is een bodemanalyse met bijhorende bemestingsadvies uitgevoerd. De hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 die in de periode vanaf 1 augustus tot en met 31 oktober opgebracht mag worden, is beperkt tot de hoeveelheid opgenomen in het bemestingsadvies; 2° vanaf 16 januari tot en met 15 februari op voorwaarde dat de hoeveelheid meststoffen type 2 en meststoffen type 3 die in deze periode opgebracht wordt, beperkt wordt tot 50 kg werkzame stikstof per hectare.”;

3° in paragraaf 7 wordt tussen het vierde en het vijfde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij de opslag van vloeibare meststoffen op landbouwgrond in niet-permanente mestzakken bedraagt de afstand van de opslag tot een oppervlaktewaterlichaam, als vermeld in artikel 1.1.3, §2, 7°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, ten minste 10 meter.”;

4° er wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Van de in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten opgenomen bepalingen aangaande de periodes en tijdstippen gedurende dewelke er bemest mag worden en aangaande het inzaaien, planten, aanhouden of oogsten van teelten, kan, omwille van weersomstandigheden, een afwijking toegestaan worden. Een eventuele afwijking:

1° bedraagt maximaal 14 kalenderdagen;

2° kan gekoppeld worden aan extra voorwaarden;

3° kan onder meer beperkt worden tot bepaalde gebieden, bepaalde teelten of bepaalde types bedrijven.

Voorafgaand aan het verlenen van een afwijking, wordt het advies gevraagd aan een adviescommissie. In haar advies beoordeelt de adviescommissie minimaal zowel de milieukundige als de landbouwkundige impact van een eventuele afwijking.

De adviescommissie, vermeld in het tweede lid, bestaat minimaal uit:

- 1° een vertegenwoordiger van de Vlaamse Landmaatschappij;
- 2° een vertegenwoordiger van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- of Voedingsonderzoek;
- 3° een vertegenwoordiger van de gekwalificeerde adviesinstanties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels aangaande de wijze waarop een eventuele afwijking als vermeld in deze paragraaf aangevraagd, behandeld en toegekend wordt en aangaande de samenstelling en de werking van de adviescommissie.”.

Art. 10. Aan artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 12 juni 2015 en 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt tussen de woorden “de teelt onder” en de woorden “permanente overkapping” de zinsnede “permanente of niet-” ingevoegd;

2° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd dat luidt als volgt:
“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het eerste lid, toestaan dat er in plaats van een firstflushsysteem een ander systeem of andere techniek wordt toegepast, als op basis van wetenschappelijk onderzoek zou blijken dat, in het licht van de doelstellingen van dit decreet, als vermeld in artikel 2, dit ander systeem of deze andere techniek minstens een even goed resultaat bereikt dan een firstflushsysteem. De Vlaamse Regering kan hierbij een onderscheid maken tussen verschillende teelten of teeltmethodes.”.

Art. 11. Aan artikel 13 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, zevende lid worden de woorden “door de Mestbank werd gevalideerd” vervangen door de woorden “aan de Mestbank werd overgemaakt”;

2° in paragraaf 5, eerste lid, worden na het woord “groencompost” telkens de woorden “of boerderijcompost” ingevoegd;

3° in paragraaf 5, tweede lid, worden de woorden “of boerderijcompost” opgeheven;

4° in paragraaf 5 wordt tussen het vierde en het vijfde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor het bepalen van de dierlijke mestproductie, uitgedrukt in kg P₂O₅ van een bedrijf of van een samenwerking van bedrijven, als vermeld in het derde lid, wordt enkel rekening gehouden met de dierlijke mestproductie die in stallen gebeurt en wordt geen rekening gehouden met de dierlijke mestproductie die door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing opgebracht wordt.”;

5° paragraaf 9 wordt vervangen door wat volgt:

“§9. Het is verboden om in een bepaald jaar meststoffen op te brengen op percelen landbouwgrond die gedurende dat volledige jaar braak liggen of waar de landbouwer tot wiens bedrijf het perceel landbouwgrond in kwestie behoort, niet ook de hoofdteelt verbouwt op het perceel in kwestie..

Op een individueel perceel landbouwgrond, mag op jaarbasis een hoeveelheid stikstof,

uitgedrukt in kg werkzame stikstof per hectare , opgebracht worden, die maximaal gelijk is aan 125% van de hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg werkzame stikstof per hectare, die op dat perceel mag opgebracht worden, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Op een individueel perceel landbouwgrond, mag op jaarbasis een hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, opgebracht worden, die maximaal gelijk is aan 150% van de hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, die op dat perceel mag opgebracht worden, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

In afwijking hiervan mag, als in een bepaald jaar, op een individueel perceel landbouwgrond al de opgebrachte dierlijke mest, vaste dierlijke mest betreft, in voorkomend geval met inbegrip van boerderijcompost die stalmest bevat, of meststoffen opgebracht via rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, op jaarbasis een hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, opgebracht worden, die maximaal het dubbele is van de hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, die op dat perceel mag opgebracht worden, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.”;

6° in paragraaf 9, vijfde lid, worden de woorden “opgebracht mag” vervangen door de woorden “of andere meststoffen opgebracht mogen”.

Art. 12. Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 24 mei 2019 en gewijzigd bij de decreten van 29 maart 2024 en 29 maart 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 4 tot en met 8 worden vervangen door wat volgt:

§ 4. In gebiedstype 1, gebiedstype 2 en gebiedstype 3 gelden de volgende maatregelen:

1° de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, die mag opgebracht worden met toepassing van dit decreet en de van toepassing zijnde beheerovereenkomsten, agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken, wordt:

- a) op percelen gelegen in gebiedstype 1, waar als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt, werd verbouwd, met 5% verminderd;
- b) op percelen gelegen in gebiedstype 2, waar als hoofdteelt een niet-nitraatgevoelige teelt, werd verbouwd, met 10% verminderd;
- c) op percelen gelegen in gebiedstype 2, waar als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt, werd verbouwd, met 20% verminderd;
- d) op percelen gelegen in gebiedstype 3, waar als hoofdteelt een niet-nitraatgevoelige teelt, werd verbouwd, met 20% verminderd;
- e) op percelen gelegen in gebiedstype 3, waar als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt, werd verbouwd, met 30% verminderd;

2° vanaf 1 juli van een bepaald kalenderjaar gebeurt elk vervoer van vloeibare dierlijke mest naar een perceel gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 waarop een teelt wordt verbouwd die geen blijvende teelt en geen grasland is, overeenkomstig artikel 48.

§5. Een bedrijf, waartoe landbouwgrond behoort, verkrijgt een vrijstelling van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, mits de volgende voorwaarden vervuld zijn:

1° de landbouwer liet in het jaar X-1 een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoeren waarvan het resultaat positief is als vermeld in artikel 15, §9;

2° in het jaar X-1 is:

a) hetzij door de betrokken landbouwer, hetzij op het betrokken bedrijf of op de tot het bedrijf behorende landbouwgronden, geen overtreding van de bepalingen van de artikelen 8, 12, 13, 20, 21 of 22 van dit decreet, van artikel 5.9.2.1, 5.9.2.2, 5.9.2.3, 5.9.2.4, 5.9.8.5, 5.28.2.2 of 5.28.2.3 van titel II van het Vlarem, of van artikel 1.3.2.2, § 1, 1° en 3°, of §1/1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, begaan;

b) aan de betrokken landbouwer geen maatregel, correctie, andere mestsamenstelling, beperking van de afvoer, bijkomende mestverwerking of reductie als vermeld in artikel 62 opgelegd, en is geen administratieve geldboete als vermeld in artikel 63, § 1, § 3, of § 5, opgelegd;

3° in het jaar X werd hetzij door de betrokken landbouwer tijdig voldaan aan zijn aangifteplicht als vermeld in artikel 23, hetzij aan de betrokken landbouwer een administratieve geldboete, als vermeld in artikel 63, §6, opgelegd, waarvoor het uitstel ten belope van 200 euro van rechtswege omgezet is in een opheffing, overeenkomstig artikel 63, §6, vierde lid.

De Mestbank kan, een landbouwer die over een vrijstelling beschikt, opleggen om een nitraatresidubepaling op bedrijfsniveau te laten uitvoeren.

Een vrijstelling, als vermeld in het eerste lid, vervalt:

1° als aan een of meerdere van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, 2° of 3°, niet voldaan is;

2° als aan de landbouwer opgelegd was een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren, en de landbouwer, hetzij geen nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren, hetzij een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren waarvan het resultaat niet positief is als vermeld in artikel 15, §9.

De Mestbank beoordeelt de vrijstellingen en vermeldt op het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket of een vrijstelling wordt verleend. De landbouwer kan hiertegen bezwaar indienen uiterlijk op 15 maart van het betrokken jaar. In afwijking hiervan wordt, als voor een bepaald bedrijf op 15 februari van een bepaald jaar de beoordeling van de vrijstelling nog niet vermeld is op het door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket, voor de betrokken landbouwer de termijn om bezwaar in te dienen verlengd tot de dertigste dag nadat de beoordeling van de vrijstelling voor zijn bedrijf op het internetloket vermeld werd.

De Vlaamse Regering kan in gebieden waar bij een tussentijdse evaluatie als vermeld in paragraaf 2, blijkt dat de waterkwaliteit achteruitgaat, de toepassing van deze paragraaf beperken of kan extra voorwaarden aan de toepassing van deze paragraaf verbinden.

In het kader van de omvorming van een landbouwer met meerdere exploitanten naar een of meer nieuwe landbouwers met één exploitant, waarbij de exploitant van elke nieuwe landbouwer deel uitmaakt van de landbouwer met meerdere exploitanten, bevindt elke nieuwe landbouwer zich in het jaar X van de omvorming, voor de toepassing van deze paragraaf, in dezelfde rechtstoestand als de rechts- toestand waarin de landbouwer met meerdere exploitanten zich zou bevinden als die niet zou zijn omgevormd. Het bepalen van de betreffende rechtstoestand van de nieuwe landbouwer voor het jaar X+1 en de daaropvolgende jaren gebeurt conform dit artikel. Voor de toepassing van het zevende lid wordt het verschil in oppervlakte berekend tussen de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond van de landbouwer met meerdere exploitanten, uitgedrukt in hectare, in het jaar Y en de tot het bedrijf behorende

landbouwgronden van de nieuwe landbouwer, uitgedrukt in hectare, in het jaar X.

§6. Voor de toepassing van de maatregel, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 1°, wordt: 1° voor elk van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, bepaald die mag opgebracht worden met toepassing van de artikelen 12, 13, 16, 17, 41bis, § 1 tot en met § 8, en 41ter, van dit decreet, de van toepassing zijnde beheerovereenkomsten, agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken en met de beperkingen aangaande het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen, overeenkomstig de artikelen 1.3.2.1. en 1.3.2.2. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;

2° vervolgens de hoeveelheid meststoffen die op bedrijfsniveau op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond mag opgebracht worden, verminderd overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 1°. Voor het toepassen van deze vermindering wordt:

- a) enkel rekening gehouden met percelen gelegen in gebiedstype 1, gebiedstype 2 of gebiedstype 3;
- b) geen rekening gehouden met percelen landbouwgrond waarop de teelt gebeurt onder overkapping, op groeimedium of in containers;
- c) geen rekening gehouden met percelen landbouwgrond waarop de biologische productiemethode wordt toegepast of die in omschakeling zijn naar de biologische productiemethode en die behoren tot een bedrijf dat de biologische productiemethode toepast;
- d) geen rekening gehouden met percelen waarop als hoofdteelt een meerjarige, houtige fruitteelt wordt verbouwd;

3° ten slotte wordt, na toepassing van 1° en 2°, in voorkomend geval de hoeveelheid meststoffen die op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond mag opgebracht worden, nog aangepast op basis van een gebruiksovereenkomst als vermeld in artikel 41bis, § 9, of op basis van een maatregel of reductie als vermeld in artikel 62.

§7. De oplegging van de maatregelen, vermeld in paragraaf 3 en 4 gebeurt van rechtswege. De beoordeling van de naleving van de maatregelen, vermeld in dit artikel, gebeurt door de Mestbank. De Mestbank vermeldt het resultaat van deze beoordeling via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De landbouwer kan tegen het resultaat van deze beoordeling bezwaar indienen uiterlijk op 15 maart van het betrokken jaar. In afwijking hiervan wordt, als voor een bepaald bedrijf op 15 februari van een bepaald jaar het resultaat van deze beoordeling nog niet vermeld wordt op het door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket, voor de betrokken landbouwer de termijn om bezwaar in te dienen verlengd tot de dertigste dag nadat het resultaat van deze beoordeling voor zijn bedrijf op het internetloket vermeld werd. Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank.

Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending, vermeld in het eerste lid. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

§8. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder winterjaar verstaan de periode van 1 juli van het jaar X-1 tot 30 juni van het jaar X.

De Vlaamse Regering kan nadere regels stellen betreffende de uitvoering van dit artikel.
 ”;
 2° paragraaf 9 tot en met 11 worden opgeheven.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd door het decreet van 26 april 2024, wordt een nieuw artikel 14bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 14bis. §1. Een landbouwer kan een verlaging krijgen van de bemestingsvermindering, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 1°, als hij een of meerdere goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, naleeft.

De verlaging van de bemestingsvermindering, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 1°, wordt, op percelen waarop een nitraatgevoelige hoofdteelt wordt verbouwd, beperkt, zodat, de bemestingsvermindering op percelen waarop een nitraatgevoelige hoofdteelt wordt verbouwd steeds:

- 1° minstens 5% bedraagt voor percelen gelegen in gebiedstype 2;
- 2° minstens 10% bedraagt voor percelen gelegen in gebiedstype 3.

De goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken die in aanmerking komen voor een verlaging van de bemestingsvermindering, zijn bodem-, teelt- en bemestingspraktijken waarvan wetenschappelijk onderbouwd is dat deze een positief effect hebben op de waterkwaliteit.

§2. De volgende maatregelen worden beschouwd als een goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk, die in aanmerking komen voor een verlaging van de bemestingsvermindering, vermeld in paragraaf 1:

- 1° het inzaaien van een vanggewas uiterlijk op 15 september;
- 2° het inzaaien van een vanggewas uiterlijk op 15 oktober.

De hoogte van de bemestingsvermindering, uitgedrukt in percent, na toepassing van een goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk, is vermeld in onderstaande tabel. De tabel is gespecificeerd per gebiedstype en naar gelang het een perceel betreft waarop al of niet een nitraatgevoelige hoofdteelt verbouwd wordt:

Betreffende praktijk	Hoogte van de bemestingsvermindering					
	GBT 1		GBT 2		GBT3	
	N-NG	NG	N-NG	NG	N-NG	NG
Vanggewassen ingezaaid uiterlijk 15 september	0	0	0	-10	-5	-20
Vanggewas ingezaaid uiterlijk 15 oktober	0	-5	-5	-20	-15	-30

Voor de toepassing van dit artikel wordt begrepen onder:

- 1° GBT 1: gebiedstype 1;
- 2° GBT 2: gebiedstype 2;
- 3° GBT 3: gebiedstype 3;
- 4° N-NG: niet-nitraatgevoelige teelt;
- 5° NG: nitraatgevoelige teelt.

§3. Voor de toepassing van de goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk, als vermeld in paragraaf 2, eerste lid, 1° en 2°, gelden de volgende voorwaarden:

1° op het perceel in kwestie wordt uiterlijk op de overeenkomstige uiterlijke datum een vanggewas ingezaaid;
2° het vanggewas in kwestie wordt minstens aangehouden gedurende de periode als vermeld in artikel 14, §3, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§4. De landbouwer die een of meerdere goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, wil toepassen, vermeldt in de verzamelaanvraag, per perceel, welke goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk hij toepast.

De landbouwer past, op het perceel, waarop hij in de verzamelaanvraag heeft aangegeven een goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk toe te passen, de voor de betreffende praktijk opgenomen specifieke voorwaarden toe.

§5. Een landbouwer die een verlaging kreeg van de bemestingsvermindering, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 1°, op basis van het uitvoeren van een of meerdere goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, en waarvan in een periode van vijf kalenderjaren, minstens tweemaal, is vastgesteld dat hij de voorwaarden van de goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, die hij ging toepassen, niet heeft nageleefd, kan in een kalenderjaar volgend op een kalenderjaar waarin voor een tweede of volgende maal vastgesteld werd dat de voorwaarden niet werden nageleefd, geen verlaging krijgen van de bemestingsvermindering, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 1°, voor alle percelen waarop een hoofdteelt wordt verbouwd, die behoort tot dezelfde teeltgroep, als vermeld in artikel 13, §2, eerste lid, als de teelt die als hoofdteelt verbouwd werd op een perceel waarop in het vorige kalenderjaar een goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk werd toegepast, op basis waarvan de landbouwer een verlaging kreeg van de bemestingsvermindering, en waarvan is vastgesteld dat de landbouwer de voorwaarden niet heeft nageleefd.

§6. De Vlaamse Regering kan de lijst met goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken die in aanmerking komen voor een verlaging van de bemestingsvermindering, als vermeld in paragraaf 2, aanvullen. De Vlaamse Regering neemt hiervoor, vóór 15 februari 2025, de nodige initiatieven tot aanvulling van de lijst met goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, zodat deze al in het jaar 2025 toegepast kunnen worden. Voorafgaandelijk aan de behandeling door de Vlaamse Regering worden nieuwe goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, voorgelegd aan het opvolgingsorgaan.

Voor elke nieuwe goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk die in aanmerking komt voor een verlaging van de bemestingsvermindering zal minstens:

1° bepaald worden voor welke teelt of teelten de praktijk toegepast kan worden;
2° bepaald worden hoeveel de bemestingsvermindering, uitgedrukt in percent en per veelvoud van 5, nog bedraagt na toepassing van de betreffende praktijk. Bij het bepalen van de verlaging van de bemestingsvermindering die aan een praktijk verbonden wordt, moet er rekening mee worden gehouden dat, op basis van de meest actuele wetenschappelijke inzichten, de praktijk in kwestie minstens een reductie van de stikstofverliezen realiseert die gelijk is aan de reductie van de stikstofverliezen die veroorzaakt wordt door het percentage van de bemestingsvermindering waarvoor men op basis van de praktijk in kwestie een verlaging krijgt;
3° een nadere omschrijving gegeven worden van de praktijk in kwestie, en van de wijze waarop de praktijk in kwestie aangevraagd en gestaafd moet worden.

De Vlaamse Regering evalueert in 2025 de goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, vermeld in paragraaf 2, en beoordeelt hierbij minstens de toepasbaarheid, het effect op de reductie van de stikstofverliezen en de controleerbaarheid en handhaafbaarheid van de vermelde praktijken. Indien nodig past de Vlaamse Regering, op basis van haar evaluatie, de goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, vermeld in paragraaf 2, aan.

§7. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen aangaande de toepassing van dit artikel en kan hierbij onder meer:

1° de bepalingen aangaande de goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken, vermeld in paragraaf 2, wijzigen;

2° nader bepalen op welke wijze de landbouwer kan meedelen welke goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken hij gaat toepassen;

3° bepalen op welke wijze en onder welke voorwaarden nieuwe goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken vastgelegd kunnen worden;

De Vlaamse Regering kan, voor goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken waarvoor de na te leven voorwaarden, geheel of gedeeltelijk overeenkomen met voorwaarden die, in het kader van dit decreet of het landbouwbeleid reeds opgelegd worden voor het bekomen van voordelen of het vermijden van beperkingen of die ook opgenomen zijn in beheerovereenkomsten, agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen, nadere regels bepalen. Deze nadere regels kunnen onder meer betrekking hebben op een aanpassing van de voorwaarden van de betrokken goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk en op de hoogte van de bemestingsvermindering die met de betrokken goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijk wordt gerealiseerd.”.

Art. 14. Artikel 15, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 24 mei 2019, wordt vervangen door wat volgt:

“§ 1. Onverminderd de bepalingen van artikel 13 en van de artikelen 61 tot en met 72 worden nitraatresidudrempelwaarden vastgesteld.

De volgende elf types nitraatresidudrempelwaarden worden onderscheiden:

Nitraat residu type	Teelttype	Bodemtype	In gebiedstype 2 en 3		In gebiedstype 0 en 1	
			eerste drempel waarde	tweede drempel waarde	eerste drempel waarde	tweede drempelwaarde
1	Gras	Zand of Niet-zand	60	85	80	115
2	Maïs	Zand	65	95	80	115
3	Maïs	Niet-zand	75	105	85	120
4	Granen	Zand	65	95	80	115
5	Granen	Niet-zand	75	105	80	115
6	Aardappelen	Zand of Niet-zand	85	120	90	130

7	Specifieke teelten	Zand of Niet-zand	85	120	90	130
8	Suikerbieten en voederbieten	Zand	60	85	80	115
9	Suikerbieten en voederbieten	Niet-zand	70	100	80	115
10	Overige teelten met inbegrip van voederkool en bladrammenas	Zand	65	95	80	115
11	Overige teelten met inbegrip van voederkool en bladrammenas	Niet-zand	75	105	80	115

Het teelttype als vermeld in de tabel in het tweede lid betreft de hoofdteelt die op het betrokken perceel, overeenkomstig de verzamelaanvraag, geteeld zal worden, tenzij de hoofdteelt in dat jaar wordt gevolgd door een specifieke teelt of door de teelt van aardappelen. In voorkomend geval wordt voor de toepassing van de tabel, vermeld in het tweede lid, rekening gehouden met de specifieke teelt of de teelt van aardappelen, die op dat perceel als nateelt uitgevoerd zal worden.”.

Art. 15. Aan artikel 15 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 24 mei 2019 en gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 en paragraaf 3 worden vervangen door wat volgt:

“§ 2. De Mestbank kan jaarlijks het nitraatresidu laten bepalen op percelen landbouwgrond gelegen in het Vlaamse Gewest.

De Mestbank bepaalt de percelen landbouwgrond waarvan het nitraatresidu bepaald moet worden en selecteert hierbij vooral percelen gelegen buiten gebiedstype 0 of percelen gelegen binnen gebiedstype 0 die in de afstroomzone liggen van een meetput van het freatisch grondwatermeetnet in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij, of van het meetpunt voor oppervlaktewater van het MAP-meetnet oppervlaktewater in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij, waar de drempel van 50 mg nitraat per liter werd overschreden.

De Mestbank zorgt ervoor dat de landbouwer tot wiens bedrijf het betreffende perceel behoort minstens een week voor de bemonstering in kennis wordt gesteld van de dag waarop de bemonstering zal uitgevoerd worden en van het perceel waarop de nitraatresidubepaling zal gebeuren via een door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket.

De landbouwer die in een bepaald kalenderjaar nog niet verplicht is om een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren, maar dit wenst te doen, meldt dit aan de Mestbank, uiterlijk op 31 mei, via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. Een landbouwer kan deze melding tot uiterlijk 31 mei intrekken. Elke landbouwer die op 1 juni een niet-ingetrokken melding heeft, is verplicht om dat kalenderjaar de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren.

Onverminderd de nitraatresidubepalingen, opgelegd in uitvoering het vierde lid, kan de Mestbank een landbouwer opleggen in opdracht en op kosten van de landbouwer in kwestie door een erkend laboratorium een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau te laten uitvoeren, met dien verstande dat de Mestbank er voor zorgt dat een landbouwer die de maatregelen, als vermeld in paragraaf 11, moet toepassen, minstens elke vijf jaar een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau laat uitvoeren.

§3. Voor percelen met een hoog koolstofgehalte werkt de Vlaamse Regering, in afwijking van paragraaf 1, een regeling uit.

De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de wijze waarop het hoge koolstofgehalte, vastgesteld moeten worden en wat het effect van het hoge koolstofgehalte is, op de nitraatresidudrempelwaarden, vermeld in paragraaf 1.

De Vlaamse Regering kan hierbij een onderscheid maken tussen onder meer bepaalde teelten en bepaalde bodemtexturen.”;

2° in paragraaf 4 wordt het getal “14” vervangen door het getal “15”;

3° paragraaf 8 wordt vervangen door wat volgt:

“§8. Een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren en dit niet heeft laten uitvoeren, of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, wordt voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld met een landbouwer waarbij uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraat-residudrempelwaarde van het bedrijf, of, in geval er in het betreffende kalenderjaar sprake was van weersomstandigheden, als vermeld in artikel 64, §7, dat de overschrijding groter was dan de, overeenkomstig artikel 64, §7, verhoogde overeenkomstige tweede nitraatresidudrempelwaardes.”;

4° paragraaf 10 en paragraaf 11 worden vervangen door wat volgt:

“§10. Als uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidudrempel-waarde van het bedrijf en kleiner dan of gelijk aan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het bedrijf, moet het betreffende bedrijf, vanaf het jaar X + 1 de volgende maatregelen naleven:

1° een bemestingsplan bijhouden voor al de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond;

2° teeltfiches bijhouden voor alle teelten die in het betrokken jaar op het bedrijf verbouwd worden.

De maatregelen, vermeld in het eerste lid, vervallen op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin de landbouwer een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren waarvan het resultaat positief is als vermeld in paragraaf 9 en uiterlijk op 1 januari van het vijfde jaar volgend op het laatste jaar waarin, voor het bedrijf in kwestie, opgelegd was een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren.

§11. Er worden vanaf het jaar X+1 maatregelen opgelegd aan een bedrijf waarvoor:

1° hetzij uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het bedrijf;

2° hetzij voldaan is aan de twee volgende voorwaarden:

- a) uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidudrempel-waarde van het bedrijf;
- b) uit het resultaat van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X – 1, het jaar X – 2, het jaar X-3 of het jaar X - 4, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidudrempel-waarde van het bedrijf.

De bedrijven, vermeld in het eerste lid, moeten vanaf het jaar X + 1 de volgende maatregelen naleven:

1° een bemestingsplan bijhouden voor al de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond;

2° teeltfiches bijhouden voor alle teelten die op het bedrijf verbouwd worden;

3° zich laten begeleiden door een gekwalificeerde adviesinstantie. Het bedrijf volgt de adviezen van de gekwalificeerde adviesinstantie op, met dien verstande dat de adviezen en de opvolging van deze adviezen niet mogen afwijken van de bepalingen van dit decreet;

4° kan het betreffende bedrijf geen gebruik maken van de mogelijkheid, vermeld in artikel 14bis om een verlaging te krijgen van de bemestingsvermindering, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 1°.

De maatregel, vermeld in het tweede lid, 4°, wordt enkel opgelegd aan bedrijven, als vermeld in het eerste lid, 1°, en op voorwaarde dat, als in het kalenderjaar X er sprake was van weersomstandigheden, als vermeld in artikel 64, §7, de overschrijding groter was dan de, overeenkomstig artikel 64, §7, verhoogde overeenkomstige tweede nitraatresidudrempelwaardes.

De maatregelen, vermeld in het tweede lid, vervallen op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin de landbouwer een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren waarvan het resultaat positief is als vermeld in paragraaf 9 en uiterlijk op 1 januari van het vijfde jaar volgend op het laatste jaar waarin, voor het bedrijf in kwestie, opgelegd was een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren.”;

5° er wordt een paragraaf 15 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§15. De Vlaamse Regering kan voor percelen waarop gelijktijdig meerdere teelten verbouwd wordt nadere bepalen aan welk teelttype, als vermeld in de tabel, vermeld in paragraaf 1, dergelijke percelen toegewezen moeten worden.

In afwijking van dit artikel kan de Vlaamse Regering voor biologische bedrijven en zelfpluk bedrijven waarvan de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond minder dan 5 hectare bedraagt en waar meer dan 3 nitraatresidutypes van toepassing zijn, de bepalingen aangaande het uitvoeren en beoordelen van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau wijzigen.”.

Art. 16. In artikel 18 van het hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, paragraaf 1, wordt aan het vierde lid de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, voor alle of bepaalde aspecten

in toepassing van dit decreet, de datum van 30 juni verlaten, en kan hieraan bepaalde voorwaarden koppelen.”.

Art. 17. Artikel 21 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010 en 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 21. Het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen: 1° is verboden binnen de gebieden, vermeld in artikel 1.3.2.2., §1, 1°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018; 2° is verboden op de beschermingsstroken, vermeld in artikel 1.3.2.2. van voormeld decreet; 3° gebeurt, in het geval van een oeverzone, vastgelegd in een goedgekeurd oeverzoneproject, als vermeld in artikel 1.3.2.1 van voormeld decreet, overeenkomstig de bepalingen die in het oeverzoneproject in kwestie, bepaald zijn.”.

Art. 18. Aan artikel 22 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt aan het derde lid een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° pluimveemest afkomstig van een bedrijf dat de biologische productie toepast voor het houden van pluimvee, en waarbij deze pluimveemest

- a) opgebracht wordt op grasland;
- b) opgebracht wordt op graan, waarna de opgebrachte meststoffen met gebruik van een wiedege ingewerkt worden.”;

2° aan paragraaf 1 wordt een negende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van dit artikel, ook andere opbrengingsmethodes toestaan, op voorwaarde dat deze minstens een even grote emissiebeperking realiseren.”;

3° paragraaf 2 wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“§2. Bij het opbrengen van kunstmest, moet, bij de buitenste werkgang, het bemesten gebeuren met een kantenstrooier, voor wat betreft het opbrengen van vaste kunstmest, en met een toestel dat uitgerust is met een driftreducerende techniek voor wat betreft het opbrengen van vloeibare kunstmest.

De Vlaamse Regering kan nader omschrijven waaraan een kantenstrooier en een driftreducerende techniek, als vermeld in het eerste lid, moet voldoen en kan in afwijking van het eerste lid, ook andere technieken dan een opbrenging met een kantenstrooier of met een toestel met driftreducerende technieken, toelaten als deze de opgebrachte kunstmest ook voldoende gericht kunnen opbrengen.”.

Art. 19. In artikel 23, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd door het decreet van 12 juni 2015, wordt de zinsnede “met een opslagcapaciteit groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅” opgeheven.

Art. 20. Aan artikel 24 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “of andere gebruikers” toegevoegd;

2° paragraaf 3, eerste lid, wordt vervangen door wat volgt:

“Elke uitbater van een mestverzamel punt, en elke uitbater van een bewerkings- of verwerkingseenheid, met een bewerkings- of verwerkingscapaciteit voor dierlijke mest of

andere meststoffen, van meer dan 300 kg P₂O₅ per jaar dient een register bij te houden met betrekking tot de in zijn uitbating verhandelde dierlijke mest en andere meststoffen en met betrekking tot alle producten die in de bewerkings- of verwerkingsinstallatie mee bewerkt of verwerkt worden.”;

3° in paragraaf 6 wordt tussen de woorden “bedrijf ontvangt” en de woorden “en gebruikt”, de zinsnede “,overdraagt aan een derde,” ingevoegd.

Art. 21. Aan de tabel in artikel 27, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de rij

“

Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 10.000 kg melk/jaar	43	131
--	----	-----

”

wordt vervangen door de volgende rijen:

”

Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 10.000 tot maximaal 10.250 kg melk/jaar	43	131
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 10.250 tot maximaal 10.500 kg melk/jaar	43,5	133
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 10.500 tot maximaal 10.750 kg melk/jaar	44,5	135
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 10.750 tot maximaal 11.000 kg melk/jaar	45	137
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 11.000 tot maximaal 11.250 kg melk/jaar	46	139
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 11.250 tot maximaal 11.500 kg melk/jaar	46,5	141
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 11.500 tot maximaal 11.750 kg melk/jaar	47,5	143
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 11.750 tot maximaal 12.000 kg melk/jaar	48	145
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 12.000 tot maximaal 12.250 kg melk/jaar	49	147
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 12.250 tot maximaal 12.500 kg melk/jaar	49,5	149
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 12.500 tot maximaal 12.750 kg melk/jaar	50,5	151
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 12.750 tot maximaal 13.000 kg melk/jaar	51	153

Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 13.000 tot maximaal 13.250 kg melk/jaar	52	155
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 13.250 tot maximaal 13.500 kg melk/jaar	52,5	157
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 13.500 tot maximaal 13.750 kg melk/jaar	53,5	159
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 13.750 tot maximaal 14.000 kg melk/jaar	54	161
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 14.000 tot maximaal 14.250 kg melk/jaar	55	163
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 14.250 tot maximaal 14.500 kg melk/jaar	55,5	165
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 14.500 tot maximaal 14.750 kg melk/jaar	56,5	167
Melkkoeien met een melkproductie hoger dan 14.750	57	169

”;

2° de rij

”

Zoogkoeien	25	65
------------	----	----

” wordt vervangen door de rij

”

Zoogkoeien	31	75
------------	----	----

”.

Art. 22. In artikel 28, §1, tweede lid, 1° en 2°, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt de zinsnede “die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken” telkens vervangen door de zinsnede “agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken en met de beperkingen aangaande het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen, overeenkomstig de artikelen 1.3.2.1. en 1.3.2.2. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018”.

Art. 23. Aan artikel 29 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, vierde lid, worden tussen het woord “bedraagt” en het woord “is” de woorden “of indien het bedrijf een bedrijf dat de biologische productie toepast betreft” ingevoegd;

2° in paragraaf 2 wordt tussen het vijfde en het zesde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, voor bedrijven die voor de afzet van hun dierlijke mestproductie op een duurzame manier samenwerken met andere landbouwers uit de omgeving, een afwijkende regeling uitwerken voor het bepalen van de te verwerken hoeveelheid.”;

3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd die luidt als volgt:

“§5. Vanaf een door de Vlaamse Regering te bepalen datum en uiterlijk op 31 december 2026 beschikken mestbewerkings- en mestverwerkingsinstallaties over een kwaliteitsborgingssysteem, dat zowel de op hun uitbating geproduceerde meststoffen, als het productieproces dat hieraan ten gronde ligt, waarborgt.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat, voor de hoeveelheden Vlaamse dierlijke mest die verwerkt zijn op een bewerkings- of verwerkingseenheid waarvan de uitbater de kwaliteit niet kan waarborgen, via een kwaliteitsborgingssysteem als vermeld in het eerste lid, er geen of minder mestverwerkingscertificaten uitgereikt worden.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat het kwaliteitsborgingssysteem, vermeld in het eerste lid, gevalideerd moet worden en kan ter delging van de kosten hiervan, een bedrag aan de uitbater van de mestbewerkings- of verwerkingsinstallatie opleggen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over het kwaliteitsborgingssysteem, als vermeld in het eerste lid, onder meer inzake de wijze waarop de kwaliteit van de producten en productieprocessen wordt gewaarborgd, op welke aspecten deze waarborging slaat en op welke wijze de uitbater de gegevens hiervan overmaakt aan de Mestbank.”.

Art. 24. In artikel 34, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 26 januari 2024, wordt tussen het negende en het tiende lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de toepassing van dit artikel, wordt:

1° begrepen onder een personenvennootschap: een van de volgende types van vennootschappen:

- a) de vennootschap onder firma;
- b) de commanditaire vennootschap;
- c) een besloten vennootschap waarvan alle aandelen op naam van natuurlijke personen zijn;
- d) een naamloze vennootschap waarvan alle aandelen op naam van natuurlijke personen zijn;

2° een maatschap waarvan alle leden van de maatschap natuurlijke personen zijn, beschouwd als een groepering, met dien verstande dat elke wijziging van de leden van de maatschap, beschouwd wordt als een overname van nutriëntenemissierechten, waarbij 25% van de nutriëntenemissierechten van de landbouwer geannuleerd wordt als vermeld in het eerste lid, 1°, tenzij elk lid van de maatschap na de wijziging hetzij al een lid was van de maatschap voor de wijziging, hetzij de echtgenoot, echtgenote, of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van een lid van de maatschap voor de wijziging. De wijziging van de leden van de maatschap wordt met een beveiligde zending aan de Mestbank gemeld binnen negentig dagen na de wijziging.”.

Art. 25. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Als in één of meer afstroomzones de waterkwaliteitsdoelstellingen niet gehaald worden, gelden vanaf 1 januari 2027, de volgende maatregelen:

1° in afwijking van artikel 15, §1, tweede lid, gelden in gebiedstype 2 en 3, voor de teelttypes maïs, aardappelen en specifieke teelten, verlaagde nitraatresidurempelwaarden;

2° op percelen in gebiedstype 3 waarop als hoofdteelt een nitraatgevoelige teelt wordt verbouwd, is, in afwijking van artikel 13, §9, de hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg werkzame stikstof per hectare en in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, die op jaarbasis opgebracht mag worden, maximaal gelijk aan 100% van de hoeveelheid stikstof, uitgedrukt in kg werkzame stikstof per hectare en in kg stikstof uit dierlijke mest per hectare, die op dat perceel mag opgebracht worden, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet;

3° op percelen in gebiedstype 3 waarop als hoofdteelt maïs wordt verbouwd, wordt, in afwijking van artikel 14, §4, 1°, e), de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, die mag opgebracht worden met toepassing van dit decreet en de van toepassing zijnde beheerovereenkomsten, agromilieue- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken, met 35% verminderd.

De Vlaamse Regering bepaalt de verlaagde nitraatresidurempelwaarden, als vermeld in het eerste lid, 1°.

De maatregel, vermeld in het eerste lid, 2°, is niet van toepassing:

1° op bio-percelen;

2° op percelen waarop uitsluitend meststoffen type 1 opgebracht worden.

De bepalingen van artikel 14, §6, en volgende, zijn van overeenkomstige toepassing op de bemestingsvermindering, als vermeld in het eerste lid, 3°.

Afstroomzones waar de waterkwaliteitsdoelstelling, als vermeld in het eerste lid, niet gehaald wordt zijn de afstroomzones waarvoor op 1 januari 2027 uit metingen van de in de betrokken afstroomzone gelegen meetpunten van het MAP-meetnet oppervlaktewater in landbouwgebied of meetputten van het freatisch grondwatermeetnet in landbouwgebied, blijkt dat de normen, vermeld in Bijlage I van de Nitraatrichtlijn, niet gehaald worden.”.

Art. 26. Aan artikel 41bis van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord “beheersovereenkomst” vervangen door het woord “overeenkomst”;

2° er wordt een paragraaf 5/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§5/1. Met behoud van de toepassing van paragraaf 1, eerste lid en van artikel 41ter kunnen landbouwers, met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden op landbouwgronden in VEN, vrijwillig op een of meerdere van de tot hun bedrijf behorende percelen landbouwgrond die gelegen zijn in VEN, het bemestingsverbod met uitzondering van bemesting door rechtstreeks uitscheiding bij begrazing, waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis worden toegelaten, toepassen.

De Vlaamse Regering werkt hiervoor een regeling uit en voorziet hiervoor, binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten en overeenkomstig de Europese regels inzake staatssteun, een vergoeding ter compensatie van de inkomstenverliezen. Aan de Vlaamse Regering wordt, vóór 15 februari 2025, een besluit voorgelegd zodat deze regeling al in het jaar 2025 kan toegepast worden.”.

Art. 27. Aan artikel 43 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden "uitbouw en de" opgeheven;

2° in punt 5° wordt het woord "waterkwaliteitsgroepen" vervangen door het woord "gebiedscoalities";

3° er wordt een punt 11° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"11° een grondgebonden of lokaal verankerde dierlijke mestproductie."

Art. 28. Aan artikel 47, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de registratie van gewestgrensoverschrijdende bedrijven die dieren gewestgrensoverschrijdend laten grazen op eigen landbouwgronden en met betrekking tot de gegevens die de betrokken Gewesten in dit kader verzamelen en uitwisselen."

Art. 29. Aan artikel 49, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° het vervoer gebeurt door de aanbieder of de afnemer met een trekkend voertuig waarvan hij eigenaar is. Bij elk vervoer van vloeibare dierlijke mest, bij elk vervoer als vermeld in het eerste lid, 3°, f) of bij elk vervoer waarbij de bestemming een mestzak is, is tijdens het vervoer een AGR-GPS-systeem aanwezig in het trekkend voertuig dat het vervoer uitvoert en wordt tijdens het vervoer het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van het betreffende transport gewaarborgd is."

2° in het tweede lid wordt het punt 6° opgeheven;

3° het vierde, vijfde en zesde lid worden vervangen door wat volgt:

"Vanaf 1 juli is tijdens elk vervoer van vloeibare dierlijke mest, van het type, als vermeld in het eerste lid, 3°, a), een AGR-GPS-systeem aanwezig in het trekkend voertuig dat het vervoer uitvoert en wordt tijdens het vervoer het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van het betreffende transport gewaarborgd is."

In afwijking van het eerste en het tweede lid gebeurt vanaf 1 juli van elk kalenderjaar het vervoer van vloeibare dierlijke mest naar een perceel, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop een teelt wordt verbouwd die geen blijvende teelt en geen grasland is, overeenkomstig artikel 48.

De afwijking, vermeld in het vijfde lid, geldt niet voor exploitaties die over een vrijstelling als vermeld in artikel 14, §5, beschikken."

Art. 30. Aan artikel 61, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 9 wordt vervangen door wat volgt:

"§9. De begeleiding van een landbouwer door een adviesinstantie die gebeurt in het kader van dit decreet heeft tot doel de waterverontreiniging door nitraten en fosfaten uit agrarische bronnen te verminderen en verdere verontreiniging van die aard te voorkomen evenals bij te dragen tot de overige doelstellingen van dit decreet, vermeld in artikel 2, eerste lid."

De adviesinstantie bekijkt hiervoor:

- 1° het bemestingsplan van het betrokken bedrijf. Als het bedrijf over geen bemestingsplan beschikt, wordt er eerst een bemestingsplan opgemaakt;
- 2° de gegevens van de bodemstaalnames, bemestingsadviezen en nitraatresiduesresultaten van de landbouwgronden die de landbouwer in kwestie in gebruik heeft;
- 3° de gegevens die over het bedrijf van de betrokken landbouwer op het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket beschikbaar zijn;
- 4° het bedrijfsmanagement dat op het bedrijf in kwestie gevoerd wordt;
- 5° in voorkomend geval alle andere relevante informatie.

De adviesinstantie analyseert de gegevens, vermeld in het tweede lid, en kijkt op welke aspecten de landbouwer de nutriëntenverliezen extra kan verminderen en kan bijdragen tot de doelstellingen, vermeld in het eerste lid. De adviesinstantie formuleert op basis van de uitgevoerde analyse een aantal aanbevelingen op maat van het bedrijf in kwestie. Als de landbouwer meent dat hij de aanbevelingen niet kan nakomen, motiveert hij waarom dit niet mogelijk is en koppelt hierover terug met de adviesinstantie. De adviesinstantie beoordeelt deze motivering en past in voorkomend geval de gedane aanbevelingen aan. De landbouwer dient de, in voorkomend geval aangepaste aanbevelingen, te volgen.

De aanbevelingen, vermeld in het derde lid, hebben ten minste betrekking op:

- 1° het oordeelkundig gebruiken van meststoffen. De aanbeveling vermeldt ook een aantal concrete manieren waarop de landbouwer het oordeelkundig gebruik van meststoffen kan realiseren. Onder het oordeelkundig gebruiken van meststoffen wordt minstens begrepen:
 - a) bemesten met de juiste mestsoort;
 - b) bemesten aan de juiste dosis;
 - c) bemesten op het juiste tijdstip;
 - d) bemesten met de juiste bemestingstechniek;
 - e) bemesten op de juiste plaats;
 - f) keuze van het juiste teeltplan of teeltrotatie;
- 2° het toepassen, optimaliseren en stimuleren van vanggewassen en van duurzame bemestingspraktijken, teelttechnieken en teeltrotaties;
- 3° de aan- en afvoer van meststoffen naar en van het bedrijf en de opslagmogelijkheden op het bedrijf;
- 4° in geval op het betrokken bedrijf er een dierlijke mestproductie is, de productie van dierlijke mest op het betrokken bedrijf en de mogelijkheden om de dierlijke mestproductie en de emissie ten gevolge van de dierlijke mestproductie te verminderen.

De aanbevelingen, vermeld in het vierde lid, de gegevens aangaande de acties die de landbouwer in kwestie genomen heeft om de gedane aanbevelingen te volgen en alle andere resultaten van de gedane begeleiding worden op eenvoudig verzoek aan de Mestbank ter beschikking gesteld en toegelicht.

De Vlaamse Regering zal de nadere regels vaststellen ter uitvoering van dit artikel en:

- 1° kan bepalen waaraan een persoon of instantie moet voldoen om als adviesinstantie, als vermeld in deze paragraaf, te worden beschouwd, over welke expertise op het gebied van bemesting, bodem, water, milieu en landbouw de betrokkenen moeten beschikken en wat de nadere eisen zijn waaraan een persoon of instantie moet voldoen om begeleiding in uitvoering van dit decreet te kunnen geven;
- 2° kan een controlesysteem opstellen voor het toezicht op de adviesinstanties die begeleiding in uitvoering van dit decreet geven;

3° kan de nadere regels bepalen aangaande de wijze waarop begeleiding aangevraagd wordt en aangaande de wijze waarop de gegevens aangaande de begeleiding overgemaakt worden aan de betrokken landbouwers en aan de Mestbank;
4° kan aan de adviesinstanties die begeleiding in uitvoering van dit decreet willen geven, een bedrag opleggen ter delgen van de kosten die ten gevolge van punt 1° tot en met punt 3° gemaakt worden.”;

2° er wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:
“§10. De bemestingsadviezen die opgemaakt worden in het kader van dit decreet hebben tot doel de waterverontreiniging door nitraten en fosfaten uit agrarische bronnen te verminderen en verdere verontreiniging van die aard te voorkomen evenals bij te dragen tot de overige doelstellingen van dit decreet, vermeld in artikel 2, eerste lid.

De Vlaamse Regering zal de nadere regels vaststellen ter uitvoering van dit artikel en:
1° kan bepalen welke personen of instanties met expertise op het gebied van bemesting, bodem, water, milieu en landbouw de bemestingsadviezen in het kader van dit decreet, kunnen opmaken en kan de nadere eisen bepalen waaraan voldaan moet zijn opdat een persoon of instantie bemestingsadviezen in uitvoering van dit decreet kan geven;
2° zal de nadere eisen bepalen waaraan een bemestingsadvies in uitvoering van dit decreet moet voldoen. De Vlaamse Regering kan hierbij bepalen
f) welke analyses uitgevoerd moeten worden voorafgaand aan de opmaak van het bemestingsadvies;
g) in welke periode het bemestingsadvies en de bijhorende analyses uitgevoerd moeten worden;
h) welke elementen in rekening gebracht moeten worden, en in voorkomend geval met welke waarde bepaalde elementen in rekening gebracht moeten worden;
i) op welke elementen het bemestingsadvies betrekking moet hebben;
j) welke vorm het bemestingsadvies moet aannemen;
3° kan een controlesysteem opstellen voor het toezicht op de personen of instanties die bemestingsadviezen in uitvoering van dit decreet opmaken;
4° kan de nadere regels bepalen aangaande de wijze waarop bemestingsadviezen aangevraagd worden en aangaande de wijze waarop de gegevens aangaande de bemestingsadviezen overgemaakt worden aan de betrokken landbouwers en aan de Mestbank;
5° kan aan de personen of instanties die bemestingsadviezen in uitvoering van dit decreet willen opmaken, een bedrag opleggen ter delgen van de kosten die ten gevolge van punt 1° tot en met punt 4° gemaakt worden.”.

Art. 31. In artikel 62bis, §2, §9 en §10, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij de decreten van 12 juni 2015, 18 december 2015 en 24 mei 2019, wordt de zinsnede “die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken” telkens vervangen door de zinsnede “agromilieu- en klimaatmaatregelen of ecoregelingen die de hoeveelheid meststoffen die op een perceel mag opgebracht worden, beperken en met de beperkingen aangaande het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van waterlopen, overeenkomstig de artikelen 1.3.2.1. en 1.3.2.2. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018”.

Art. 32. Aan artikel 63 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 16, tweede lid, wordt het woord “gecertificeerde” telkens vervangen door het woord “gekwalificeerde”;

2° er worden een paragraaf 19 en een paragraaf 20 toegevoegd die luiden, als volgt:

“§19. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan de landbouwer, die in een bepaald kalenderjaar, mits de naleving van één of meerdere goede bodem-, teelt of bemestingspraktijken, als vermeld in artikel 14, § 5, voor een of meerdere percelen een verlaging van de bemestingsvermindering, vermeld in artikel 14, §4, heeft gekregen, maar de goede bodem-, teelt of bemestingspraktijken, in kwestie niet nageleefd heeft.

De administratieve geldboete, vermeld in het eerste lid, bedraagt 250 euro vermenigvuldigd met het aantal hectares landbouwgrond waarvoor de landbouwer in kwestie, mits de naleving van één of meerdere goede bodem-, teelt of bemestingspraktijken, als vermeld in artikel 14, §5, een verlaging van de bemestingsvermindering, vermeld in artikel 14, §4, heeft gekregen, maar de goede bodem-, teelt of bemestingspraktijken, in kwestie niet nageleefd heeft.

Bij herhaling van een overtreding binnen de 5 jaar na het opleggen, via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, wordt het bedrag van de administratieve geldboete, berekend overeenkomstig deze paragraaf, verdubbeld.

§20. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan elke landbouwer bij wie, in een periode van vijf opeenvolgende kalenderjaren, minstens tweemaal een overschrijding van de tweede drempelwaarde is vastgesteld.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt onder een overschrijding van de tweede drempelwaarde, als vermeld in het eerste lid, begrepen dat uit het resultaat van de bedrijfsevaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen hoger is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidu-drempelwaarde van het bedrijf, berekend overeenkomstig artikel 15.

Een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren en dit niet heeft laten uitvoeren, of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, wordt voor de toepassing van deze paragraaf gelijkgesteld met een landbouwer waarbij uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen hoger is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het bedrijf.

De administratieve geldboete, als vermeld in het eerste lid, bedraagt 250 euro vermenigvuldigd met het aantal hectares landbouwgrond die voldoen aan elk van de volgende voorwaarden:

1° het betreft een perceel landbouwgrond dat in het kalenderjaar waarin voor de tweede maal een overschrijding van de tweede drempelwaarde is vastgesteld, behoorde het tot het bedrijf van de betrokken landbouwer;

2° het betreft een perceel landbouwgrond waarop een nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, als vermeld in artikel 15, §1, van toepassing was, dat in het kalenderjaar waarin voor de tweede maal een overschrijding van de tweede drempelwaarde is vastgesteld, in overschrijding was.

Een nitraatresidutype is in overschrijding als het resultaat van de nitraatresidubepaling uitgevoerd op een perceel waarop dit nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is, of, in geval voor één nitraatresidutype er nitraatresidubepalingen zijn uitgevoerd op meerdere percelen waarop dit nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is, het gemiddelde van de nitraatresidumetingen van de verschillende percelen, hoger was dan de gewogen gemiddelde tweede drempelwaarde voor dat nitraatresidutype. De gewogen gemiddelde tweede drempelwaarde voor dat nitraatresidutype wordt bepaald door de som te maken van enerzijds het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 0 of gebiedstype 1, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is, vermenigvuldigd met de tweede nitraatresidudrempelwaarde voor het betrokken nitraatresidutype voor de gebiedstypes 0 of 1 en anderzijds het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is, vermenigvuldigd met de tweede nitraatresidudrempelwaarde voor het betrokken nitraatresidutype voor de gebiedstypes 2 of 3. Het resultaat van deze som wordt vervolgens gedeeld door het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, ongeacht het gebiedstype, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is. Het resultaat van deze deling is de gewogen gemiddelde tweede drempelwaarde voor dat nitraatresidutype.

In geval van een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren en dit niet heeft laten uitvoeren, of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, wordt voor de toepassing van deze paragraaf, elk op zijn bedrijf aanwezig nitraatresidutype waarvoor hij, voor een of meerdere percelen waarvoor hij nitraatresidubepalingen moest uitvoeren, de nitraatresidubepalingen niet of niet volledig heeft uitgevoerd of heeft gehinderd, beschouwd als een nitraatresidutype in overschrijding.

Als binnen de 5 jaar na het opleggen, via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, terug een overschrijding van de tweede drempelwaarde is vastgesteld, wordt het bedrag van de administratieve geldboete, berekend overeenkomstig deze paragraaf, verdubbeld.”.

Art. 33. Aan artikel 64 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2024 , wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. In afwijking van artikel 63, §20, wordt geen administratieve geldboete gegeven aan de betrokkene, bij wie er, in het jaar waarin een overschrijding van de tweede drempelwaarde is vastgesteld, weersomstandigheden vastgesteld zijn waardoor de hoeveelheid nitraatstikstof die in het najaar nog in de bodem aanwezig was significant hoger was dan gemiddeld, en waarbij de grootteorde van de overschrijding van de overeenkomstige tweede nitraatresidudrempelwaarde niet groter was dan het effect van de vastgestelde weersomstandigheden.

De Vlaamse Regering bepaalt nader:

1° de criteria waaraan voldaan moet zijn opdat er sprake is van weersomstandigheden die een significant effect hadden op de hoeveelheid nitraatstikstof die in het najaar nog in de bodem aanwezig was. De Vlaamse Regering kan bepalen dat hiervoor een advies van de adviescommissie, vermeld in artikel 8, §10, vereist is;

2° de wijze waarop, voor een bepaald kalenderjaar vastgesteld moet worden dat er sprake is van weersomstandigheden, als vermeld in punt 1°;

3° de wijze waarop het effect van de voor een bepaald kalenderjaar vastgestelde weersomstandigheden, bepaald wordt.

De Vlaamse Regering kan hierbij een onderscheid maken tussen onder meer bepaalde gebieden, bepaalde gebiedstypes, bepaalde teelten, en bepaalde bodemtexturen.”.

Art. 34. Aan artikel 84 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 januari 2024, worden een paragraaf 30 tot en met 34 toegevoegd, die luiden als volgt:

§30. In afwijking van artikel 8, §3, eerste lid, geldt, in 2025, de uitzondering, als vermeld in artikel 8, §4, derde lid, zowel voor kunstmest en spuistroom als voor effluent, met dien verstande dat, bij de opbrenging van effluent, naast de voorwaarden, vermeld in artikel 8, §4, derde lid, ook al de volgende voorwaarden nageleefd moeten worden:

1° de meststoffen worden opgebracht op een perceel grasland of op een perceel waarop na een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt een vanggewas wordt verbouwd;

2° de hoeveelheid effluent die in de periode vanaf 1 juli tot en met 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 50 ton per hectare en tot maximum 36 kg werkzame N/ha.

3° de hoeveelheid effluent die na 31 augustus opgebracht wordt is beperkt tot 25 ton per hectare en tot maximum 10 kg werkzame N/ha.

4° het effluent maar mag opgebracht worden tot en met 15 oktober;

5° het vervoer van het effluent gebeurt met een trekkend voertuig dat is uitgerust met een AGR-GPS-systeem. Tijdens het transport wordt het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van de betreffende transporten gewaarborgd is.

§31. In afwachting van een bepaling door de Vlaamse Regering van de nadere regels rond begeleiding van landbouwers, als vermeld in artikel 61, §9, moeten landbouwers, bij wie een perceelsevaluatie of een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitgevoerd werd in het jaar 2024, worden de hieraan verbonden gevolgen, onder meer voor wat betreft de toekenning of oplegging van de vrijstellingen en maatregelen en andere gevolgen, opgelegd, op basis van de artikelen 14, 14bis en 15, zoals die van kracht zijn op 1 januari 2025, met dien verstande dat een landbouwer bij wie een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitgevoerd werd in het jaar 2024 en waarbij, op basis van de gemeten nitraatresiduwwaarden, blijkt dat de gewogen gemiddelde nitraatresidudrempelwaarde groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het bedrijf, zich vanaf het jaar 2025 moet laten begeleiden door een erkend praktijkcentrum.

De begeleiding, vermeld in het eerste lid, stopt als bij de landbouwer in kwestie bij een volgende nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen maximaal gelijk is aan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidu-drempelwaarde van het bedrijf.

Van zodra de Vlaamse Regering de nadere regels rond begeleiding van landbouwers heeft vastgelegd, in uitvoering van artikel 61, §9, van het Mestdecreet, moet de begeleiding, die gebeurt in uitvoering van deze paragraaf, in overeenstemming gebracht worden met de door de Vlaamse Regering vastgelegde nadere regels ter zake.

Een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, in 2024 een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren en dit niet heeft laten uitvoeren, of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, wordt voor de toepassing van deze paragraaf gelijkgesteld met een landbouwer waarbij uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraat-residu-drempelwaarde van het bedrijf.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder erkend praktijkcentrum : een praktijkcentrum als vermeld in artikel 2, 1°, van het ministerieel besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw, zoals laatst gewijzigd door het ministerieel besluit van 6 juli 2012.

§32. In afwijking van artikel 27, §1, bedragen de forfaitaire uitscheidingsnormen voor zoogkoeien:

1° voor het productiejaar 2025: 69 kg N per dier en per jaar en 27 kg P₂O₅ per dier en per jaar;

2° voor het productiejaar 2026: 72 kg N per dier en per jaar en 29 kg P₂O₅ per dier en per jaar.

§33. In afwijking van artikel 14, §2, geldt, voor de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes voor de kalenderjaren 2025 en 2026, de indeling als vermeld in de lijst die als bijlage 5 bij dit decreet is gevoegd.

§34. Voor feiten, gepleegd in het kalenderjaar 2024 of een eerder kalenderjaar, worden de administratieve geldboetes opgelegd op basis van de bepalingen van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 26 april 2024.”.

Art. 35. Aan hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een bijlage 5 toegevoegd, die bij dit decreet is gevoegd.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 36. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2025, met uitzondering van de artikelen 6 en 14 die in werking treden op 1 januari 2026.

BIJLAGE

bij het voorstel van decreet
tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003
betreffende het integraal waterbeleid,
gecoördineerd op 15 juni 2018,
en het Mestdecreet van 22 december 2006

Bijlage bij het voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006

Bijlage 5 bij het Mestdecreet van 22 december 2006

Bijlage 5 Aanduiding van de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes voor de kalenderjaren 2025 en 2026

AFSTROOMZONE	Gebiedstype
A0_G_L107_113	Gebiedstype 2
A0_G_L107_116	Gebiedstype 1
A0_G_L107_123	Gebiedstype 0
A0_G_L107_34	Gebiedstype 0
A0_G_L107_403	Gebiedstype 0
A0_G_L107_600	Gebiedstype 3
A0_G_L107_601	Gebiedstype 3
A0_G_L107_741	Gebiedstype 2
A0_G_L107_859	Gebiedstype 0
A0_G_L107_891	Gebiedstype 2
A0_G_L107_893	Gebiedstype 3
A0_G_L110_1100	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1022	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1030	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1086	Gebiedstype 1
A0_G_L111_1089	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1092	Gebiedstype 1
A0_G_L111_1102	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1104	Gebiedstype 0
A0_G_L217_0461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_0491	Gebiedstype 0
A0_G_L217_0961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1991	Gebiedstype 0

A0_G_L217_1993	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2461	Gebiedstype 3
A0_G_L217_2495	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2962	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2963	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2964	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2992	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3462	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3463	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3491	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3493	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3962	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3963	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3964	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3965	Gebiedstype 1
A0_G_L217_3994	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3997	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3998	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4462	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4991	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4992	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5461	Gebiedstype 2
A0_G_L217_5463	Gebiedstype 2
A0_G_L217_5464	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5466	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5467	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5468	Gebiedstype 2
A0_G_L217_5476	Gebiedstype 0

A0_G_L217_5477	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5478	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5479	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5486	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5487	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5498	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5499	Gebiedstype 0
A0_G_L219_1962	Gebiedstype 3
A0_G_L219_5469	Gebiedstype 1
A0_G_L221_5488	Gebiedstype 0
A0_G_L222_2463	Gebiedstype 0
A0_G_L222_2464	Gebiedstype 1
A0_G_L222_4961	Gebiedstype 1
A0_G_L222_5465	Gebiedstype 0
A0_VL05_102	Gebiedstype 0
A0_VL05_103	Gebiedstype 1
A0_VL05_104	Gebiedstype 1
A0_VL05_105	Gebiedstype 3
A0_VL05_106	Gebiedstype 2
A0_VL05_108	Gebiedstype 1
A0_VL05_110	Gebiedstype 1
A0_VL05_113	Gebiedstype 0
A0_VL05_114	Gebiedstype 0
A0_VL05_115	Gebiedstype 3
A0_VL05_116	Gebiedstype 2
A0_VL05_118	Gebiedstype 1
A0_VL05_119	Gebiedstype 0
A0_VL05_12	Gebiedstype 2
A0_VL05_121	Gebiedstype 0
A0_VL05_122	Gebiedstype 0
A0_VL05_124	Gebiedstype 0
A0_VL05_130	Gebiedstype 0

A0_VL05_131	Gebiedstype 0
A0_VL05_134	Gebiedstype 0
A0_VL05_135	Gebiedstype 1
A0_VL05_136	Gebiedstype 3
A0_VL05_137	Gebiedstype 1
A0_VL05_138	Gebiedstype 0
A0_VL05_14	Gebiedstype 1
A0_VL05_140	Gebiedstype 0
A0_VL05_141	Gebiedstype 3
A0_VL05_146	Gebiedstype 1
A0_VL05_148	Gebiedstype 1
A0_VL05_150	Gebiedstype 2
A0_VL05_152	Gebiedstype 1
A0_VL05_153	Gebiedstype 1
A0_VL05_159	Gebiedstype 0
A0_VL05_163	Gebiedstype 0
A0_VL05_166	Gebiedstype 1
A0_VL05_167	Gebiedstype 0
A0_VL05_17	Gebiedstype 0
A0_VL05_170	Gebiedstype 0
A0_VL05_171	Gebiedstype 0
A0_VL05_175	Gebiedstype 0
A0_VL05_177	Gebiedstype 0
A0_VL05_18	Gebiedstype 3
A0_VL05_180	Gebiedstype 3
A0_VL05_182	Gebiedstype 0
A0_VL05_188	Gebiedstype 0
A0_VL05_189	Gebiedstype 0
A0_VL05_191	Gebiedstype 0
A0_VL05_192	Gebiedstype 0
A0_VL05_193	Gebiedstype 0
A0_VL05_194	Gebiedstype 0

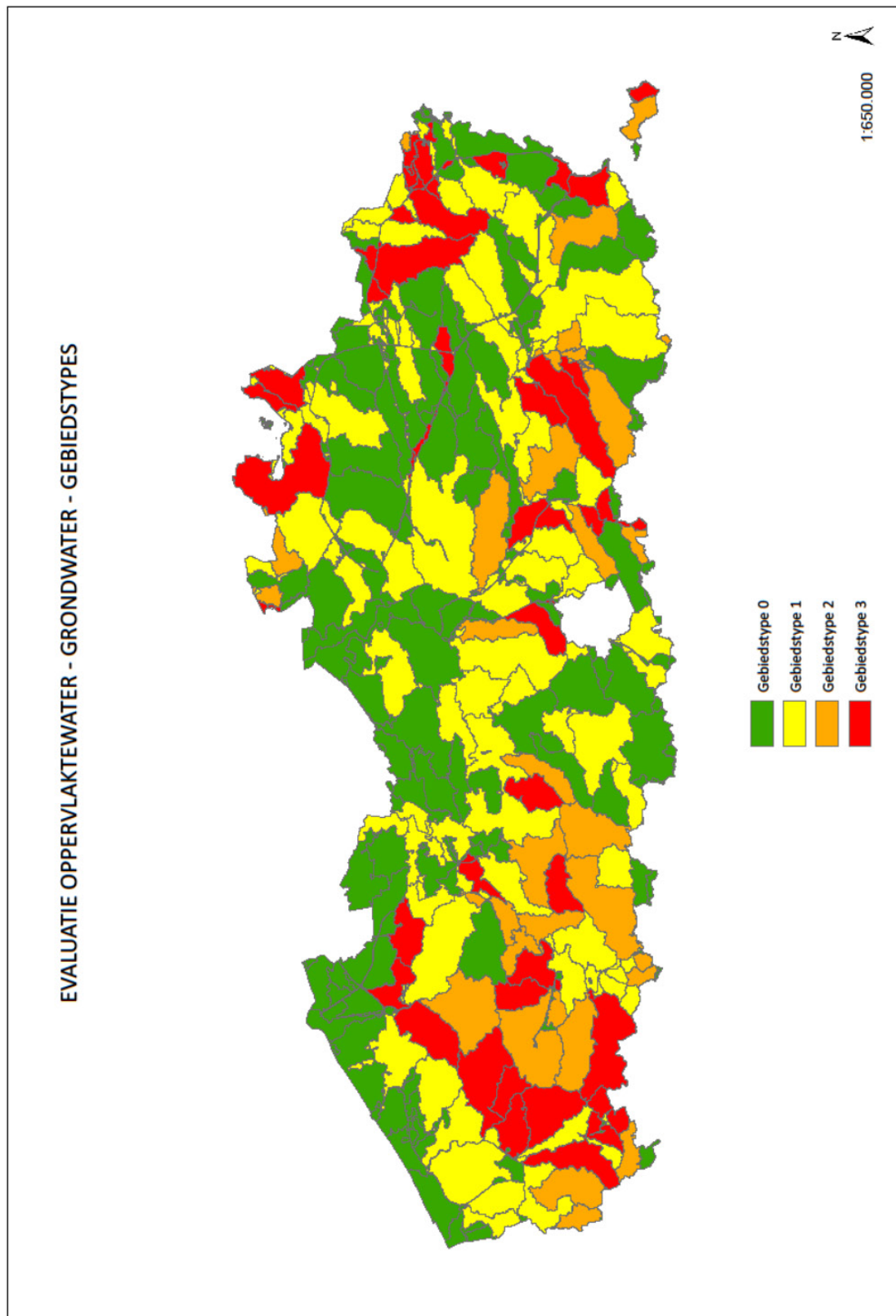
A0_VL05_195	Gebiedstype 0
A0_VL05_196	Gebiedstype 0
A0_VL05_197	Gebiedstype 0
A0_VL05_198	Gebiedstype 0
A0_VL05_199	Gebiedstype 0
A0_VL05_2	Gebiedstype 3
A0_VL05_20	Gebiedstype 2
A0_VL05_200	Gebiedstype 0
A0_VL05_201	Gebiedstype 0
A0_VL05_202	Gebiedstype 0
A0_VL05_21	Gebiedstype 3
A0_VL05_22	Gebiedstype 0
A0_VL05_24	Gebiedstype 3
A0_VL05_25	Gebiedstype 1
A0_VL05_28	Gebiedstype 0
A0_VL05_3	Gebiedstype 3
A0_VL05_30	Gebiedstype 1
A0_VL05_31	Gebiedstype 0
A0_VL05_32	Gebiedstype 2
A0_VL05_34	Gebiedstype 0
A0_VL05_38	Gebiedstype 2
A0_VL05_4	Gebiedstype 2
A0_VL05_44	Gebiedstype 3
A0_VL05_45	Gebiedstype 1
A0_VL05_46	Gebiedstype 1
A0_VL05_5	Gebiedstype 3
A0_VL05_50	Gebiedstype 2
A0_VL05_51	Gebiedstype 2
A0_VL05_52	Gebiedstype 3
A0_VL05_53	Gebiedstype 2
A0_VL05_58	Gebiedstype 2
A0_VL05_6	Gebiedstype 0

A0_VL05_61	Gebiedstype 0
A0_VL05_62	Gebiedstype 3
A0_VL05_64	Gebiedstype 0
A0_VL05_67	Gebiedstype 1
A0_VL05_70	Gebiedstype 1
A0_VL05_73	Gebiedstype 0
A0_VL05_75	Gebiedstype 1
A0_VL05_77	Gebiedstype 3
A0_VL05_81	Gebiedstype 0
A0_VL05_85	Gebiedstype 3
A0_VL05_86	Gebiedstype 0
A0_VL05_87	Gebiedstype 2
A0_VL05_89	Gebiedstype 0
A0_VL05_90	Gebiedstype 1
A0_VL05_93	Gebiedstype 0
A0_VL05_98	Gebiedstype 2
A0_VL05_99	Gebiedstype 1
A0_VL08_125	Gebiedstype 0
A0_VL08_132	Gebiedstype 1
A0_VL08_157	Gebiedstype 0
A0_VL08_16	Gebiedstype 0
A0_VL08_162	Gebiedstype 0
A0_VL08_164	Gebiedstype 1
A0_VL08_172	Gebiedstype 0
A0_VL08_173	Gebiedstype 0
A0_VL08_176	Gebiedstype 0
A0_VL08_178	Gebiedstype 0
A0_VL08_179	Gebiedstype 0
A0_VL08_27	Gebiedstype 1
A0_VL08_39	Gebiedstype 1
A0_VL08_41	Gebiedstype 1
A0_VL08_55	Gebiedstype 0

A0_VL08_7	Gebiedstype 1
A0_VL08_71	Gebiedstype 0
A0_VL08_72	Gebiedstype 0
A0_VL08_80	Gebiedstype 1
A0_VL08_82	Gebiedstype 0
A0_VL08_92	Gebiedstype 1
A0_VL08_95	Gebiedstype 1
A0_VL09_78	Gebiedstype 3
A0_VL11_10	Gebiedstype 3
A0_VL11_109	Gebiedstype 0
A0_VL11_11	Gebiedstype 1
A0_VL11_117	Gebiedstype 1
A0_VL11_120	Gebiedstype 1
A0_VL11_123	Gebiedstype 0
A0_VL11_126	Gebiedstype 0
A0_VL11_127	Gebiedstype 0
A0_VL11_128	Gebiedstype 1
A0_VL11_13	Gebiedstype 1
A0_VL11_133	Gebiedstype 3
A0_VL11_145	Gebiedstype 3
A0_VL11_155	Gebiedstype 0
A0_VL11_165	Gebiedstype 1
A0_VL11_19	Gebiedstype 0
A0_VL11_203	Gebiedstype 0
A0_VL11_205	Gebiedstype 0
A0_VL11_207	Gebiedstype 1
A0_VL11_37	Gebiedstype 1
A0_VL11_40	Gebiedstype 1
A0_VL11_59	Gebiedstype 2
A0_VL11_63	Gebiedstype 2
A0_VL11_76	Gebiedstype 1
A0_VL11_83	Gebiedstype 0

A0_VL11_84	Gebiedstype 2
A0_VL11_88	Gebiedstype 2
A0_VL11_91	Gebiedstype 1
A0_VL17_147	Gebiedstype 1
A0_VL17_15	Gebiedstype 0
A0_VL17_154	Gebiedstype 0
A0_VL17_156	Gebiedstype 0
A0_VL17_161	Gebiedstype 0
A0_VL17_168	Gebiedstype 0
A0_VL17_169	Gebiedstype 0
A0_VL17_174	Gebiedstype 0
A0_VL17_184	Gebiedstype 0
A0_VL17_185	Gebiedstype 0
A0_VL17_186	Gebiedstype 0
A0_VL17_187	Gebiedstype 0
A0_VL17_190	Gebiedstype 0
A0_VL17_204	Gebiedstype 2
A0_VL17_206	Gebiedstype 1
A0_VL17_29	Gebiedstype 1
A0_VL17_35	Gebiedstype 1
A0_VL17_42	Gebiedstype 0
A0_VL17_43	Gebiedstype 0
A0_VL17_48	Gebiedstype 3
A0_VL17_49	Gebiedstype 1
A0_VL17_54	Gebiedstype 1
A0_VL17_60	Gebiedstype 1
A0_VL17_66	Gebiedstype 0
A0_VL17_9	Gebiedstype 0
A0_VL20_36	Gebiedstype 0
A0_VL20_96	Gebiedstype 3
A0_VL21_1	Gebiedstype 3
A0_VL21_107	Gebiedstype 2

A0_VL21_129	Gebiedstype 0
A0_VL21_139	Gebiedstype 0
A0_VL21_26	Gebiedstype 0
A0_VL21_33	Gebiedstype 3
A0_VL21_47	Gebiedstype 2
A0_VL21_74	Gebiedstype 0
A0_VL21_79	Gebiedstype 1
A0_VL21_8	Gebiedstype 1
A0_VL21_94	Gebiedstype 0
A0_VL21_97	Gebiedstype 0
A0_VL22_208	Gebiedstype 3
A0_VL22_209	Gebiedstype 0
A0_VL22_210	Gebiedstype 3
A0_VL22_211	Gebiedstype 0
A0_VL22_212	Gebiedstype 1
A0_VL22_213	Gebiedstype 0
A0_VL22_214	Gebiedstype 0
A0_VL22_215	Gebiedstype 3
A0_VL22_216	Gebiedstype 0
A0_VL22_217	Gebiedstype 1
A0_VL22_218	Gebiedstype 3
A0_VL22_219	Gebiedstype 1
A0_VL22_220	Gebiedstype 1
A0_VL22_221	Gebiedstype 3
A0_VL22_23	Gebiedstype 0

Gezien om te worden gevoegd bij het decreet van [...] tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006.